

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh požehná.“
JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel: (312) 656 - 1050

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) XIII. — Číslo (No.) 49., 50.

Saturday December 24, 1988 (Sobota 24.12.1988)

„Moravský Betlém“ v břevnovském kostele, který vyřezal dlouholetý svatomarkétský a dnes již zesnulý varhaník Metoděj Florián ze Staré Říše na Moravě.

Kostel sv. Markéty v Praze - Břevnově - (při dnes zrušeném benediktinském klášteře sv. Vojtěcha) - v zimním hávu.

Byl jest jednou kantor dobrý

Silnička, která vybíhá z městečka Rožmitálu, míjí starý hrad přestavěný na zámek, promykne se kolem rybníka, na jehož hrázi roste stará lipová alej, pojmenovaná podle královny Johanky, rodem z Rožmitálu... pak se pustí poli a stráněmi a při cestách rostou malá nažloutlá jablíčka, jedno si utrhnu a je jako med. U Flusárny, kteréžto nelibozvučné jméno má původ v němčině a znamená draslárnu a vyráběly se tu kdysi sirky, zahne cesta doleva a do kopce, do obce s takovým divným jménem Voltuš. Pak ta cesta zamíří k lesu Štěrbině. Míjím malinkatý rybníček, teď v létě je v něm pár naháčů, stříkají po sobě, až slunko maluje v protisvětle duhu. Nakonec se zabočí zase doleva a po chvíli se rozsvětlí mýtinka a na ní kamenný pomník. Je na něm jméno Jakuba Jana Ryby. A je to místo, kde zemřel.

Zpráva o inspekcí v hodině učitele Ryby: „Dne 21. května 1788 odpoledne ve dvě hodiny vykonal inspekcí slovnou školní inspektor prácheňského kraje František Štark. Zkoušelo se v obou třídách a zkouška trvala do

pěti hodin. Výsledek: Školní inspektor byl neobyčejně spokojen s předměty, které vyučoval Ryba, neboť žáci prokázali odpověďmi i chováním, že je velmi zdatným učitelem a ozdobou školy.“

Úryvky ze žádostí a suplík učitele Jakuba Jana Ryby: „Podepsaný prosí poslušně o úpravu školní budovy. Úprava horní třídy a učitelova obývacího pokoje je velmi nutná. Učitelství pomocník spává v třídě vzadu na lavici... Slovnou školní rado, učitel opakuje svou prosbu o desátky sypaného obilí... Račte vyslyšet, nejmilostivější kníže, nejpokornější prosbu podepsaného, k jejímuž nejponíženějšímu podání jej nutí nouze... Podepsaný se uctivě táže, zda za svou těžkou námahu při stále trvajícím drahotě životních potřeb smí žádat zvýšené školné o jeden krejcar...“

Záznam ze zápisníku učitele J. J. Ryby: „Žádný žák se nesmí koupat bez vědomí učitelova. Pilné a hodné děti dostanou každý týden od učitele povolení, aby se umyly v Sadoňském rybníce, kde je čistá a čerstvá voda. Koupaní je každý týden ve

čtvrtek. Děti se půjdou koupat o čtvrté hodině odpolední. V pořádku se svléknu a umyjí si tělo bez jakéhokoliv pohoršení. Nad koupáním budou bdít dva žáci z druhé třídy a zaznamenají všechny nemravné děti. Děti nepůjdou dále do vody než k tyči. Každý z větších žáků se smí pětkrát potopit, malí ne víc než třikrát. Po koupání si budou žáci hrát, jak jim ukáže učitel. Kdo zná velkou přednost koupání v čisté vodě, bude je schvalovat...“

Statistika hudební činnosti Jakuba Jana Ryby za šestnáct let - 1782 až 1798: „Menuetů celkem 156 kusů, německých tanců 406 kusů, duet 56 kusů, tercet 48 kusů, kvartet 72 kusů, zpěvoher a pantomim 6 kusů, serenád a nokturen 35 kusů, písní 80 kusů, litanií 8 kusů, pastorely pro venkov 10 kusů, nešpory úplně české 1 kus, pastorales 7 kusů, mezi nimi jedno české, české písně pro klavír 14 kusů, mší celkem 16 kusů, mezi nimi jedna česká.“

Šestnáct mší. Mezi nimi jedna česká. Ta nejslavnější. Česká mše vánoční. Rybova muzika zní nejčastěji právě o vánocích, na Štědrý večer. Patří k vánocům jako vánoční stromeček, kapr, dárky. A taky jako lidské

(Pokračování na str. 5)

ČESKO-AMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO "VELEHRAD". INC.

redakce, administrace a zaměstnanci Hlasu Národa

přejí upřímně

všem odběratelům, čtenářům, inserentům, přátelům,
podporovatelům a všem našim křesťanům
ve staré vlasti i v cizině

HOJNOST MILOSTÍ OD NOVOROZENÉHO KRISTA
A KRÁSNOU VÁNOČNÍ RODINNOU POHODU

Opuštěným, nemocným a osiřelým starokrajanům
i exulantům vyprošujeme Boží pomoc a ochranu

Sloupek informací

**o jednom velkém vlasteneckém odboji
v sousední zemi SSSR,
s nímž Sověti při své okupaci Afghanistánu
před osmi lety
určitě nepočítali.**

Sověti dostali v Afghanistánu pořádě vypráskáno pomocí střely „Stinger“

Když po vánocích v r. 1979 více než 100,000 sovětských vojáků bylo posláno do Afghanistánu, vládcí v Kremlu zářili optimismem, že v Afghanistánu bude vše „normalizováno“ jako v srpnu 1968 v Československu. V sedmdesátých letech padly komunistům do klína Vietnam, Kambodža, Laos, Severní Jemen, Habeš, Nikaragva a mnoho nechybělo, aby se také bývali zmocnili Angoly, Mozambiku a Grenady. V osmdesátých letech však je zahnal do defenzivy Reaganova doktrina, že je třeba prakticky pomáhat protikomunistickým obráncům svobody.

Nebylo to však snadné. Washingtonští byrokraté, zvyklí hledat se Sověty vždycky nějaké narovnaní, se zdráhali uskutečňovat Reaganovy návrhy. Nakonec se však svoboda Afghanistánu stala jedním z předních cílů zahraniční politiky Reaganovy vlády, stejně jako

osvobození Grenady a potrestání terorismu libyjského Ghadafyho.

Několik týdnů po sovětské invazi do Afghanistánu Zbygniew Brzezinski, poradce presidenta Cartera ve věcech národní bezpečnosti, letěl do Pakistánu, aby s tamním tehdejší presidentem Mohammadem Zia ul-Haq jednal o této nové situaci v sousední zemi. Oba se dohodli, že budou pomáhat afghánským rebelům mohajhedin - bojovníci za svobodu. Washington si také získal pomoc Saudské Arábie a ve Washingtoně o věci také mluvil s čínskými diplomaty. Tehdy USA poskytly afghánským rebelům tajnou výpomoc ve výši 30 milionů dolarů a zároveň jim poslaly méně hodnotné zbraně cizí výroby. To bylo tehdy zatím vše.

Reaganova vláda ve svém prvním termínu soustředila svou pozornost hlavně na domácí ekonomii, na novou výzbroj US armády a na události ve Střední Americe. Výzvědná služba CIA tehdy usoudila, že pro partyzány v Afghanistánu není

žádná naděje na to, že by mohli vyhnat Sověty ze země. Také Státní department nechtěl Moskvu provokovat. Pentagon se obával toho, že US zbraně vysoké technologie by mohly padnout Sovětům do rukou, kdyby je USA poslaly afghánským rebelům.

Američané, kteří v té době navštívili v Afghanistánu místa bojů, se však vrátili s přesvědčením, že je absolutně nutné poskytnout tamním bojovníkům za svobodu nejmodernější americké protiletadlové střely. Jeden z nich, Jack Wheeler, viděl v r. 1983 na vlastní oči afghánské vesnice, úplně zničené sovětskými bojovými helikoptéry. Po svém návratu oznámil Bílému domu, službě CIA a Radě národní bezpečnosti, že „Afghánci mají ve své moci celý venkov a že Sověti pouze převládají ve vzduchu, tím, že mohou města i vesnice bombardovat. Bylo tedy třeba odstranit Sověty ze vzduchu, a pak nakonec prohrájí.“ Tehdy však ještě nebyly poslány do Afghanistánu žádné nové zbraně americké výroby. Služba CIA měla obavy, že by Sověti mohli rozšířit konflikt, kdyby USA otevřeně vyzbrojovaly povstalce; možná, že by pak spadli i do Pakistánu a sesadili tam presidenta Ziu. V r. 1984 rep. Charles Wilson (D-Tex.) navštívil Pakistán, kde mu velitelé rebelů řekli, že sovětské „létačící tanky“ - (vojenské helikoptéry) - byly naprosto neseštelitelné jejich střelami, a proto že sovětské armádní jednotky ve svých operacích proti „rebelům“ spoléhaly hlavně na své vojenské helikoptéry. Jednou např. jedna sovětská helikoptéra přistála v jedné z afghánských vesnic; sovětská komanda tam přistihla 30 mujahhedin právě při obědě; postřílela je do posledního a zase odletěla; vše bylo hotovo v deseti minutách. Jindy zase sovětská helikoptéra se šesti vojáky dokázala bleskově postřílet celou karavanu afghánských obránců svobody.

Sovětské jety a helikoptéry zničily tisíce vesnic a vyhnaly tamní obyvatele, aby tam bylo „rebelům“ znemožněno hledat potraviny a úkryt. Z 15 milionů afghánských obyvatel skoro polovina byla vyhnána ze svých bydlišť a celá třetina jich uprchla do exilu v Pakistánu, Indii a Iránu.

Obrat ve Washingtoně nastal teprve ve 2. termínu Reaganovy administrace

Už při předvolební kampani v r. 1984 se poskytnutí pomoci protikomunistickým rebelům všude ve světě stalo jedním z předních tématů Reaganových proslavů. Tehdy mnozí US kongresníci, pod vedením Charles Wilsona v Domě representantů a Gordona Humphreyho (R-N.H.) v senátě, silně naléhali na zvýšení pomoci protikomunistickým guerilům v Afghanistánu. Administrace tehdy však váhala, když Státní department a CIA toto zvýšení nedoporučovaly. Tento návrh však byl nakonec na osobní Reaganovo naléhání přijat zdrcující většinou kongresníků. Rep. Wilson tehdy dosáhl toho, že Reaganova administrace přidala 40 milionů dolarů k rozpočtu CIA na zakoupení protiletadlových děl „Oerlikon“ švýcarské výroby, a na trénování mužů k přepravě těchto děl a jiných válečných potřeb přes zrádný horský terén v Afghanistánu.

V r. 1985 pak administrace byla rozhodnuta ještě zvýšit výpomoc afghánským partyzánům. President Reagan tehdy podepsal „Instrukci národní bezpečnosti číslo 166“, která požadovala každoroční zvýšení nátlaku na Sověty, aby odešli z Afghanistánu. President sice podepsal tuto instrukci s velkým nadšením, avšak byrokracie činila velké námitky proti posláni afghánským bojovníkům za svobodu nejmodernější americké protiletadlové střely „Stinger“. Tato střela se vypaluje snadno, jako se střílí z pušky, a přitom má navíc zpětný malý odraz. Letí velmi přesně;

samočinně směřuje k teplým cílům a pak snadno zničí obrněnou helikoptéru i letadlo ve výši několika tisíc stop. Pentagon se proti tomu výslovně postavil. Vysocí důstojníci namítali, že ani samotná americká armáda není dostatečně vyzbrojena těmito střelami, a že v žádném případě jich není nazbyt. Podniky General Dynamics však ihned oznámily, že na požádání mohou snadno zvýšit jejich výrobu. Jiná námitka byla, že Sověti by se pak snadno zmocnili některých střel „Stinger“ a začali by je sami vyrábět pro sebe. Bylo však odhaleno, že Sověti už znali výrobní tajemství střely „Stinger“ tak jako tak. Státní department byl nakonec nakloněn tomu, aby střely „Stinger“ byly poslány afghánským bojovníkům za svobodu. Také v Kongresu členové obou politických stran stále více naléhali na posláni těchto střel do Afghanistánu. Už se proti tomu stavěla pouze byrokracie CIA, která mimo jiné tvrdila, že pakistánský prezident Zia si nepřeje posláni těchto střel afghánským guerilům. Rychle se však zjistilo, že právě naopak Zia naléhal na posláni těchto zbraní mohajhedinům. Tak na začátku r. 1986 služba CIA nakonec odvolala svou opozici v celé této věci. President Reagan pak podepsal rozhodnutí, kterým byly odstraněny všechny překážky a byla otevřena cesta k posláni střel „Stinger“ afghánským partyzánům. V červnu téhož roku pak president Reagan poprvé přijal velitele afghánských mohajhedin v Bílém domě.

Střely „Stinger“ pak způsobily rychlý obrat v afghánské válce

Jakmile střely Stinger dospěly do Afghanistánu, mohajhedini se jich rychle naučili užívat. První, který jich užil na frontě, byl Mohammed Afzal; z prvních jedenácti vypálených střel jich deset zasáhlo svůj cíl a deset sovětských obrněných helikoptér bylo sestřeleno. V době

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu
a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:

„VELEHRAD“, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO

PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:

CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.

2340 So. 61st CICERO, IL. 60650

Telefon: 656-1050

EDITOR - ŘÍDÍ: Father VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave. Cicero, Il. 60650

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US per year \$30

To Canada per year US \$33

Overseas per year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit,
aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

December 24, 1988 — Vol. XIII. No. 49., 50.

In Memoriam

O letošním Štědrém dnu, v sobotu 24. prosince tomu bude už devět let, kdy nám odešel na věčnost můj milovaný manžel, drahý otec a dědeček, pan

Oskar Pejša,
plukovník býv. čs. gen. štábu

Na Štědrý den při naší české „půlnoční“ v 9 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru si na něj v modlitbě vzpomeneme. Děkuji všem, kdo si vzpomenou se mnou.

JARMILA PEJŠOVÁ
manželka s rodinou

příštích 200 dnů Afghánci průměrně sestřelili každý den jednu sovětskou helikoptéru nebo jedno bojové letadlo.

Střely Stinger změnilý celý průběh války. Nyní Sověti mohli bombardovat pouze z velkých výšek, aby byli mimo dostřel Stingerů, avšak jejich nálety pak byly neúčinné. Ztráty jejich letounů byly tak vysoké, že z toho začínali mít skutečné obavy. Francouz Olivier Roy vyprávěl, že v r. 1987 podnikl cestu do jedné afghánské vesnice a byl překvapen tím, že tam nebylo ani stopy po sovětských jetech či vrtulnících. Zeptal se tedy tamních rebelů, zda to bylo proto, že tam měli střely Stinger. Jejich velitel mu odpověděl: „Ne, nic tu nemáme. Dal jsem však všude rozhlásit, že máme střely Stinger, a sovětská letadla se tu potom už nikdy neukázala.“

Nyní se konvoje s potřebami pro sovětské vojáky musily pohybovat bez krytí ze vzduchu. Ochota Rudé armády k boji rychle klesala. Sovětské úderné čety se často vracely s nepořízenou. Tak prezident Reagan mohl už před koncem roku 1987 říci s plnou jistotou velitelům afghánských rebelů: „Odchod sovětských sil bude klíčem k vyřešení afghánské krize.“

US senátor Gardon Humphrey sám také viděl praktické výsledky americké pomoci afghánským bojovníkům za svobodu. V r. 1987 letěl z Moskvy do Kábulu v letadle afghánské letecké společnosti „Ariana“. Nad městem Kábulem před nimi letělo ve výši 30,000 stop sovětské vojenské letadlo, které vyhazovalo „vnadidla“ sálající ze sebe teplo, aby tím byl zmařen možný útok pomocí střel Stinger. Afghánci i Sověti prý měli velký strach z těchto střel.

Tak nakonec Sověti draze doplatili na své rozhodnutí, vpadnout do Afghanistanu. Užili k tomu přinejmenším 165,000 vojáků - (115,000 uvnitř Afghanistanu a ostatek čekal při sovětských hranicích). Aby zvítězili, pohazovali také hračky pro děti, které byly plné třaskavin a utrhávaly afghánským dětem ruce a nohy. Podle odhadů nakladli na různých místech země celkem na 4 miliony zemních min. Záměrně vyhnali miliony Afghánců z jejich domovů. US kongresník Wilson o tom řekl: „Vše vyhlíží na cílevědomou operaci genocidy! - Dnes celý svět ví, že Sověti odcházejí, protože dostali pořádný a zasloužený kopanec do zadku.“ Když předtím v r. 1982 navštívil afghánské uprchlíky v Pakistánu, byl hluboce dojat jejich

pevným rozhodnutím, vyhnat Sověty z jejich země. Tehdy si vzal afghánskou věc k srdci a potom v US kongresu neúnavně naléhal na poskytnutí americké pomoci mohajhedinům. Spolu s Humphreym a jinými vysokými vládními osobnostmi dopomohl k utvoření „Reaganovy doktriny“ o americké pomoci protikomunistickým guerilům. Tato doktrina je dnes také uplatňována v Nikaragvě a v Angole.

Neslavný odchod Sovětů z Afghanistanu

Po několika letech triumfální sovětské expanse si vládcí v Kremlu nedovedli představit, že Rudá armáda by mohla být poražena. Už však v roce 1986 Gorbačov nazval Afghanistan „krvavější ránou“. Rudá armáda prohrávala a obrovské výdaje na tuto válku ohrožovaly program sovětské ekonomické obrody. Asi polovina sovětských vojáků si zvykla na narkotika a přinesla domů problém omamných drog, jimiž komunisté decimovali morálku amerických vojáků v Jižním Vietnamu. A tak nyní Sověti sklízí, co sami kdysi zasívali. Gorbačov se s nutností rozhodl s tím skoncovat. V dubnu 1988 podepsal mírové urovnání požadující, aby SSSR odvolal všechny své vojenské jednotky z Afghanistanu do 15. února 1989. Podle sovětského udání polovina jich do 15. srpna 1988 už odešla. Komunistický režim si v Kábulu dosud sice podržel vládní moc, avšak čeká se, že se neudrží. Mohajhedini se zatím soustředí u okolo měst. Jejich vedení zdůrazňuje, že bude ještě dále potřebovat poskytování americké pomoci, aby mohlo v Afghanistanu svrhnout tamní loutkový prosovětský režim. Velmi jim však škodí

jejich vzájemná rivalita. Role Pakistánu v této věci zůstává klíčová, neboť americké zbraně mohou být přepravovány do Afghanistanu pouze přes jeho území. V celé této věci opět začíná působit potíže US byrokracie. V polovině roku 1988 Státní department zastavil další posílání do Afghanistanu zbraní „Stingers“, nástrojů pro zneškodňování zemních min, dalekopalných moždírů a raketových střel. Vládní úředníci ve Státním departmentu říkají, že mohajhedini mají ve své rezervě už dostatek zbraní, aby mohli zvítězit, až Sověti odtahnou. Státní department by nerad viděl budoucí Afghanistan ozbrojený „až po zuby“. Velitelé rebelů zatím připravují mohutnou jarní ofensivu a k tomu prý budou nutně potřebovat další zásilky moderních amerických zbraní.

Letos v červnu při vrcholné konferenci v Moskvě si Gorbačov trpce stěžoval prezidentu Reaganovi, že prý Afghánci zabíjejí sovětské vojáky při jejich návratu domů. Když se o tom dozvěděl jeden z vůdců rebelů, který přímo hoří nenávistí vůči Sovětům, řekl: „Sověti zabili miliony našich lidí. My jsme zabili 20,000 sovětských vojáků. Je nutné, aby odešli s rachotem střelby ve svých uších; tak na nás aspoň nikdy nezapomenou.“

Sověti jistě nezapomenou na citelnou porážku, kterou v Afghanistanu utrpěli. Naproti tomu příští generace Afghánců bude epickými zpěvy oslavovat své bojovníky, kteří v osmdesátých letech v Afghánských horách připravili Rudé armádě velkou porážku. A možná, že si při tom i vzpomenou na „rozhodující účinnou pomoc USA.“ (Shrnuto podle „Reader's Digest“ z prosince 1988)

OFFICERS OF ST. JOSEPH'S SOCIETY
156 CZECH CATHOLIC UNION
 Cleveland, Ohio

WISH EVERY-ONE A VERY MERRY CHRISTMAS
AND HEALTHY AND HAPPY NEW YEAR

James Kocian, President
Joseph A. Kocab, Vice President
Mary Ann Mahoney, Rec'y. Secretary
George Vohnout, Treasurer
Elsie Malec, Finc. Secretary
Vaclav Hesoun, Guard

Fraternal Insurance for all
 ☎ (1-216) - 252 - 6052

MERRY CHRISTMAS
 From
Jeff's Auto & Truck Repair
 5501 W. 25th St.
 CICERO, IL.
 ☎ 656 - 0777
COMPLETE AUTO & TRUCK REPAIRS
DOMESTIC & FOREIGN

MERRY CHRISTMAS
 From
JEDLICKA AWNING Co.
 6049 26th ST.
 CICERO, IL.
 ☎ 863 - 0019
CANVAS - ALUMINUM
Awnings & Canopies

MERRY CHRISTMAS
 From
SNIP'N TIP BEAUTY SALON
 2211 S. Oak Park Ave.
 BERWYN, IL. 60402
 ☎ 788-3330

MERRY CHRISTMAS
 FROM
RIVERSIDE SAVINGS
 3300 S. Harlem
 RIVERSIDE, IL.
 ☎ 447-6300

SILVESTROVSKÁ ZÁBAVA

Moravská kulturní společnost
 pořádá novoroční zábavu
31. PROSINCE 1988
 v sále Sokola Berwynu - (6445
 West 27th Place, Berwyn, IL.)
 Začátek v 8 hod. večer. O
 jídlo bude velmi dobře post-
 aráno bufetem, kde si každý
 přijde na své. Různá jídla, podle
 chuti výborně připravená,
 budou vydávána od 9 hod. O
 podávání nápojů všeho druhu
 bude také dobře postaráno.
 Známa hudba Jiřího Píchy
 bude z vesela vyhrávat k tanci i
 poslechu a vytvoří pravou
 dovádívou silvestrovskou
 náladu. Příslušníci mladších i
 starších generací zapomenou na
 všechny trampoty minulého
 roku a s veselou myslí a dobrou
 náladou vkročíme do roku
 nového.

MKS je známá pro svou vý-
 bornou přípravu všech svých
 zábav; proto přijďte všichni
 poveselít se s námi!
 Dar \$35.00 za osobu včetně
 jídla, hudby a 4 hodin otev-
 reného bezplatného baru.
 Rezervace musí být udělána
 předem! O rezervace volejte
 Vaška Příkazského ☎ 442-0618
 po 5. hod. večer.
 Víťame vás všechny předem a
 těšíme se na shledanou s vámi!
 Výbor MKS

MORAVIAN CULTURAL SOCIETY PRESENTS:

The place to be
**NEW
 YEAR'S
 EVE**

DECEMBER 31, 1988
 SOKOL BERWYN HALL
 6445 W. 27th PLACE
 BERWYN, ILLINOIS

DOORS OPEN: 8PM 4 HOUR OPEN BAR
 BUFFET STYLE DINNER: 9PM

PARTY FAVORS!
 COMPLIMENTARY CHAMPAGNE!

MUSIC: GEORGE PÍCHA'S VESELÁ KAPELA
 DONATION: \$35.00/PERSON ALL INCLUDED
 RESERVATIONS: CALL 442-0618 AFTER 5PM

PĚKNĚ VÁS VÍTÁ NA SILVESTRA
 MORAVSKÁ KULTURNÍ SPOLEČNOST

Doporučte Hlas národa
svým přátelům a známým

DOBA NAROZENÍ PÁNĚ

25. prosince
V noci

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, tys ozářil tuto posvátnou noc jaseň pravého světla — a dal jsi nám na zemi poznat, — že tvůj Syn se pro naši spásu stal člověkem. — Dej, prosíme, ať s ním také v nebi: prožíváme věčnou radost. — Neboť on s tebou v jedněm Duchu svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA IZAIÁŠE (Iz 9, 1-3, 5-6)

Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo, obyvatelům temné země vzhází světlo. Dává mnoho jásotu, zvyšuje radost; veselí se před tebou, jako se jásá ve žni, jako plešají ti, kdo se dělí o kořist. Neboť jho, které ho tížilo, prut na jeho šíji a bodec jeho otrokáře jsi zlomil jako za midjanských dnů.

Hle, dítě se nám narodilo, syn je nám dán, vládu má na svém rameni a nazván je jménem: podivuhodný rádec, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje. Jeho vladařství vzroste a pokoji nebude konce na Davidově trůně a v jeho království, on je upevní a utvrdí právem a spravedlností od tohoto času až na věky. Způsobí to horlivost Hospodina zástupů.

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA TITOVÍ (Tit 2, 11-14)

Projevila se Boží dobrota, která přináší spásu všem lidem. Vede nás k tomu, abychom se odřekli bezbožného života a světských žádostí a žili v tomto nynějším věku rozvážně, spravedlivě a zbožně, a přitom očekávali to, o čem máme naději, že nám přinese blaženost: slavný příchod našeho velikého Boha a Spasitele Krista Ježíše. On vydal sám sebe za nás, vykoupil nás z každé špatnosti a očistil si nás tak, abychom byli jeho vlastní lid, horliví pro konání dobrých skutků.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 2, 1-14)

Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první soupis se konal, když Syrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města.

Také Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě.

Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střešou.

A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: "Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí." A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha:

"Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v nichž má Bůh zalíbení."

Co víme o koledách

Před více než půl tisíciletím žil v břevnosvském klášteře vzdělaný mnich Jan z Holešova. Zajímal se o život prostých lidí, všiml si jejich zvyků, naslouchal písním, které zpívali, vypíval se starých pamětníků. Své poznatky zaznamenával. Ve spise nazvaném Štědrý večer vylíčil vánoční obyčej našich předků; zmínil se také o písni, která se při této příležitosti zpívala: Vele, vele, stojí dubec prostřed dvora. To je tedy naše nejstarší vánoční koleda; její další text ani nářev se nepodařilo zjistit. Zato dodnes zní o vánocích píseň Narodil se Kristus Pán, která není o mnoho mladší než Vele, vele - aspoň pokud jde o stránku melodickou. Vznikla z latinské duchovní písně Ave hierarchie coelestis - Bud' pozdraveno, kněžstvo nebeské. Postupem času se hudební tvar proměnil do podoby, jakou dnes známe; avšak v 18. stol. existoval kromě ní ještě jeden, odlišný, svým rázem téměř taneční nářev, velmi oblíbený a rozšířený. To bylo v době, která již znala mnoho našich dnešních koled. Melodicky i textově vyrostly z poezie a hudby českého baroka; nejedna z nich přešla do pokladu lidových písní z vánočních pastorálních skladeb barokních a klasičtých, jejichž autoři jsou buď neznámí nebo zapomenutí. Četné koledy obsahují kancinály 17. a 18. století, zejména

Jana Rozenpluta, Jiřího Hlohovského, Pavla Sessia, Jiřího Šipaře, Matěje Václava Šteyera, Václava Holana Rovenského a Jana Josefa Božana.

Pokud jde o název koleda: býval různě vykládán - staroslověnské slovo koleda znamenalo novoroční den, balkánské románské národy označovaly slovem koleda pohanské oslavy zimního slunovratu spojené se zpěvy, průvody a rozličnými zvyky. Znít tu nepochybně latinský výraz pro první den v měsíci, Kalendae. Naše koledy podržely tedy význam - zúžený na oblast hudebně-literární - jistých výročních obřadů, spjatých především se zimním slunovratem, později do téže doby umístěnými křesťanskými vánočními. Jsou ovšem také koledy jarní, velikonoční. V západní Evropě byly odvozeny názvy vánočních písní z jiných zdrojů, i když se tu vánoce někdy označovaly pojmy stejného latinského původu (provençalské Calèndo). Starofrancouzské výrazy caroles a anglické carols vznikly z názvů tanečních písní a skladeb (latinsky caraula, choraula, choreola). Anglické carols jsou doloženy od 15. století (Nowel syng we now al and sum), typickým příkladem žánru je koleda z Coventry (1591) Lully, lulla, thou little tiny child. Ve Francii a odtud pak i v Anglii se od 16. století horlivě zpívaly noëls. Byly to

jednak známé světské písně upravené pro vánoční potřebu, jednak umělé vánoční písně komponované v lidovém duchu. Název pochází buď ze zkomoleného jména Emanuel (hebrejsky: Bůh z námi, právě narozený spasitel), ze slova natale-narození, či z výrazu pro novinu, radostnou zprávu (provençalské vánoční písně - li nouvè).

Noëls savojského hudebníka Nicolase Martina, vydané v Lyonu roku 1555, mají roztomilou naivitou hudební i slovní překvapivě blízko k českým vánočním písním; v jednom z vánočních „koncertů“ Michela Corette a konce 18. věku se objevuje nářev písně Kočka leze dírou. Jedna z nejstarších německých vánočních písní - Weithnachtslieder - Joseph lieber, Joseph mein, zachovaná v lipském rukopisu z roku 1500, byla součástí vánočních her, dramatizovaných betlémských příběhů, které jsou neodlučitelně spjata s vánoční symbolikou a - také u nás - důležitým pramenem vánoční hudební tvorby. Zmíněná anglická koleda z Coventry i německá píseň o Josefovi je zároveň příkladem pro velmi rozšířený a významný typ ukolébavky. Nejstarší vánoční hry na našem území, které spojovaly dvě latinské písně Magnum nomen domini a Resonet in laudibus (Velké jméno páně a Chvalně zaznívá) a rozličně představovaly jejich sloky, zpívané třemi předzpěváky a třemi „hochy“, jsou známy pod názvem „Jesličky“ nebo také „Kolébka“. Odtud byl jen krok k makaronským koledám, směřujícím latinu s národním jazykem, koledám zpívaným po celé Evropě potulnými žáky - na trzích, v šenkovnách, v kláštrích, v panských sídlech.

Czechoslovak
Radio Broadcast

795-6172

SPECTRUM

WCEV 1450 AM

„Poslouchejte v celém „Chicagoland“
nový, pestrý čs. pořad „SPECTRUM“,
každé úterý v 8.05 P.M. - 8.30 P.M.
na vlně 1450 AM WCEV Radio
pod vedením Jarmily Smrčkové

VESELÉ VÁNOCE A HODNĚ ZDRAVÍ A SPOKOJENOSTI DO NOVÉHO ROKU

preje všem svým zákazníkům
a československým přátelům

COMMERCIAL NATIONAL BANK OF BERWYN

FOR ALL YOUR FAMILY BANKING NEEDS

All phones (312) 484-0800

Main Bank

3322 S. Oak Park Avenue, Berwyn, Illinois 60402

Minor Branch

5916 W. 85th Street, Chicago, Illinois 60638

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE

BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRATKÝ

evropský vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

Studenti měli vždycky vyvinutý smysl pro humor - a tak se už ve středověku dostaly do textů jejich vánočních zpěvů komické i satirické prvky, jaké se objevují i v pozdějších dobách v řadě lidových koled. U nás o tom svědčí například rázovité koledy krkonošské, které jsou plastickým obrazem výjevů ze života horáků, s popisem skutečných událostí, situací, osob.

Hudební svět vánočních písní je neobyčejně bohatý a pestrý. Lze se tu setkat s širokou škálou útvarů od vážných, pomalých zpěvů e.pických i lyrických až k formám vysloveně tanečním. V polských koledách je vůdčím tanečním žvilem polonéza; v našich polka, jejíž plně vyjádřený hudební tvar stylizují četné pastorální skladby již v 18. století; ve východní oblasti je to především odzemek. Mezi koledami evropských národů existuje nejedna nápěvná souvislost, ať už pramení ze společného motivického základu středověkých latinských zpěvů, nebo z novějších styčných znaků pastorální melodiky. Jsou i určité vztahy textové; a zde stojí za zmínku historie písně Good King Wenceslas. Jde o českého krále a světce Václava; legendu o něm a jeho dvořanu Podivenovi vydal německy roku 1847 český spisovatel Václav Alois Svoboda Navarovský; anglický duchovní John Mason Neale odtud čerpal látku ke svým veršům, jimiž roku 1853 podložil nápěv staré jarní latinské písně Tempus adest floridum z roku 1582. Ale tento v podstatě nevánoční zpěv dostává patřičným podáním opravdovou vánoční náladu a je v Anglii oblíben jako u nás Narodil se Kristus Pán či Nesem vám noviny! Je zajímavé, že i zakořeněná tradice v takové zemi, jakou je Anglie, měla značné výkyvy: v době dětství spisovatele Charlese Dickense, klasika vánoční povídky, se přestávaly v Anglii koledy zpívat; jistý literát jménem William Hone prý tehdy prohlásil, že koledování v Anglii během několika let úplně zmizí. Nez-mizelo. Naopak. Romantismus oživil staré lidové obyčaje a s nimi i zájem o vánoční zpěvy - nejen ovšem v Anglii; zájem trvajícím až do našich dnů. Tisíce koled bylo zaznamenáno a vydáno tiskem, ty nejmilejší a nejoblíbenější jsou vysílány v posledních prosincových týdnech rozhlasem a televizí, nahrávány na magnetofonové pásky a gramofonové desky. V této podobě plní své poslání nejlépe: jdou za lidmi přímo do jejich domovů a prozařují je čistou poezií vánoc.

Byl jest jednou kantor dobrý

(Dokončení ze str. 1)

porozumění, radost ze života, láska.

Pásmo připravené ke 220. výročí narození a 170. výročí smrti Jakuba Jana Ryby bylo vysíláno pod vypůjčeným titulem „Byl jest jednou kantor dobrý“ (podle Brixho hudební skladby, jejíž název skvěle vystihuje Rybův život) v úterý 26. ledna 1984 ve 14.30 na stanici Praha - jako obvykle v brněnském Dominu.

Josef Veselý

Vzpomínka na J.J. Rybu

Slavné bývaly poutě o první neděli v měsíci srpnu - lidově zvané „Porciunkuli“ - ve Svaté Dobrotivé u Hořovic, kde u bývalého kláštera byl poutní kostel. Zdaleka se tam scházeli poutníci - také i z dalekého Rožmitála chodívalo procesí. Chodilo se přímou cestou přes obec Zalány a celé Brdské lesy - kolem myslivny „Na Boru“ a přímou lesní cestou na Svatou Dobrotivu. Za 3-4 hodiny se tam došlo!

Bylo to tak kolem roku 1810 - když časně z rána - dříve než slunko se vyhoupllo nad obzor - vyšel z Rožmitála směrem přes Zalány osamělý poutník. Slamáček na hlavě - v ruce hůlčičku - a vykračoval na Svatou Dobrotivu. Byl to rožmitálský kantor Jakub J. Ryba, který před časem složil krásnou, ale hudebně velmi náročnou mši - tak zvanou „Korunovační“, pro slavnost korunovace na Svaté Hoře. Partituru této mše předal k provedení regenschorimu v Příbrami, který ji nacvičil se svým souborem a hráli ji o korunovaci na Svaté Hoře, kde se velmi líbila. A tam ji právě slyšel pan probošt ze Svaté Dobrotivé, který byl nejen milovníkem, ale také i odborníkem dobré chrámové hudby. Velmi pochvalně se vyjádřil o skladateli této mše, kterého ovšem neznal a projevil přání, aby tato nová skladba byla provedena i o pouti ve Svaté Dobrotivé!

Hned požádal příbramského regenschoriho, aby skladatele žádal povolení k provedení této skladby. Ryba velmi ochotně svolil a i partituru zapůjčil. A právě teď se vydal na tuto pout', aby osobně se přesvědčil, jak asi „Korunovační“ provedou!

Do Svaté Dobrotivé dorazil včas a s námahou se protlačil až na kůr, kde již to bylo jako v úle! Hudebníci ladili nástroje - zpěváci stáli připraveni podle hlasů - a tamější regenschori jim uděloval poslední pokyny. Stál sice na můstku za dirigentským

pultem, ale právě vysvětloval hudebníkům i zpěvákům, že „příbramský dirigent, který tuto mši s nimi nacvičoval, v poslední chvíli po nemoc odřekl účast, a proto se musíte dívat k varhanám, odkud aspoň hlavou budu vám dávat znamení!“

Ryba se právě díval na pult u varhan, kde byla připravena partitura jeho „Korunovační“, a jak to zaslechl, přistoupil k panu regenschorimu a skromně řekl: „Kdybyste dovolil, pane regenschori, já bych Vám ty varhany zahrál!“

Regenschori se podíval přes brýle a jelikož Rybu neznal, dobromyslně mu povídá: „Co pak Vás to, panáčku, napadá - tohle je náramně těžká mše od nějakého Ryby z Rožmitála a já sám - starý varhaník, ji těžko zdolávám! Ta má v samém finále posledního akordu pro varhany třináct tónů, a víte co to znamená? To mu ten třináctý tón musí někdo zmáčknot, když varhaník má jen deset prstů a dvě nohy pro pedály! To byste rozhodně nesvedli!“ V tom však od sakristie zazněl zvonek znamením, že slavná bohoslužba začíná!

Ryba nečekal na svolení, rychle zasedl za varhany - které byly velmi podobné varhanám v Rožmitále - vytáhl postranní rejstříky - a prsty začal hladit klávesy varhan. Varhany se ozvaly - ale nějak jinak, než kdy jindy - mohutně - jásavě - slavnostně! Ačkoliv velmi správně zněla předehra „Korunovační mše“, do partitury se jen letmo díval - jeho prsty nejen hladily, ale přímo tančily v klávesách varhan, které zněly mohutně - jako silný vítr v korunách stromů - a hned zase ztichly - a tichounce preludovaly - jako tichý potůček v lese.

Pan regenschori stál strnule na dirigentském můstku s taktovkou v ruce - a jaksi užasle se díval na toho „panáčka“ za varhanami. A s ním i jeho hudebníci udiveně naslouchali, jak ty jejich varhany dnes znějí - jako by sami andělé z nebe v nich ukryti byli a sami zvukem varhan jásali! Samotný pan probošt se u stupňů oltáře pozastavil a naslouchal, jak vznešeně a slavnostně ty varhany hrají - to ani na Svaté Hoře neslyšel!

Vtom však varhany dohrály poslední akord předehry - ztichly - a Ryba dává hlavou pokyn, aby se začalo. Pan regenschori se přece vzpamatoval, zvedl taktovku - a varhany i hudebníci s nástroji začali. Hned na to zpěváci - a Korunovační mše v plném lesku a slávě pokračovala. Netrvalo to dlouho a na kůr se protlačil udýchaný ministrant - zatahal regenschoriho za šos kabátu - že

Jakub Jan Ryba, jediný dochovaný portrét neznámého autora

Pomník J. J. Ryby je postaven na místě, kde nešťastný učitel a skladatel dobrovolně ukončil svůj život

se pan probošt nechá ptát, kdo to na ty varhany hraje? Regenschori se k němu sklonil a povídá: „Asi je to nějaký pán z Prahy.“

Když však nastala hlavní část mše svaté - proměňování a pozdvihování Těla a Krve Páně - Ryba dle svého rožmitálského zvyku místo tradičního - naprostého ticha - začal tichounce v klávesách varhan preludovat zvláštní akordy liturgické slavnostní fanfáry, které skutečně pronikaly do hloubi duše věřících a tak povznášely posvátnost hlavní části mše sv. Všichni měli dojem, že ty tichoučné zvuky varhan doznívají z velké dálky a mnoha věřících se dojetím objevily slzy v očích!

Skončilo proměňování - ztichly i varhany, aby se pak znovu rozezvučely na dokončení „Korunovační“. A když se mše sv. chýlila ke konci a ve finále varhany jako by přímo bouřily - došlo i na ten poslední třináctitónový akord Korunovační mše, který regenschorimu tolik vrtal hlavou - jak mohl ten Ryba napsat třináct not do akordu.

Ryba zmáčkl všemi prsty deset kláves - dva pedály nohama - a na ten třináctý tón sklonil hlavu nad klaviaturu - a klávesu zmáčkl nosem! Jako na kouzelníka se hudebníci dívali - jen regenschori jaksi provinile přistoupil až k Rybovi a oslovil jej: „Prosím Vás - kdo jste?“ A uslyšel odpověď: „Já jsem Ryba z Rožmitála.“

A zase tu byl ministrant s novým poselstvím: „Pan prob-

ošť vzkazuje, abyste pána pozval na oběd do kláštera. Ale to již regenschori objímal, celoval Jakuba J. Rybu, jako nějakou nadzemskou bytost - rovněž hudebníci i všichni zpěváci se k němu tlačili s touhou, aby aspoň se rukou dotkli mistra varhan - mistra královského nástroje.

Tuto historku mě před lety vyprávěl dobrý přítel - violincelista Jan Toman - poslední člen staré muzikantské rodiny v Rožmitále pod Třemšínem. Jeho pradědeček hrával v Rybově hudebním souboru jako klarinetista na pětiklapkový klarinet.

Jsem odedávna velkým ctitelem skladeb Jakuba J. Ryby - a zvláště jeho vánoční mše „Hej mistře“ - která i v zahraničí jest velmi oblíbená - a u nás ve městě J. J. Ryby - Rožmitále pod Třemšínem - se tradičně každý rok hraje a zpívá o vánocích. Jsem již stár - světlo světa jsem spatřil již v minulém století - proto předkládám tuto vzpomínku všem, jeho ctitelům, k uctění jeho památky! F.D.

ČISTÍM KOBERCE:
Shampoo & steam
Free estimate
& deodorizing
1 SQ Foot 16-20¢
Love seat \$20
Chair \$10
Volejte CHRIS
863 - 4113
Cicero

Předsednictvo odbočky

„28. říjen“ z ČSNRA

* * *

přeje všem svým členům, přátelům,
 příznivcům a celé krajanské veřejnosti
příjemné prožití vánoc
klidný a úspěšný nový rok 1989
dobré zdraví a rodinnou pohodu

PSALA MI ŠUMAVA

(PŘEMKU KOCIÁNOVI
K 60. NAROZENINÁM)

Psala mi Šumava, abychom nezapomněli na jejího věrného syna, v předvečer jeho šedesátých narozenin. Chtěl bych Tě, Šumavo ujistit, že nezapomínáme a právě dnes skládáme skromný, ale vděčný dík Tvému básníkovi a našemu spolubratru v exilovém putování - Přemku Kociánovi.

Vyšel z kraje, jehož stateční a spravedliví psali svými činy národní dějiny. Chodská krajina je s nimi spjata nejedním osudem a jen historik zná všechny odkazy její rušné minulosti.

U Kociánů ve Kdyni se udržovala chodská tradice nebojácným vlasteneckým činem. Proto šel Přemkův tatěk - Václav Kocián - za okupace do nacistického kriminálu, proto po únorovém puči roku osmač-

tyřicátého odcházeli otec a syn přes šumavské hvozdy do vyhnanství.

Přemek vykročil do exilové pouti přímo ze školní lavice klatovské obchodní akademie. Čas mu ani nedopřál vyžít do plné šíře krásu pojmu vlast, tím hlouběji si proto zarámoval do srdce rodnou Šumavu. Umí se jí poklonit, je líbezná její краса v Kociánově básnickém zpěvu.

Básník ruralista není básníkem teprve ve chvíli, kdy drží pero v ruce. Je hluboce zakořeněn do své země; horoucně lne k tomuto kousku země, k jeho stromoví a k jeho polím, lukám i pastvinám i blátu jeho polních cest. Dávná Boží muka a kříže na rozcestí mu připomínají, že tu šly životy jeho předků z generace na generaci.

Proč to připomínám! Básník ruralista vykořeněný od matky země, se obvykle odmlčí, jakoby vyschla studánka jeho básnické tvorby. - Přemek Kocián se v exilu stal básníkem domova ztraceného, básníkem návratů,

básníkem ozvěny vzpomínek na rodný kout. Tímto tónem se nesou Kociánovy sbírky Psala mi Šumava, Kdyně, má ozvěno, Rozcestí a návraty, napsané společně s Alexandrem Mikulou a Balada Českého lesa. Dále jsou to dva svazečky synovské oddanosti a lásky. Ten první „V Tobě budu žít“ je věnována památce usměvavého, bodrého a hodného tat'ky Václava Kociána, vlastence typu Kozinova a druhý svazek „Pod plachetkou domova“ jsme s Přemkem vydali na počest jineho a stejně kurážného syna chodské země, bratra Martina Hrabíka k jeho 75. narozeninám.

Mladý stromek se snaže pře-

sadí a uchytlí než starý a řekl bych zabydlený strom. Básník Kocián zapustil nové kořeny v Clevelandu a z nich již vyrostla sbírka o městě Pod deštníkem kouře. Odrazem Kociánových cest na sever je sbírka Pod javorovým listem, milostná lyrika prostupuje svazečky Pod slunečníkem modře a Labuť na jezeře hřích. Přemek patří do cechu sv. Huberta - k myslivcům a rybářům. To by ale nebylo celé. Přemek žije na srdci přírody. Tak se nám prozrazuje ve sbírce S bohyní Dianou a básnické fotomontáži „Myakka“ vydané společně s Alexem Mikulou o tropické kráse floridské přírody. Z prózy bych

chtěl aspoň uvést dvě Kociánovy práce: Historické boje na Chodsku a biografie Otec Štefan Furdek.

Kocián a zvláště v posledních letech skládá básně v angličtině. Nepovažuji se za kritika či znalce anglického verše, ale chtěl bych dodat, že instituce tak významná jako je „The World of Poetry“ již pětkrát Kociánovi udělila ceněnou „The Golden Award of Poetry“. - Kociánovy verše příležitostně pravidelně najdete ve všech krajanských novinách a časopisech, v poslední době se náš básník věnuje novému žánru - politické satíře - jak svědčí jeho verše v Reportéru.

O Přemkovi jako kamarádu, příteli, spolupracovníku, můžeme vyprávět a vzpomínat všichni. Ale já Vám dnes chtěl ukázat básníka, který píše a skládá verše z vnitřní potřeby, z lásky k českému jazyku, i když smutně ví, že nejedna báseň skončí jen v šuplíčku psacího stolu.

Básník Jaroslav Vrchlický oslovoval své básnické přátele, slavící kulaté narozeniny, uznalým titulem „kmete ctihodný“.

Proto, milý Přemku, kmete ctihodný, necht' i nadále se zelená Tvůj básnický lán. Necht' i nadále kvete a voní zvonivým českým veršem - až do času, kdy Tvůj rodný kraj pod Čerchovem Tě znovu uvítá!

-ar

BÁSNÍKU ŠUMAVY, VĚRNÉMU SPOLUPRACOVNÍKOVÍ NA LÍŠE NÁRODNÍ

*br. Přemku Kociánovi
k 60. narozeninám
jichž se dožívá
27. prosince 1988*

SRDEČNĚ BLAHOPŘEJÍ
PŘÁTELÉ, SPOLUPRACOVNÍCI
A KAMARÁDI Z CLEVELANDU.

12/27
1928 — 1988

Hojnost Božího požehnání, zdraví
a spokojenosti do dalších let života

br. PŘEMKOVÍ KOCIÁNOVI
předsedovi spolku sv. Josefa čís. 156 z ČKJ

PŘEJE
ČESKÁ SÍŇ KARLÍN
A
ČESKÁ KATOLICKÁ JEDNOTA
CLEVELAND, OH

KARLIN HALL AND CLUB
5304 Fleet Avenue, Cleveland
NEW YEAR'S EVE PARTY
SATURDAY, DECEMBER 31, 1988

Pork From 7:00 P.M.
Chicken If Ordered Ahead

MUSIC BY EGON ZIZKA
Hats & All Drinks Included

Donation \$16.50 \$10.00 without food

*Nastal přeradostný čas,
všichni věřící se radujme!
Přišel na svět Mesiáš,
Pánu Bohu za to děkujme!*

VESELE VÁNOCE
A

POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1989

všem našim důstojným pánům, ctihodným sestřím,
členstvu, přátelům, četným dobrodincům
a obětavým pracovníkům

přeje

NÁRODNÍ SVAZ
ČESKÝCH KATOLÍKŮ

Dp. Vojtěch VÍT, O.S.B., kaplan N.S.Č.K.
Václav HYVNAR, předseda
Františka UHLÍROVA, tajemnice
Ludvík POSPÍCHAL, pokladní

ředitelé všech místních odboček

Jindřich Soukal:
Česká koleda
Zasláno H.N. z Českosloveska
Věka atomů a letů do vesmíru neztlumí v duších starou melodii, písně o lásce, dobrotě a míru, přes všechny zmatky neustále žijí! -

Jsou vánoce, svátky lásky a klidu, kdy taje led, jenž svírá srdce mnohá, poznávají svou ubohost a bídu, hledají zase ztraceného Boha. -
Vzpomínky z mládí očist'ují duši od frází, které štěstí nepřinesly, neklidné srdce v podvědomí tuší, že pravý mír je u Betlémských jeslí. -

Zde něco je, co člověk marně hledá ve hluku dnů technické revoluce, zde vládne pokoj, který svět mu nedá a po němž marně vztahuje své ruce! -

Obrodný proces tady začíná se u Dítěte, jež v chudých jeslích dříme, jestli se k Němu nevrátíme zase, ten lepší zítřek nikdy nespátíme. -
Betlémské Dítě, vyslyš naše přání, které s důvěrou kladem před jeslemi,
dej naší vlasti svoje požehnání, zachovaje mír, svobodu naší zemi! -

V Iránu se rozpoutává zákulisní boj o nástupnictví Chomeiniho

Teherán. — Zatímco Chomeini zdravotně schází a blíží se ke hrobu, podle mínění cizích politických analytů Irán jeví známky, že tam je v pozadí veden lité boj o to, kdo má po Chomeinim nastoupit. Prý tam je silná rivalita mezi Hashemi Rafsanjanim - mluvčím iránského parlamentu a jeho přívrženci a Ayatollou Husseinem Montazerim, kterého Chomeini jmenoval svým nástupcem, a jeho přívrženci. V posledních měsících byly proto v Iránu provedeny četné politické popravy. V listopadu bylo popraveno 32 šiitských kleriků, přívrženců Montazeriho, prý kvůli „politické korupci“. Podzemní opoziční hnutí proti celému režimu Chomeiniho - zvané Mujaheddin Khalq - tvrdí, že od srpna t.r. až dosud bylo oběšeno či zastřeleno 12.000 jeho členů. Také bylo popraveno několik stovek militantních členů zakázané iránské komunistické strany Tudeh. Cizí i domácí pozorovatelé mají podezření, že za těmito hromadnými popravami ve skutečnosti stojí Rafsanjani, který se chce stát budoucím vrchním vládcem Iránu po odchodu Chomeiniho. Ironicky však právě pronášejí četné výmluvné řeči o tom, že v Iránu bude potřeba utvořit novou, otevřenou, „přijatelnější“ společnost, v níž budou zajištěny lidské svobody, zejména svoboda projevu. Těmito svými proslovy chce dosáhnout toho, aby se z ciziny vrátily do Iránu zpět tisíce iránských profesionálů, techniků, intelektuálů, vědců a odborníků, kteří uprchli za Chomeiniho hrůzovlády. Rafsanjani by si přál, aby pomohli v rekonstrukci Iránu po skončení války s Iráskem. Exulanti však nedůvěřují; říkají, že právě Rafsanjani stojí za četnými popravami v Iránu v těchto posledních měsících, a že svými činy spíše ukazuje, že bude stejně neúprosným diktátorem, jako je nyní Chomeini. Sám pak bude diktovat to, co je třeba si představovat pod „přijatelnou, otevřenou společností“, a sám bude udržovat to, co bude dovoleno projevit. Nechtějí se dát zlákat jeho nabubřelými výroky a jeho ničím nepodloženými sliby, když jeho skutky ukazují pravý opak.

**BUY U.S.
SAVINGS
BONDS**

ČESKÝM RÁJEM

POHLEDNÝ RÁJ

Neměl jsem štěstí pohovořit s tvůrci naší národní hymny, abych se jich zeptal, zda znali Český ráj. Jsem si jist že určitě a že ho znali velmi dobře. Vycítili srdce opěvované země a učinili jediné možné vyznání. Kdyby mně bylo uloženo složit hymnu znovu, určitě by vyzněla ve známé notě a zaručeně by ji inspiroval tento díl Čech.

Není to ráj pouze na pohled. Českým rájem je možno projít pěšinkami, cestami, ba cestou necestou a pokaždé se obdivovat marnivosti přírody do tvarů, barev, vůně, nálad a podnětů.

Český ráj si můžeme i pohládit, nakreslit, fotografovat, malovat, obcházet a filmovat. I pošlapat, budem-li bez citu a svědomí nám podobný vandalismus dovolí a připustí, abychom vstoupili hříšnými nohama do krásy z české písně písní.

V Českém ráji se vyskytují úplně neobvyklé hory. Vystupují nenadále ze země a jakoby nakvap. Následkem toho snad žádná nemá solidní horský tvar. Vypadají jakoby se pitvořily vžitému řádu, posmívají se a usilují o stoj na hlavě. Kopečky Českého ráje jsou taškáři, milí komediantci, protože jim také chybí úctyhodná velikost a šíře masivů. Vždycky se kolem jednoho nastaví jak do kruhu, aby nebylo vidět sluníčko při ukládání se do postýlky a jak nesměle z ní ráno vstává. Člověk má neustále dojem že svět musí být trochu větší, že jen hory mu brání poznat pravdu kopců a vršíčků z romaru, uličnictví nebo ve hře.

Ovšem, že tomu tak není. Narodily se ale věčnými dětmi, pel jejich mládí nikdy nevyprchá, vždycky se ukáží jejich známá líčka s ruměncem zdraví a velikánské oči z údivu a radosti nad krásou domova.

Kdybychom zajeli do Alp nebo Kordiller, určitě by nám gigantická pohoří zdůraznila

českost vrchů a my bychom Českému ráji na místě podepsali závazný slib věrnosti navždy - vlastní krvi.

Příroda měla prozíravého spolupracovníka, když se v Českém ráji nakláněly svahy a kopce ztrácely pýchu růst do oblak. Muselo dopadat všechno jak to i dnes vidíme, protože ty rázovité chalupy jsou úplně nemyslitelné třeba v Himalájích. Kam by se tam postavily naše lípy samotářky? Ovocná stromofadí? Jedlové lesíky? Remízky? Keře šípku a trnek? - Nikam! Pořádám, že nikam a jsem odhodlán se za ně bít právě v této zemi. Tady musí vonět barvami a zůstat zaklíněny v zem, ze které vzešly.

I kdyby měla puknout závistí všechna pohoří světa, nemohu pravdu zamlčet. Pravda je pravda:

Nad Český ráj není!

V autobuse to vše jako v židovské škole za nácíku pantomimy. Napřážené ukzováčky míří do stran, vpřed i nazad, hlavy se krouží v obrazech do překotně udávaných směrů. Tam je toalej, jinde milá stužka cestičky, potůček, před zatáčkou orač s koněm. Jiné fascinující pohledy na droboulinkou vísku, na osamělý kostel na kopci, jiný byl upotán sochou v polích, chalupou, nebo jen detailem v průčelí statku - každý si přichází na své a rád by strhl na svou stranu ostatní, ale co naplat, každý se ohlíží za svým cílem

zejména když sezná, že zájemce o totéž sedí docela vzadu autokaru a nemohou hovořit spolu nevázaně dle zákona o zlomyšlnosti vesmíru. Tak už jsme životě občas postižení. Jen kdyby nikdy nebylo hůř!

Oči cestujících hoří svatým nadšením, nebo mnozí jsme objevili nový svět, poklady po věky ukrývané a střádané pro tento okamžik, kdy jedeme okolo. Trochu pravdy na tom je, znám několik lidí, kteří mohli se zavázanými očima chodit Dakarem nebo někde přístavem, protože se tam vyznali víc než doma.

HRAD KOST

O Kosti bylo napsáno velice mnoho. A velice dobře. Zachytil profil a ducha Kosti, jak se podařilo prof. Pekařovi by znamenalo pusté znevážení jeho rozsáhlé práce.

O Kosti však bude napsáno ještě daleko více, poněvadž stále vycházejí najevo nové a nové poznatky a prameny. Z jejich nepokřivené a netknuté čistoty možno dál a dál číst o minulosti české země. Historie má tuto neopakovatelnou přitažlivost právě ve stálém objevování. Jest jen s podivem, že prof. Pekař si zvolil zrovna hrad Kost, když máme také jemu bližší HOUSKU. Jak vidno, historie má také neškodné paradoxy.

Kost, ten veliký a dávno určený
(Pokračování na str. 15)

UPOZORNĚNÍ PRO VŠECHNY ZÁJEMCE O LETOŠNÍ ČESKOU VÁNOČNÍ „PŮLNOČNÍ“

Letos připadá tradiční Štědrý večer zrovna na sobotu 24. prosince. Naše krajanská „půlnoční“ mše sv. se zpěvem vánočních koled a „pastýřského chóru“ bude v našem misijním kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru - (2414 S. 61st. Ave.) v 9:00 hod. večer. Podobně tomu bude pak za týden 31. prosince na Silvestra. Proto upřímně zveme všechny zájemce o naše národní křesťanské tradice, aby se těchto vánočních a novoročních bohoslužeb zúčastnili v co největším počtu.

Nezůstaňme letos za událostmi doma, kde se mladé generace nebojácne hlásí ke Kristu!

O Vaši účast Vás prosí a žádá

Váš český misionář
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.

Velký výběr českých knih,
více než tisíc titulů,
nabízí:

Miroslav Konvička
12726 Archwood ST
North Hollywood, CA 91606
Napište si o katalogy

Cleveland, Ohio
**POŽEHNANÝ NOVÝ ROK
PŘÁTELŮM A ZNÁMÝM
PŘEJE**
Václav Hösoun

DISCOVERY TRAVEL, INC.
641 S. La Grange Rd.
LA GRANGE, IL 60525

Pozvání příbuzných z Československa rychle-
spolehlivě-bez poplatku, letenky za nejnižší ceny.
Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.
Zařídíme pasy, víza, rezervace
hotelů, aut, pojištění, překlady

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:
LIBBY BUCEK ☎ (312) 482-8515 kancelář
☎ (312) 354-7707 večer domů

Čs. národní rada americká Oblastní výbor Chicago

srdečně zve na

XXXVIII. REPREZENTAČNÍ PLES pořádaný v sobotu večer

21. ledna 1989

v plesové síni hotelu

THE RITZ-CARLTON CHICAGO

160 East Pearson Street

PŘEDSTAVENÍ DEBUTANTEK 1989

Taneční vystoupení Besedy/Domov

Hraje známý orchestr Bill Scott

VEČERNÍ ÚBOR

Koktejly v 6 hod. večer (bar za hotové)

Večeře v 7 hod.

Vstupné včetně večeře \$55.00

Prodej vstupenek a rezervace stolů v úředovně ČSNRA
☎ 656 - 1117 - úřední hodiny 9.00 A.M. - 2.00 P.M.

INTERNATIONAL
COMMITTEE
FOR THE SUPPORT OF
CHARTER 77 IN
CZECHOSLOVAKIA

V Paříži v listopadu 1988
Vážení krajané a exulanti:

Mezinárodní výbor pro podporu Charty 77 v Československu vypisuje už po desáté cenu k uctění památky Jana Palacha.

Cena se uděluje za zvlášť vynikající dílo nebo společensky významnou činnost jednotlivce či skupiny v Československu v oblasti literární, umělecké, vědecké, vzdělávací, ediční, humanitární a publicistické. Jde o dílo nebo činnost, které jsou nezávislé na oficiálních strukturách a které přes svou nespornou hodnotu nemají naději na uznání.

Výbor rozhodl udělit cenu Jana Palacha ve výši 50,000 franků za rok 1988 české spisovatelce Evě Kantůrkové, žijící v Praze.

Eva Kantůrková je autorkou řady románů, povídek a esejí, z nichž však většina vyšla v samizdatu nebo v exilových nakladatelstvích (Černá hvězda, 1974, Pozůstalost pana Ábela, 1977, Pán věže, 1979, románová studie Jan Hus, 1988).

Paní Kantůrková je na oficiálním indexu už dvacet let pro svůj neúnavný a odhodlaný zápas za lidská a občanská práva, nejnověji pro svou iniciativní účast za nezávislé masové manifestaci občanů na Václavském náměstí v srpnu 1988. Byla vězněna a mnohokrát držena v policejní vazbě. Zasloužila se o českou literaturu a o svobodnější, důstojnější život v normalizovaném Československu.

Cena bude vyhlášena 17. ledna 1989, v den dvacátého výročí smrti Jana Palacha. Obrácíme se na Vás opět s prosbou o finanční příspěvek. Může být jakkoli skromný; jde o to, aby se co největší počet lidí na světě zúčastnil této pocty Janu Palachovi, který dobrovolně skončil svůj život na protest proti pošlapávání základních svobod.

Děkujeme Vám za Vaše pochopení a podporu. Prosíme Vás, abyste do obálky vložil(a) šek, mezinárodní poštovní poukázku (znějící na France de Nicolaÿ - Prix Jan Palach) nebo i bankovku, a dar poslal(a) na níže uvedenou adresu. Váš příspěvek bude na požádání potvrzen, dárci však zůstane anonymní.

S přátelskými pozdravy
France de Nicolaÿ - 5,
rue de Médicis,
75006 PARIS France - Europe

Josef Čapek:

ZA BRATREM

Karle, můj bratře, napořád
tě živého i mrtvého v mém srdci nosím,
tvá bytost ustavičně v životě mém tkví,
byť ty jsi zemřel, stále trvá, žije,
ó hoře mého hoře, naše bratrství!

Ze sbírky Básně z koncentračního tábora

Před padesáti lety zemřel Karel Čapek

Dosud s neutíšenou bolestí v srdcích vzpomínáme, že před padesáti léty na Boží hod vánoční k večeru ve své vilce na Vinohradech v Praze zemřel jeden z nejvýznamnějších spisovatelů a duchovních osobností našeho národa - Karel Čapek.

Karel Čapek neskonale miloval člověka. Hřejivou láskou je proniknuta celá jeho tvorba. Nadáním, Bohem mu svěřeným, po celý život usiloval o budování lepšího, láskyplnějšího světa. V době rostoucí rozpínivosti hitlerovského Německa - v obavě z pohromy, které celý civilisovaný svět bude muset čelit, bál se - ba téměř se trásl o osud nejen své milované rodné země, ale celého lidstva.

Zbrani svého ducha do poslední chvíle varoval, bojoval a nabádal. V beznadějných dnech pomnichovských národní tragedii viděl jen jako časově přechodnou etapu našich i světových dějin. Jeho slova pevné víry v lepší příští národa a ve stálou platnost dobra, pravdy a účinné lásky člověka k člověku, nás posilovala a pomáhala nám žít, dokud pero nevypadlo z jeho jemné, ale mužné bojovné ruky.

Proto dnes ve vděčném zamyšlení si společně přečtíme vzpomínky přátel mu nejbližších a jeho článek z prosincových Lidových novin 1938, který má našim doma, stejně jako nám v exilu tolik toho říci.

Redakce

**Naším českým, slovenským, polským
a jihoslovanským zákazníkům přejeme**

**ŠT'ASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE
A
POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1989**

ŘEDITELSTVO, ÚŘEDNÍCI A ZAMĚSTNANCI

**SECOND FEDERAL SAVINGS
& LOAN ASSOC.**

na rohu 26. ul. a Pulaski Road, Chicago, Ill. 60623

Tel.: CRawford 7-8500

7345 N. 25th Street, North Riverside, Ill.

Tel.: 442-5700

Dr. Karel Steinbach

SVĚDEK
TÉMĚŘ STOLETÝ

Zpracoval Viktor Fischl

KAREL ČAPEK

Nejtěžší částí svědectví je pro dr. Steinbacha zřejmě hovor o Karlu Čapkovi. Znovu a znovu se přerušil ve sledu vyprávění a vrací se k Čapkově smrti o vánocích onoho osudného roku 1938. Když se člověk dožil tak vysokého věku, pochoval dlouhou řadu dobrých přátel. Jen s Čapkovou smrtí se nikdy nesmířil. Snad proto, že tam byl též konec, anebo aspoň začátek konce první republiky, československé demokracie a nejkrásnějšího údobí, jež ve svém dlouhém, plném životě poznal.

„Jsou v životě dny,“ říká, „na které nikdy nezapomeneme. Pro mne je takovým dnem den umírání Karla Čapka. On se chudák nastydl, když se na Strži strhla zlá bouřka a šel spolu s Peroutkou tahat tam z potoka polámané větve. Když se vrátili, měl Čapek bolesti při dýchání. Zavolali mne a já tam přijel a viděl jsem, co se stalo a hned jsem je oba odvezl do Prahy. Peroutka měl jen notnou rýmu, ale k Čapkovi jsem zavolal profesory Pelnáře a Charváta a taky dr. Sedláčka, odborníka na pneumonii a Julkova bratra, dr. Leopolda Firta. Musíte vědět, že to bylo v době před antibiotiky a oboustranný zápal plic, jaký jsem zjistil u Čapka — na to se tehdy ještě často umíralo.“

Na Štědrý den se Čapkův stav zhoršil. Dýchal se mu stále tíž, teplota klesala pod normál, tep začínal být sotva hmatatelný. 'Vždycky jsem si myslel, že největší štěstí je vidět, ale, panečku, dobře dýchat, to je ještě víc', postěžoval si. Povzbuzující injekce přestaly působit a Čapek, který byl, jak víte, z doktorské rodiny, nemohl nevidět, že jeho sil ubývá.

Přesto i teď ještě měl chvíle optimismu. To pak s tím milým, takovým skoro furiantstvím dělal, jako že tu péči o něj přeháníme. 'Zbláznili jste se, že mi nedovolíte ani mluvit?' Ale hned zas prosil Olgu, aby ho držela za ruku, jako by se bál. Pak se s velkou něhou ještě pochlubil: 'Já jsem se uměl oženit.' A zas ve chvíli optimismu mi řekl: 'Až se vystůňu, napíšu román o lékaři. Bude to jiný doktor Galén. Takový, co má rád umělce, ale je taky spasitel.' Tak se v něm tu poslední noc střídala naděje s pochybnostmi.

K ránu se mu trochu ulehčilo. Zdálo se, že se mu snadněji dýchá, o všechno se zase zajímal, ptal se na lidi. V deset hodin dopoledne na Boží hod najednou řekl své ženě: 'Já bych se chtěl ještě dotknout země.' To už zřejmě věděl, že konec není daleko. 'Jsi slabý,' řekla Olga a on nato: 'Já vím, ale oni by mě Peroutka a tadyhle Kadelík vedli.' On mi také říkal Kadelík. Ale zatím, jak potom napsal jeho bratr Josef, 'smrt ho odnášela a nemohli jsme ho z jejího únosu vyrvat.' Po poledni začal upadat do agonie. Kolem páté položil ještě hlavu na rameno své ženy, která ho podpírala. Bylo k večeru, 6 hodin 43 minuty, když Karel Čapek zemřel. Nebylo mu ještě ani padesát let.

Tolik o tom umírání Karel Steinbach. Protože mu však vrozená skromnost brání povědět víc o své vlastní roli v těch bo'estných hodinách, zdá se mi, že je zde třeba ocitovat, co o tom zaznamenal v Lidových novinách v článku, nazvaném 'Čapkův Kadelík' Čapkův švagr, manžel sestry Olgy Scheinpflugové, Boženy, kritik a dramatik Edmond Konrád:

'Bezpochyby jednou budou popsány poslední dny a noci strašného zápasu o život Karla Čapka, jehož duch ještě jiskřil v umdlévajícím těle. Budou zachyceny mučivé chvíle, kdy se přátelé zoufale snažili čimkoli ulehčit svému drahému nemocnému. Pak mezi všemi bude musit být jmenován druh nejskromnější a nejtíšší,

jež Čapek hledal očima, bez jehož blízkosti se bál noci. Naléhal, že Kadellk musí u něho spát. Ale přání to se splnilo jen zpola. Kadellk u něho nespál, nýbrž bděl. Tři dny a tři noci se nesvlékl, tři dny a noci přísluhoval spolu s ošetřovatelkou, zapíraje svůj akademický titul a hodnost lékařovu. Jako pouhý přítel pokorně a neúporně vykonával příkazy ošetřujících lékařů, sháněl odevšad každou myslitelnou pomůcku, s chotí nemocného střežil každý jeho okamžik. Předstíral mu „tep k zulbání“, když už se skoro nedal namat, lílil ho úsměvy, udržoval víru, které už sám neměl. Byl půl Čapkovy úlevy a dobré mysli, stupňuje svoje přátelství v hrdivství. Se zatáými zuby hrál svou úlohu zábavného Kadellka tak dobře, že mu Čapek vždy znovu uvěřil, kdykoli v trýzni zapochyboval. Že se klamal o svém pravém stavu snad až do poslední chvíle, zůstane skoro lvím podílem zásluha dr. Karla Steinbacha. Určitě ji odmítne, bude-li mu přičtena. Opře se ve své skromnosti, aby byl jmenován. Nepřipustí, že nějakou zásluhu měl. Dejme tomu tedy, že to nebyl on. Byl to Kadellk.

„Jako doktor vím,“ vrátil se Karel Steinbach zas ke smrti svého velkého přítele, „že zemřel, protože tehdy nebyla ještě antibiotika a sulfa-léky, ale velký kus pravdy mají jistě i ti, kdo říkají, že Čapka zabil Mnichov. Není pochyby, že mnichovská tragédie podrazila nohy tomu, v co věřil, a že zraněná, zklamaná duše váhala a nakonec odmítla podporovat choré, křehké tělo v jeho zápase. Mnichov, to bylo víc než ta ztracená města a hory a lesy. To znamenalo, že všechno v co věřil, humanismus, spravedlnost, pravda, demokracie, všechno to přestalo ve světě platit. Mnichov znamenal ztrátu důvěry v dané slovo. Ve smlouvy zaručené demokratickými velmoči. To bylo něco, co Čapka hrozně trápilo a přes co se nedokázal přenést.

Pro nás všechny byla ta zrada Francie a Anglie o to horší, že jsme tehdy po týdny a měsíce žili ve stálém napětí a rozčilení. Můj přítel Zdeněk Bořek Dohalský, redaktor Lidovky, pocházející z jednoho z nejstarších českých šlechtických rodů, mne v té době několikrát vzal s sebou do parlamentu a tak jsem už tam viděl henleinovské poslance pochodovat v holinkách a nevěřil jsem vlastním očím, když jsem mohl pozorovat, jak drze si počínali v československé poslanecké sněmovně. Také pamatuji na příklad na jeden z mnoha Hitlerových projevů, ve kterém hystericky štekavým hlasem vykřikoval: „Tam stojí pan Beneš a tady stojím já a za mnou osmdesát milionů odhodlaných Němců.“ Už nevím, jak k tomu došlo, že jsme tu řeč poslouchali v mém bytě. Víím jen, že tam byli Čapkovi, Firt, Peroutka, Bechyně a že když pak Čapek odcházel, řekl ve dveřích: „Náš osud je, zdá se, už zpečetěn.“

Ale pak přišla chvíle velkého odhodlání a nadšení. Kdekdo věřil, že do toho půjdeme. Pamatuji, že jsme tehdy seděli s Peroutkou ve Společenském klubu a najednou přijde Bechyně přímo z ministerské rady a hlásí, že v deset hodin bude vyhlášena mobilizace. Řekl jsem Peroutkovi, aby na mne počkal, že se jdu jen převléknout do uniformy — já byl tehdy štábní kapitán — a že se pojedeme rozloučit s Čapkem, který byl na Strži. A když jsme tam pak přijeli, Čapek nás samým pohnutím objímal a vyzval mě tenkrát, bůhví po kolika letech přátelství, abychom si tykali. A já mu řekl: „Tohle je pro mne opravdu velký den. Mobilizace a s tebou si tykat!“

Na ten velký den jsem nikdy nezapomněl. Zůstali jsme na Strži přes noc, ráno se Čapek a Peroutka vrátili do Prahy, aby psali a povzbuzovali národ, a já jel do vesnice Doubravky u Plzně, kde měla má jednotka za úkol postavit polní lazaret. Jen jsme byli se vším hotovi, když přišla zpráva o Chamberlainově návštěvě v Godesbergu a věděli jsme, že jsme sami, bez spojenců, vydání na pospas Hitlerovi. To byl konec první republiky.

Ještě před mobilizací se konal v Praze sjezd Mezinárodního PEN Klubu. Na Čapkův podnět odvezli poslední den sjezdu spisovatele na velké vojenské cvičení do Milovic, ukázat jim, jak byla naše armáda připravena proti agresí. Čapek tehdy ve velkém štábním stanu uprostřed

důstojníků s přilbami pronesl mocně působivou řeč, která vyzněla výzvou: „Pojďte s námi, bránit v nás samy sebe!“ Nu, nešli tehdy bránit nás a neubránili pak ani sebe před krvavou žní války.

To se ví, v neštěstí se vždycky hledá, na koho svést vinu, a po mnichovské tragédii objevili fašisti a komunisti společně Čapka jako vhodný terč. Snášel ty útoky s neuvěřitelným klidem. I když my, jeho přátelé, jsme byli hluboce rozhořčeni, říkal třeba: „Nechte ho. On má možná moc dětí a malý plat a psát, chudák, taky neumí, tak co se na něj zlobíte?“ Až když začali psát sprostoty o jeho ženě — Večer - a ovšem Vlajka - snad ještě odpornější než Stříbrného listy —, nemohl dál. Až to nahlodalo jeho víru v člověka a podlomilo jistě i jeho fyzickou odolnost.

Ale já vám tu o Čapkovi vykládám jen samé smutné věci a přitom to byl člověk veselý, s neobyčejným smyslem pro humor. Jen si vzpomeňte, kolik vtipu je přes všechnu vážnost námětu třeba v takovém Adamu Stvořiteli nebo v Továrně na absolutno nebo ve Válce s mloky. Nebo jak vtipně si dovedl pohrát se slovy! Když například ten motýl ve hře Ze života hmyzu řekne: „Svět chce být polosvět a žena položena.“ Anebo když se Peroutka po druhé oženil a jeho druhá manželka se jmenovala stejně jako první zase Máňa, Čapek okamžitě prohlásil, že Peroutka je zcela zřejmě „erotomaniak“.

Nechci zas vykládat anekdoty, je jich v tomhle vyprávění beztak už asi víc než dost, ale aspoň jednu krátkou vám přece ještě povím. To Čapek, který se občas rád podíval na svět skrz skleničku vína, jednou popíjel s Nezalem. On v něm viděl velikého básníka a měl ho rád. Ty jeho hrozné rýmováčky na Stalina a Gottwalda už nezažil. Tak popíjeli, chutnalo jim a vykládali si o poezii až do rána a když se vrátil, Olga na něj čekala a povídá: „Takhle pozdě jdeš domů? Ptáčkové už zpívají!“ A Čapek na to: „No jo, když tys je navedla.“

Byl to člověk radostný, který strašně miloval život a dovedl se těšit z tisíce malých věcí v přírodě a kolem sebe vůbec. Z koček a z Dášeny a z motýlů a ze všeho co mu rostlo na skalce. A co on všechno věděl! Jednou povídá: „Pojď, zajedeme za tím zahradníkem.“ To byl takový slavný zahradník u Berouna, který měl široko daleko pověst nejlepšího odborníka. Poslouchal jsem, jak se ti dva bavili a viděl, jak ten zahradník nepřestával kroutit hlavou nad tím, čemu všemu se od Čapka mohl přiučit.

Neznal jsem jiného člověka, který byl tak velký a přitom tak prostý. Měl také z lidí nejraději ty prosté. Víte, jako ten výhybkář v Obyčejném životě. To se třeba zastavil u chlapíka, který otloukal kámen a hned se ho ptal: „Jak se vám tlučte?“ A chlapík povídá: „Ále, tady ten pupek nemůžu vodklepnout.“ A Čapek si to pamatoval a někde to pak použil. Arne Novák měl pravdu, když ho označil především za básníka lidskosti. Taková jemná moudrost v něm byla a taková čistá poctivost. Bez patosu. Krásný člověk.

A ještě něco. Byla v něm veliká vyrovnanost mezi hlubokým vzděláním a nesmírnou fantazií. Například v Krakatitu a v Továrně na absolutno předpověděl štěpení atomu čtvrt století předtím, než k tomu došli vědci. Nebo v Bílé nemoci mluvil už o léku, podobném dnešním antibiotikům. Pamatuji ještě, jak se tomu lékaři v čele s Penářem vysmívali a označovali to za nemožnost a vědecký nesmysl. A netrvalo ani deset let — a byl objeven penicilin.

A Mnichov? To bylo pro Čapka vítězství robotů a vítězství mloků. Svět byl pojednou horší, než si i on se vši svou obrazivostí dovedl představit. Tehdy za ním přijela z Anglie na Strž ve vojenském jeepu dcera Thomase Manna, Erika, a chtěla ho dopravit do bezpečí. Čapek s díky odmítl. Krása života pro něj pohasla.“

S laskavým svolením přetištěno z právě vyšlé knížky, zpracované Viktorem Fischlem: „Dr. Karel Steinbach - Svědek téměř století“.

Take
stock
in America.

Pravidelné české bohoslužby
jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské
v Cicero, IL. - 2414 S. 61st. Ave.

Osířelá zahrada

- a pohlížím na ni
v únorových dnech roku 1939 -

Čapkovu zahrádku jsem znal ještě jako pouhé rumišťe za vinohradskou Florou, kde jsem bydlel. Rostlo tam jako na smetišti pouze nejhorší bylí, ale jednoho dne sem přišli bratři Čapkové, ukázali na kolíky v zemi, Karel rozdobil holí kus jalového jílů a řekl stvořitelky: „Tady bude zahrádka.“ A to je nejdávější začátek a první den stvoření kouzelné Čapkovy zahrádky, v které se mezi jinými vydařil také nekrásnější výpětek českých zahrad, Zahradníkův rok.

Ale než se stala tato zahrádka proslulá, její stvořitel a ona s ním prošli všelijakými obměnami. Také Čapek, jako všichni městští zahradkáři, snil nejdříve o vlastnoručním kvěťáku a salátu, a jeho zahrádka strašila v prvním roce chrástem. Také si do ní nejdříve snašel všecko možné, a s Josefem se střídali v prázdninovém pobytu, aby si mohli navzájem poslat a náležitě zasázat všechny horské, potoční, lesní a mezní kytky, které venku vyryli a které by měly růst v Praze, ale nerostly.

Také oběhával pražské zahradníky, a pak jsme spolu tahali těžké balíky sazenic, o kterých četl v mnohých příručkách, že jsou velice krásné, ale za rok nebyly. Když šel k prvnímu (byl to starý pán Böhm nad vršovickou Waldskou), znal už z knížek spoustu jmen a vlastností květin, a do roka mluvil s každým zahradníkem od Kobyliš po Malešice až do Radotína odborným jazykem jako rovný s rovným. A když se seznámil ještě se zahradníky specialisty, a hlavně s trpělivým zahradníkem architektem Kulišanem, když prohlédl sta obrázků a nakoukl přes stovky (Dokončení na str. 10)

Eduard a Alice
VEDRALOVI

preji touto cestou vsem
svým přátelům a známým
požehnané svátky vanoci
a šťastný nový rok 1989

Osirelá zahrada
(Dokončení ze str. 9)
plotů a poznal chyby cizí a vlastní, pak najednou dostala jeho představa systém a rytmus, a už začala jako kouzlem vyrůstat budoucí Čapková krásná zahrádka.

Ovšemže měl rád své rostliny. Ale často se mi zdá, že ještě radši měl, že může pro ně něco udělat. Ostatně mít rád, to u

Čapka vždycky znamenalo pečovat a zvelebovat. Tak miloval svůj mateřský jazyk, pravé lidství a všechno dobré. U rostlin to znamenalo starat se a pracovat, aby dostaly správnou polohu, dobrou výživu, vláhu i oporu, všechno co potřebují k zdárnému růstu. Práci pro ně miloval ze všeho nejvíc a byl na ni pyšnější než na výsledky a na úspěchy - stejně jako v svém

spisování. Když mu už kytky kvetly, popřádal hlavně nám ostatním, abychom se divili pěnišníkům, azalkám a smetanovému cytisu. Sám je však nade všechno obdivoval, když rašily a když se na jaře prodíraly podivnými pupenci ze země, jako by rozkvétala sama půda, kterou jim zpracoval a připravil.

Pro tu práci jako by mu zahrádka pořád nedostačovala. Když už bylo škoda přestavovat rabátka a záhony a hrozilo nebezpečí, že nebude mít co dělat, hnal zahradu nad zem a pod zem. Postavil místo plotu suchou kamennou zed', to bylo na rok co sázet do jejích spár a škvír, a příště zas vyhloubil metrový bazén pro vodní a bahenní rostliny. Tak byla zase práce.

A když už mu nezbyvalo, jak jsem mu radil, než postavit nad zahradou druhé patro, osud mu popřál venkovský dům s pořádným potokem, po jakém v Praze tolik toužil, i kdyby prý byl tlustý jenom jak palec. A s lesem, s loukami a s mezemi, kde mohl ne již kutit, ale řídit s křovisky, se stromy a s dvoumetrovými perenami. Jaký div by byl stvořil, co by se byl mohl ještě napracovat! Už tedy nebudeš, kamaráde, vždyt' já

také nebudu mít na stará kolena své pokusné zahradnictví a slepice u chalupy na Nymbursku, kde mi, jak jsi sliboval, budeš pomáhat.

Nejen prostor pro zahradnění, také čas pro ně si dovedl protáhnout. Nejdřív si pořídil stolek s kaktusy, potom celý zasklený balkon s velkou kolekcí podivných pichláčů. Aby se měl nyní o starat i za špatného počasí, protože kaktusy se mohou přesazovat, roubovat, rosit, hlavně je možno na nich hubit mšice, a dokonce je i fotografovat, když není možno vylézt do zahrady. To jsme se zas nachodili k panu Fričovi a po ostatních pěstitelích! To tedy bylo pro špatné dny. Aby ani v zimě práce nestála, vynalezl, že si může v suterénu ze sklepa zřídit teplý skleník, naplnil jej nádherou všech pražských květinářství (och, ne lecjakou a obyčejnou, byl v tom ohledu už od začátku cílevědomý skleníkář), aby se celou zimu mohl dívat aspoň na krásu zelených a barevných listů, dozírat na teploměr, řídit topení a větrání, trochu riskovat a pěstít ze semen i z aplégrů, a tak v stálém styku s hlínou, s jejími zázraky přezimovat a dočkat se

jara, kdy bylo možno zas vzít do ruky poctivý rýč.

Zahrádka u domku byla jeho dítě, jeho pýcha, jeho poklad. Nechci ho pomlouvat, jsem jenom o málo lepší, ale nedal z ní bez dlouhého prošení, někdy ani po něm, ani aplégra. Leda když mu něco přerostlo přes hlavu nebo o čem na vlastní kůži pocítil, že slavný Förster před tím právě varuje: „Stark wuchert!“ - Silně plevelí. Dnes však budu už jen se smutkem vzpomínat na dárce, až budu zas muset v koutě své zahrádky dobývat metrové podzemní šlahouny mochyně, kterou mi daroval.

Ta zahrádka u domku byly vlastně zahrádky dvě. Josefova půlka, do které Karlova nepozorovatelně přechází, dýchá víc přirozeností tolik, že - neméně krásná - vůbec nezdurazňuje, ba dokonce tají svého tvůrce. Což je jistě stejně umné, jako co udělal ze svého dílu Karel. Ten ve své kouzlu, stavěl, komponoval v celku, plýtvat detaily, hýřil důvtipem, a tak nám připomíná jeho zahrádka jeho nějakou knížku, je rovněž projevem jeho bohatého ducha, rozložitě osobnosti, geniality. Je to pravá zahrádka tvořivosti posedlého umělce.

V únoru 1939, poléhávala napojena roztáhlým sněhem, ale už zas nový sníh ji přikrýval před holomrazy, že by si její zahradník liboval. Ale ten odešel do jiné, a sám si v ní ulehl do prsti jako semeno předražené. Nám zde zbyla jenom jeho zahrádka jako vzácná památka, jako jeho druhý psací stůl, stejně posvěcená jeho doteky a prací jeho rukou.
(z knihy Františka Langra: Byli a bylo)

**Zákazníkům, přátelům,
krajanským klubům a spolkům
přeje**

PŘÍJEMNÉ VÁNOCE

a

V NOVÉM ROCE 1989

dobré zdraví, veselou mysl a osobní spokojenost

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL 60402

Phones: (312) 795-9050

— Chicago (312) 242-6110

**OBLASTNÍ VÝBOR
ČESKOSLOVENSKÉ
NÁRODNÍ RADY
AMERICKÉ**

V CHICAGU, ILL.

**Srdečně přeje krajanské veřejnosti
i našim drahým doma**

**ŠT'ASTNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY
A HODNĚ ZDARU
DO ROKU 1989**

**Stanislav BRYM
předseda**

**Tony JANDÁČEK,
tajemník**

**Václav ŽENÍŠEK
pokladník**

**Radostné vánoce,
spokojený a úspěšný
NOVÝ ROK 1989**

všem našim ctěným zákazníkům
ze srdce přeji
k Vaším službám vždy připravení
majitelé obchodu

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

Poskočte si Moravaci
vy ostatní s nimi!
Přejeme vám málo zimy,
žádné medicíny.
Na kašel i zimnici
stačí pít jen slivovici!

**Hupky - Hupky - Hupky
mějte se dobře všichni a všechny
v novém roce
1989**

Milostiplné vánoční svátky
z radosti nad tím,
že Bůh je mezi námi zpátky.

**TO PŘEJÍ SVÝM ZÁKAZNÍKŮM, PŘÁTELŮM
A VŠEM KRAJANŮM V NEUSTÁLÉ BOŽÍ OCHRANĚ**

Marina a Standa JANČÍKOVI

**z Marina's Beauty Salon
v Berwyně, Ill.**

Londýn. — Dne 12. prosince v ranních hodinách, když lidé spěchají do práce, došlo v Londýně v velkém železničním neštěstí; v důsledku chybných signálů se tam srazily tři vlaky, z nichž dva byly plné lidí, ubírajících se do práce. Dva vagony byly zmáčkuty na polovinu své délky. Přitom zahynulo 34 lidí a dalších 100 bylo zraněno z toho 30 kriticky. - V roce 1975 při srážce dvou vlaků londýnské podzemní dráhy zahynulo 43 lidí. V roce 1967 při vykolejení vlaku v jižním Londýně zahynulo 49 lidí. V roce 1953 při železničním neštěstí v Harrow u Londýna bylo zabito 112 lidí a zraněno 349. Dráhy jsou v Anglii znárodněny; vládě je vytýkáno, že neposkytuje pro veřejnou dopravu dostatečné finanční prostředky.

Londýn. — Amnesty International - organizace, která vyšetřuje porušování lidských práv ve světě - právě oznámila, že v Iránu opět dochází k hromadným popravám oběšením či zastřelením lidí, podezříváných z politické oposice, nebo ze vztahů k oposičnímu hnutí Mujaheddin Khalq. V těchto posledních týdnech tam prý bylo už popraveno asi 300 lidí; od července až dosud tam bylo letos popraveno několik tisíc lidí. Mnozí byli popraveni bez soudního procesu; mnozí byli před popravou ztrýzněni. Vězni prý jsou běžně šleháni ocelovými kabely na chodidlech i jindena těle; když omdlí bolestí, jsou poléváni studenou vodou. Jiní jsou po několik měsíců zavřeni bez světla v podzemních kobkách, až oslepnou. Jiní, ztlučeni do hlavy ztratí sluch. Mnozí vězni jsou zbiti k smrti, jiní utrpějí nervové zhroucení. Nejhavnější přítom je, že někdy i malé děti jsou přítomny, když jejich rodiče jsou trýzněni nebo i popraveni; z toho utrpí vážné psychické šoky a následky. Amnesty uvádí případ jedné rodiny, která byla celá zatčena kvůli podezření, že

byla ve vztazích s Mujaheddiny. Musily být přítomny tomu, když jejich matka obdržela 120 šlehů kabelem a jejich otec 500 šlehů; otcovy ledviny tím byly potrhány. Potom babička - matka jejich matky - a její bratr byli v jejich přítomnosti zastřeleni. Nejmladší dítě z toho dostalo epileptické záchvaty. Iránci jsou najednou zajedno v tom, že za Chomeiniho „to je stokrát horší, než to bylo za šacha“, a vyčítají bývalému US prezidentu Carterovi, že nechal šacha „padnout.“

Rockford. — Návštěva sovětského vůdce Gorbačova v New Yorku a jeho řeč před OSN vzbudily další zájem amerických průmyslníků o zbudování v SSSR „společných podniků“, které by vlastnili společně se SSSR, a ve kterých by oni sami měli rozhodující slovo. Tak např. podniky „Ingersoll Engineers Inc.“ v Rockfordu, Ill., by chtěly zbudovat v SSSR za 200 milionů dolarů továrnu na výrobu plastických součástí pro nové sovětské auto VAZ 2110, určené pro vývoz do ciziny, které bylo předtím možno vidět na sovětské výstavě v New Yorku. Stále však zůstává jeden nevyřešený problém: Sověti se zajímají o americké firmy proto, aby jim pomohly získat silné cizí měny exportem výrobků, které by se vyráběly v SSSR. Americké firmy by zase chtěly získat pro sebe silné cizí měny ve zlatě prodejem US výrobků sovětským zákazníkům. V SSSR však není možno získat za rubly cizí peníze. Tyto protichůdné zájmy se stále zdají těžko řešitelné. Firma Monsanto ze St. Louis chtěla zbudovat v SSSR továrnu na chemikálie ničící plevel, pro zákazník v SSSR; vzdala se však svého úmyslu, jakmile poznala, že zájmy obou stran jsou protichůdné a neslučitelné. SSSR chce pomoci „společných podniků“ získat cizí měny pro sebe, a cizí firmy rovněž chtějí svou produkcí v SSSR získat cizí měny pro sebe. Rubly jsou pro

LETEM

SVĚTEM

ně bezcenné papíry. Některé americké firmy hledají řešení, které by vyhovovalo oběma stranám, aby se „vlk nasytil a koza zůstala celá“. Tak např. šest amerických firem, včetně Chevron Corp., Ford Motor Co., a Archer-Daniels-Midland, chce na začátku příštího roku začít vyjednávat se SSSR o založení 25 „společných podniků“; za tím účelem se už letos v dubnu spojily v „American Trade Consortium“ a chtějí jednat se sovětskými autoritami jako jedna právní organizace. Chtějí uspokojit jak žízeň SSSR po cizích měnách tak i své vlastní zájmy. Jedna z firem tohoto konsortia bude v SSSR pátrat po zemním oleji, těžít tento zdroj energie a prodávat jej do ciziny zčásti v podobě olejových derivátů. Tím doufá vydělat dostatek cizích měn pro sebe i pro ostatní členské firmy konsortia. Tyto firmy by pracovaly pro vývoz a jejich výdělek v cizích měnách by byl odevzdán SSSR, který by za to dal ekvivalent v rublech. Za rubly by si tyto podniky pak opatřovaly v SSSR potřebné suroviny. Někteří znalci, kteří tento problém studovali, však došli k závěru, že za nynějších okolností tento složitý proces je v SSSR neuskutečnitelný. V každém případě SSSR žádá absolutně, aby ze „společných podniků“ měl sám podstatný výdělek v cizích měnách. - Podle zpráv ekonomických publikací v Moskvě sovětská vláda bude prý v roce 1990 pro některé obchodní transakce s cizinou devalvovat rubly o 50 % - (jeho hodnota prý bude pouze 80 centů namísto dnešní úřední hodnoty \$1.60) - a také dovolí některým západním kapitalistickým společnostem provádět svou činnost na sovětském území zcela svobodně. Dosud však nebylo jasně udáno, jak se tomu všemu má rozumět.

Mnichov. — Podle zprávy magazínu „US News and World Report“ z 12. prosince 1988, americká tajná policie FBI vyšetřuje sérii úmrtí v hlavním ústředí „Radio Free Europe“ v Mnichově. V posledních šesti letech totiž čtyři vrchní osoby rumunského oddělení RFE, včetně tří ředitelů, zemřeli náhle „na rakovinu“, avšak předtím obdrželi ze strany rumunské tajné policie výhrůžky, že budou usmrceni. Poslední obětí, která zemřela letos v listopadu na rakovinu mozku, obdržela vloni na konci roku varovný dopis, že bude usmrcena v případě, že by us-

kutečnila svůj plán, vysílat části z knihy, sepsané generálem Ionem Pacepa, bývalým ředitelem rumunské cizí výzvědné služby, který v roce 1978 uprchl na Západ. Pacepa ve své knize „Red Horizons - Rudé obzory“ - odhalil totiž některé metody, kterými rumunský prezident Nicolae Ceausescu likviduje své nepřátele, jak v Rumunsku, tak i v zahraničí. Říká tam například, že rumunská tajná špiónážní služba užívá tajemného přístroje radioaktivního záření, zvaného „radu“, velikosti malých hodinek, který prý je schopen způsobit rychlý růst rakoviny u těch, kteří jsou vystaveni jeho záření. Předseda RFE Eugene Pell sice tvrdí, že neexistuje žádný důvod k domněnce, že by smrt uvedených osobností byla způsobena nějakými zločinnými zásahy, avšak policie FBI si tím není jista a o věc se živě zajímá. Odborníci radioaktivního záření na Národním zdravotním ústavě v Bethesda, MD., kde byla poslední obětí rakoviny z RFE na léčení, pouze prohlásili, že „tato věc je příliš citlivá“ a odmítli podat jakýkoliv komentář. Pacepa, který nyní žije pod krycím jménem ve Spojených státech, je prý přesvědčen o tom, že zmínění čtyři rozhlasoví pracovníci byli zavražděni. - Dosud zůstává také tajeno, že už přes deset vědců různých národností, kteří se zapojili do amerického výzkumu obranného projektu SDI - Star Wars - v různých zemích také záhadně zemřelo. Prozatímni „společný jmenovatel“ všech těchto skutečně záhadných smrtí má být „sebevražda“, ačkoliv žádný z těchto ještě mladých vědců nikdy neprojevoval nějakou nepřítelovost ani sebevražedné úmysly. Mlčí se snad dosud o tom jen proto, aby se zbytečně nenarušily nově se rodící „přátelské vztahy“ mezi USA a SSSR?

Ženeva. - Yasser Arafat, předseda PLO, přednesl 13. prosince před Valným shromážděním OSN - které k tomu účelu „přesídlilo“ do Ženevy - svou řeč o podmínkách, za kterých organizace by chtěla zahájit s Izraelem vyjednávání o uzavření trvalého míru na Blízkém východě. Podle prohlášení US státního departmentu však opět zcela nesplnil podmínky, kladené Spojenými státy pro jejich ochotu k zahájení jednání s PLO. Ani výslovně neuznal právo Izraele na existenci, ani nedal jasné ujištění, že or-

ganizace PLO se zřídka násilí a terorismu. Namísto toho ve své řeči nabídl Izraeli mír za tři podmínky: 1) Bude svolána mezinárodní konference o míru na Blízkém východě pod záštitou OSN; 2) izraelská armáda v okupovaných arabských územích bude nahrazena mírovou armádou OSN; 3) cílem mezinárodní konference bude „obsažné narovnání“ mezi Palestinci, Izraelem a sousedními arabskými zeměmi. Vyzval izraelské vládce, aby pod ručitelstvím OSN přišli do Ženevy, „abychom spolu mohli utvořit mír“. US státní department prohlásil, že Arafat ve své řeči „nevyjádřil jasně, přímo a bez dvojakosti“ podmínky, které US vláda klade pro jednání s PLO. Nově zvolený prezident Bush řekl, že „US vláda by musila obdržet jasnější prohlášení o všem, dříve než by byla ochotna jednat s PLO.“ Izraelská vláda ihned zamítla jeho řeč jako klamnou a podvodnou. - Dne 14. prosince zcela nečekaně však Reaganova vláda oznámila, že je ochotna vést otevřený „diplomatský“ dialog s PLO. Předseda PLO Arafat totiž krátce předtím při tiskové konferenci v Ženevě jasně prohlásil, že organizace PLO „se úplně a absolutně zřídka všech forem terorismu, včetně individuálního, skupinového i státního terorismu“, a že přijímá „právo všech zúčastněných stran v konfliktu na Blízkém východě existovat v míru a bezpečnosti... včetně Palestinského státu, Izraele a ostatních sousedů“. Také řekl, že PLO přijímá rezoluci OSN 242 a 338. President Reagan pak řekl ve svém prohlášení, že protože organizace PLO přijala tři podmínky, požadované Spojenými státy, dává osobně svolení k tomu, aby Státní department zahájil „věcný dialog“ se zástupci PLO. Tato organizace se však prý musí ve svých skutečích řídit svým prohlášením a svými činy dokázat, že její zřeknutí se terorismu je „všestranné a trvalé“. Hlavním cílem USA zůstává jako vždycky „obsažný mír na Blízkém východě“. Přitom zároveň „zvláštní závazek Spojených států pro zajištění bezpečnosti a blahobytu Izraele zůstává neotřesený.“ Jeden z předních důvodů, proč USA vstoupily do dialogu, je „pomocí Izraeli dosáhnout uznání a bezpečnosti“, řekl ještě US prezident ve svém prohlášení. Státní tajemník Shultz ze své strany

**ŠTASTNÉ A VESELÉ VÁNOCE,
ÚSPĚŠNÝ A SPOKOJENÝ ROK**

1989

PŘEJE

HOLEČEK PHARMACY
6705 West 26th Street, Berwyn,
Illinois 60402

Lékárna ☎ 484-0106 Doma ☎ 749-0281
Vladimír HOLEČEK, P.Dr.

řekl, že toto rozhodnutí Spojených států ještě neznamená, že by uznávaly či přijímaly nezávislý Palestinský stát. - Přitom však Arafat ve svém prohlášení při tiskové konferenci opakoval, že prý ani on, ani kdo jiný, nemůže zastavit „intifadu“, neboli palestinské povstání v Gáze a v Předjordánii za nezávislost. Toto povstání lidu se prý zastaví až budou „podniknuty praktické a hmatatelné kroky směrem k dosažení našich národních cílů a ke zřízení našeho nezávislého Palestinského státu.“ - Izraelská vláda ze své strany však k tomu „ukázala kyselý obličej“ a vyslovila své „politování“ nad rozhodnutím USA, navázat styky s PLO. Někteří znalci Blízkého východu varují, že Izrael, který si chce za každou cenu podržet pro sebe dobytá arabská území, se nyní může pokusit rozbít vztahy mezi USA a PLO některou brutální akcí: buď nemilosrdně rozdrtí všechny odpor Palestinců v zabraných územích, anebo vojensky vpadne do některé sousední země. - Politici pozorovatelé také poukazují na to, že k tomuto sblížení Spojených států s PLO dopomohly Švédsko, Egypt, Saudská Arábie a západoevropští spojenci, kteří tvrdili, že nedostatečné prohlášení Arafatovo v Ženevě před Valným shromážděním OSN nebylo výsledkem Arafatovy prohnání a nebylo pouze velkou rétorikou bez skutečného úmyslu - (jak tvrdí Izrael) - nýbrž že bylo pouze neobratným vyjádřením, jelikož Arafat tam mluvil arabsky a menší jasnost jeho prohlášení byla pouze výsledkem kulturní rozličnosti. Při své tiskové konferenci se pak Arafat vyjadřoval anglicky a proto prý jeho řeč byla přesnější. - Dne 15. prosince pak prezident Reagan prohlásil, že 16. prosince má začít v Tunisu první „dialog“ mezi delegáty PLO a americkým velvyslancem v Tunisu Robertem Pelletreau, který bude jediným pověřencem, který bude o této věci jednat jménem US vlády. Při první schůzi prý vysvětlí posici USA vůči terorismu a zároveň jejich náhled na mír na Blízkém východě. Dne 16. prosince se pak skutečně tato schůze v Tunisu konala. Detaily toho, o čem se po dobu 80 minut hovořilo, nebyly dosud oznámeny. Obě strany pak vyslovily důvěru, že tento dialog bude pokračovat a nakonec povede ke skutečnému mírovému jednání mezi Izraelem a Palestinci. Závažnější jednání o této věci prý budou vedena teprve až nově zvolený US president Geo-

rge Bush nastoupí svůj prezidentský úřad.

Nový US postoj k PLO však způsobil v Izraeli úplné vlnobití. Ačkoliv se po 7 týdnů nepodařilo Jeruzalému sestavit novou koaliční vládu, najednou se tento týden vedení strany Likud rozhodlo obnovit staronovou koalici s izraelskými socialisty, aby si ve světovém mínění opravilo pověst o své rozhádanosti.

● ● ●
Londýn. — Agenti, údajně zastupující „význačné osobnosti“ z Československa, prý požadovali diskrétně na londýnském trhu uměleckých předmětů informace stran možného prodeje sbírky vzácných čínských uměleckých předmětů, nezaznamenaných v žádném známém katalogu uměleckých galerií a dosud nevystavených v žádném museu. Obchodníci spekulují, že tato záhadná sbírka může obsahovat velmi cenné staré čínské porcelány, koupené před první světovou válkou některými bohatými osobnostmi Rakousko-uherského císařství, a od té doby schovávané. Obchodníci myslí, že tyto umělecké předměty, mající cenu milionů dolarů, padly do rukou československých komunistických autorit, které by chtěly přeměnit vzácný čínský porcelán za tvrdé valuty, které jsou v Praze stejně vzácné jako staré čínské umělecké předměty, aby měly z čeho žít a zač utíkat až se „vitr obrátí“, ztratí svá privilegia a budou se živě zajímat o útek na Západ.

● ● ●
Lima. — Stále se zhoršující ekonomická a politická krize činí z jihoamerické země Peru možné jeviště pro příští vojenský státní převrat. Generálové však, jak se zdá, se snaží vyhnout tomuto jediné účinnému řešení zbavit se komunistických guerillů pokud to bude možné. Navíc jsou pak i jiné důvody, které vybízejí peruánskou brannou moc k zásahu do politiky. Inflation dosahuje astronomické výše 2,000 procent za rok. Stále více klesající kupní schopnost obyvatelstva vyvolává jednu stávkou za druhou. Popularita presidenta Alana Garcia klesla z 96 % před třemi roky na nyníšších 16 %. Komunističtí rebelové „Sendero luminoso“ zářná stezka“ - pak hlavně zvyšují své teroristické útoky na venkově i v šestimilionovém městě Limě, čímž vyvolávají kruté odvety, a to i na obyčejném lidu ze strany extrémně pravicových ozbrojených band. - Co při této chaotické situaci zadržuje armádu v jejích kasárnách? Předně - armádní generálové

nechtějí mít nic společného s nynější krizí, kterou nezavinili, a kterou v každém případě bude velmi nesnadné vyřešit. Kromě toho vztahy mezi armádou a Garciovou politickou stranou APRA - Americký lidový revoluční svaz - nejsou zrovna přátelské; mnozí důstojníci rádi vidí, že Garcia je kritizován kvůli své neschopnosti vládnout. Garcia je sice člověk přímého charakteru a nejlepších úmyslů, také je hluboce věřící člověk, avšak na urovnání těžké peruánské situace nemá potřebné schopnosti, které by musily být naprosto mimořádné. Důstojníci také nechtějí udělat státním převratem Garcia národním hrdinou, který by po uklidnění situace opět od lidu obdržel vládní otěže. Garcia je totiž velmi schopný řečník. Hlavně však armáda ve zdrcující většině, včetně vysokých důstojníků, by chtěla dále udržet v Peru demokracii, která tam už trvá osm let, a vůbec si nepřejí návrat k vojenské vládě. - Nyní se v zemi ale stále častěji ozývají hlasy, požadující odstoupení presidenta Garcia a konání nových prezidentských voleb, ještě před rokem 1990, kdy Garciaův prezidentský termín by měl normálně skončit. Jiní zase pouze požadují jmenování nové koaliční vlády, která by sama řídila osudy země až do nových prezidentských voleb. Garcia a jeho strana APRA však tyto a podobné návrhy velmi rázně zamítají. Političtí analytici jsou zajedno v tom, že peruánský prezident bude musit bez průtahů nalézt cestu, jak zachránit Peru před úplným chaosem; jinak armáda bude nucena zasáhnout do věci a udělat v zemi stanným právem pořádek, ať se jí chce nebo ne.

● ● ●
Islamabad. — Benazir Bhuttová dosáhla svého cíle; stala se novou ministerskou předsedkyní Pakistánu. Političtí pozorovatelé však upozorňují na problémy, kterým bude musit za své vlády čelit. V parlamentě její strana nemá absolutní většinu, a proto bude musit hledat koalici s několika pokrajovými stranami, kterým bude musit udělat ústupky. V opozici proti ní budou všichni muslimští fundamentalisté v zemi, kteří podle učení koránu požadují, aby žena byla v domácnosti u vařečky, poddána svému muži, a v žádném případě nemůže být v čele vlády země. Proto bude musit být velmi opatrná v oborech ženských práv a náboženských záležitostí. Omezené vládní příjmy ve státním rozpočtu jí také nedovolí drastické změny v ekonomii a v sociální péči ve prospěch

chudých lidových vrstev; také se bude musit podrobit „ekonomické disciplině“, bude-li chtít obdržet z ciziny finanční výpomoc, která je pro rozvoj pakistánské ekonomie nepostradatelná. Zároveň se bude musit snažit „neznělbit se armádě“, a nepohněvat si ji, je totiž v Pakistánu všemocná; v první řadě nesmí proto snížit výdaje na národní obranu. Vztahy s Indií zůstanou asi napjaté, aspoň v prvních letech její vlády; v New Delhi totiž byl právě zatčen pakistánský vojenský atašé a obviněn ze špionáže. - K jejímu prospěchu však je, že pakistánské lidové masy jí jsou nadšeny a stojí za ní. A ačkoliv Bhuttová je velmi populární, vyvarovala se nerealistickým slibům rychlého zlepšení situace; naopak upozornila, že jí bude nutno dopřát delší doby, než bude moci „udělat něco dobrého“ pro potřebné lidové masy.

● ● ●
Jeruzalém. — Dne 16. prosince při zprávě o tom, že jeden 15letý palestinský mladík podlehl svému dřívějšímu zranění izraelskými vojáky, došlo v zabraných územích ke srážkám mezi skupinami Palestinců a izraelskými vojáky. Ve městě Nablusu v Předjordánii izraelští vojáci zastřelili čtyři mladé Palestince, házející kamení a zranili dalších 20, z toho čtyři kriticky. Na území Gázy bylo střelbou izraelských vojáků postřeleno 7 Palestinců.

● ● ●
Chicago. — Považování tradičních mravních zásad za zastaralé přežitky nutně přináší své ovoce. V Chicagu i jinde jsou vězení přeplněna; mnozí vězni pak musejí spát na matracích či rohožkách na zemi. Do vězení jsou přiváděni stále noví vězni; často pak správě vězení nezbývá nic jiného, než propouštět dřívější vězně na svobodu. Správa vězení „Cook County Jail“ v Chicagu je například nyní v prosinci nucena pouštět na svobodu 118 vězňů denně. Letos v dubnu jich propouštěla 40 denně, v květnu už 80, v srpnu asi 100 a nyní 118. Od 1. dubna do 8. prosince tam bylo propuštěno na svobodu celkem 19,231 vězňů, obžalovaných ze zločinů, čekajících na soudní přelíčení. Jsou prý propouštěni pouze ti vězni, kteří se dopustili „nenásilných“ zločinů. Někdy však jsou omylem také propuštěni zločinci, užívající násilí, a tito pak ve svých násilných činech pokračují.

● ● ●
Chicago. — Letos už druhý rok farnosti chicagské arcidiecéze měly větší výdaje než byly jejich příjmy. Zatímco ve finančním

roce, který skončil 30. června 1988, jejich celkové výdaje činily 278 milionů dolarů, jejich příjmy byly dohromady pouze 269 milionů dolarů. Jejich celkový rozpočtový schodek tedy činil letos 9 milionů dolarů; vloni činil 5 milionů dolarů. Ve dřívějších letech měly jejich celkové výroční rozpočty přebytky. Situace se zhoršila, ačkoliv letos byla zavedena další opatření pro šetření a byla vedena energická kampaň mezi věřícími, aby štedřeji podporovali svou církev. Jako důvody zvýšení vydání se uvádějí tyto skutečnosti: na farních školách bylo potřeba zvýšit platy laických učitelských sil; bylo zavedeno zdravotní pojištění farních zaměstnanců; bylo potřeba opravit některé chátrající budovy; více jednotlivých farností než v minulosti nebylo schopno vyrovnat svůj roční rozpočet. V roce 1986 žádalo arcidiecézi o finanční výpomoc celkem 75 farností, v r. 1987 jich bylo 94 a v r. 1988 pak 103, z celkového počtu 439 arcidiecézních farností. Arcidiecézní pastorační ústředí oznámilo, že arcidiecéze „se stává neschopnou financovat farní potřeby“. Bude prý musit být hledána náprava této situace. Jedním z prostředků bude sloučení některých farních škol a také některých farností. Věřící také nomohou, někdy i nechtějí, zvýšit svou finanční pomoc církvi. Ještě to bude asi horší, až dnešní „new-generation“, která myslí, že už nepotřebuje náboženství, nastoupí po věrných a štedrých starších generacích věřících. Výdaje na farní školy také silně stoupají ještě z jiného důvodu. Dnes i na obecních školách se studenti zaučují do užívání kompjútů; tyto kompjútry je nutno koupit. Vyšší školy učí studenty řídit auto, užívat elektronických počítačů a konat různé složitější kompjútrové operace. Bez těchto schopností by katoličtí studenti nebyli náležitě připraveni na budoucí život a zůstali by pozadu za studenty z veřejných škol.

MAIL ORDER NOVINKA

Přímý import
z Československa.
Krásná chodská keramika,
skleněné vánoční ozdoby a
ručně malované kraslice
(také husí)
Napiště si na lístku
o katalog s ceníkem.
Nakupujte poštou
J. KETINER
ENTERPRISES
27 W. 209 Chartwell Dr.
Winfield, IL 60190

SPORT

**KOPANÁ
VE SVĚTĚ**

KOPANÁ V USA

**Zprávy ze
Sparty A.B.A.
Chicago**

Lightning - Sparta 4:30
Lions - Maroons 5:15
Schwaben - Eagles 6:00

Neděle 26. února - 7. kolo
Eagles - Lions 3:00 P.M.
U. Serbs - Sparta 3:45
Schwaben - Maroons 4:30
Lightning - Kickers 5:15
Gr. White - Vikings 6:00

Neděle 5. března - 8. kolo
Kickers - U. Serbs 3:00 P.M.
Eagles - Vikings 3:45
Sparta - Lions 4:30
Lightning - Maroons 5:15

Neděle 12. března - 9. kolo
Maroons - Sparta 3:00 P.M.
Gr. White - Lightning 3:45
Vikings - Lions 4:30
Schwaben - Kickers 5:15
U. Serbs - Eagles 6:00

Zpráva ze Sparty

Manažér Sparty Jarda Fajkus připravuje První mužstvo pro novou sezonu. Doposud máme zajištěné následující hráče, kteří budou mít tato čísla:

1. Chris Hagemann
2. Paul Hellseth
3. Tim Sezonov
4. Jim Harding
5. Mark Bell
6. David Kouwe
7. Bob Loncar
8. Dušan Griga
9. Alex Iniquez
10. Cam Roxburgh
11. Frank Limbrick
12. Phil Wolf
14. John Glendinning
15. Tim Daniels
16. Chris Shinn
18. Sean Gilliam
20. Brian Weld

**Valná hromada Sparty
v úterý 27. prosince**

Výbor Sparty oznamuje, že **74. valná hromada Sparty se bude konat v úterý 27. prosince v 8 hod. večer v naší klubovně, 5700 W. Cermak Rd., Cicero.**

Je povinností všech členů, aby se této Valné hromady zúčastnili.

Noví členové vítáni.

Jarda Fajkus

Mezinárodní zápasy

Jugoslávie - Kypr 4:0

Kvalifikační zápas na MS 1990 byl sehrán Bělehradě při návštěvě 30,000 diváků.

Nejllepším hráčem na hřišti byl Savičević, střelec tří branek; čtvrtou dal Hadzibegić.

Tabulka

5. evropské skupiny:

1. Jugoslávie	8:3	5
2. Skotsko	3:2	3
3. Francie	4:4	3
4. Norsko	4:3	2
5. Kypr	1:8	1

Malta - Mad'arsko 2:2

Překvapení na Maltě, kde Mad'aři ztratili bod. Pouze 8,000 diváků bylo nadšeno výkonem svých hráčů.

Branky dali: Busumi 2 za Maltu; Wincze a Kiprich za Mad'arsko.

Tabulka

6. evropské skupiny:

1. Sev. Irsko	3:1	3
2. Mad'arsko	3:2	3
3. Španělsko	2:0	2
4. Irsko	0:2	1
5. Malta	2:5	1

Další výsledky:

Japonsko - Jižní Korea 2:0,
Nový Zéland - Taiwan 4:0, Čína
- Bahrain 1:0, Čína - Kuwait 2:2.

A.I.S.A.

Chicago - Hershey 7:9

Pouze 2,100 diváků vidělo slabou hru Chicaga, „zásluhou“ starších hráčů. Chicago má sedm hráčů ve věku přes 30 let, což na halový fotbal je příliš. Granitzovi bylo 37 a bylo by na čase, aby ty své kopačky už „odevzdal“ synovi.

Ostatní výsledky:

Memphis - Canton 18:10, Hershey - Milwaukee 11:6, Dayton - Chicago 8:7, Canton - Memphis 14:10, Milwaukee - Fort Wayne 6:4.

Tabulka:

1. Canton	9	5
2. Milwaukee	7	5
3. Hershey	7	5
4. Chicago	7	6
5. Memphis	6	7
6. Fort Wayne	4	8
7. Dayton	3	7

Tabulka M.I.S.L.

1. Baltimore	9	2
2. Dallas	8	5
3. Wichita	5	5
4. Tacoma	6	7
5. Kansas City	4	7
6. Los Angeles	4	7
7. San Diego	4	7

METRO - LIGA

Metro - Liga zahájí svou Zimní sezonu v neděli dne 8. ledna 1989, za účasti 20 klubů.

Všechny zápasy budou hrány na stadionu „Odeum“ ve Villa Parku. Vstupné bylo stanoveno na \$4,- pro dospělé a \$2,- pro děti a důchodce. Vstupenky si můžete zakoupit v klubovně Sparty.

Program zápasů

Major Divize:

Neděle 8. ledna - 1. kolo

Lions - Kickers 3:00 P.M.

U. Serbs - Maroons 3:45

Sparta - Vikings 4:30

Schwaben - Lightning 5:15

Eagles - Gr. White 6:00

Neděle 15. ledna - 2. kolo

Maroons - Gr. White 3:00 P.M.

Lightning - Lions 3:45

Sparta - Eagles 4:30

U. Serbs - Schwaben 5:15

Kickers - Vikings 6:00

Neděle 22. ledna - 3. kolo

Eagles - Lightning 3:00 P.M.

Maroons - Kickers 3:45

Schwaben - Vikings 4:30

Lions - U. Serbs 5:15

Sparta - Gr. White 6:00

29. ledna je volná neděle!

Neděle 5. února - 4. kolo

Sparta - Schwaben 3:00 P.M.

Maroons - Vikings 3:45

Gr. White - Lions 4:30

Eagles - Kickers 5:15

U. Serbs - Lightning 6:00

Neděle 12. února - 5. kolo

Gr. White - U. Serbs 3:00 P.M.

Kickers - Sparta 3:45

Vikings - Lightning 4:30

Lions - Schwaben 5:15

Maroons - Eagles 6:00

Neděle 19. února - 6. kolo

Vikings - U. Serbs 3:00 P.M.

Kickers - Gr. White 3:45

**Buy U.S.
Savings Bonds**

**Všichni jsou srdečně zváni
na**

SILVESTROVSKOU VESELICI

**do klubovny Sparty ABA
5700 W Cermak Rd. Cicero**

**V SOBOTU 31. PROSINCE
v 9 hod. večer**

*O pestré mozaiku hudby
k tanci i poslechu
bude profesionálně postaráno!*

VSTUP VOLNÝ!

Srdečně Vás všechny zve

manažér Mirek

**Veselé Vánoce a
Šťastný Nový Rok**

preje
všem přátelům

**SVAZ ČESKOSLOVENSKÝCH
SPORTOVČŮ CHICAGO**

**ZE SVAZU
SVOBODNÝCH
ČS. SPORTOVČŮ
V ZAHRANIČÍ**

Luboš Hromádka a jeho 25. členná „Staročeská dechovka“, vystupovala na „AquaMarine Hotel a Resort“ v Avon Lake.

Důstojný Otec David Bauer, který po dlouhá léta řídil kanadský hokejový tým, zemřel ve věku 64 let v Goderich v Ontariu na rakovinu. V Calgary je po něm pojmenovaný stadion. Otec Bauer byl všude velmi oblíben. Čest jeho památce!

Standa Souček z New Yorku, který patřil k nejlepším volejbalistům v zahraničí, dostal vyznamenání u firmy Fink Bakery Co., kde dělá dlouhá léta uniového stévarda. Firma slavila 100. výročí a při té příležitosti starosta Koch, udělal pěkný obrázek se Standou. Rádi gratulujeme!

Na oslavách čs. hokeje se sešli: A. Bubník, Němec, Macelos, Konopásek, Jirka Troušilek a další. Prvně po dlouhých letech se též vzpomnělo na Josefa Malečka, Zdeňka Jirotku a dr. Zbyňka Petrse. Bylo to dojemné; když léta přibývají, avšak láska k hokeji se nemění. Čas poznamená každého z nás!

Jak znovu naplnit fotbalové stadiony? Snadná pomoc! Posílejte na trávník hráče, jejichž jména připomínají velké časy kopané... Ferenc Puskás se při jedné ze svých návštěv Budapešti znovu představil na stadionu.

Šumavský básník Přemek Kocián z Clevelandu, který hrával s námi kopanou, svými verši vítal významné čs. sportovce - v letošním roce 26. prosince se dožije šedesátky. S energií mladíka píše o svém rodném kraji a šlehá do komunistů. Zastává řadu funkcí a je duší krajského života. Přejeme mu dobrou pohodu!

TA NAŠE PÍSNÍČKA ČESKÁ
barevný filmový muzikál z písní Karla Hašlera: s Matúškou, Boh dalovou, Filipovskou a j., s překrásnými záběry Prahy; v prvotřídním provedení na videokazetách VHS a Beta za \$33.00 + pošt. 2.50
zasílá:
Miroslav Konvička
12726 Archwood St.
North Hollywood, CA 91606

ČESKÝM RÁJEM

(Pokračování ze str. 7)

čítá hrad mocný, nedobytný, vzbouzí stále respekt, ale jeho sláva patří po dlouhé věky jen dějinám. Poslední troubeni rohů, zapadající do lesů kdesi u Turnova nebo Mladé Boleslavi jakoby zároveň odzvonilo hradu k opuštění, jakoby mu nejposlednější lovcí tribunál přisoudil další život jen z podstaty. Jenomže s nabytým jménem nevydrží věčně ani člověk, natož kamenný veterán středověku.

Když si hrad plně uvědomil svoji chmurnou situaci a zdůraznil, že z podstaty nelze trvale žít, seslal uctívou žádost na rozhodující místa. Uvedl v ní několik návrhů na pestřejší využití než aby se zvolna a neodvratně rozpadal, chátral a „nečinně k tomu nebudu přihlížet,“ rozplamenil se.

Na sympatickou nabídku Kosti zareagovala Národní galerie a přistoupila ke spolupráci. Od té doby jsou na Kosti vystavena nová veledíla české gotiky. A dobře tomu. Když už nesmí zůstat tam, kam od narození patřila, necht' stojí na očích publiku. Jinak by truchlila v temnu depositářů, v nichž pravděpodobně co do množství držíme světový primát.

Gotické výtvarné dílo ožilo po nějakém živějším napájení výhradně náboženskými motivy. Zejména taková díla jsou soustředěna ve zdech Kosti. Na čelném místě figurují anonymové, z jejichž rukou upoutává především Roudnická Madona doksanská archa, anebo křídlový oltář ze hřbitovního kostela sv. Magdaleny ve Velharticích, dvě tři nádherné Assumpty (v popředí zájmu stojí známá emauzská nebo Predella pání švihovských). A ještě řada obrazů, soch světců, řezb v původní celistvosti i žalostných fragmentech. Vesměs díla neznámých kumštýřů, kteří prosluli buď jako monogramisté nebo Mistři svých dílen, jimž jsou podle neklamných znaků díla připisována.

Zajisté, hrad Kost má zase z čeho žít, aniž by odkrajoval z vlastního. Kdo přicházejí a ještě v budoucnu na Kost přijdou, by

si celkem zbytečně lámali hlavu kudy kudy cestička, jak hradu dobyt a zamordovat hrstku chrabrých obránců v Bílé věži. Prostě hrad není pevností, změnil se v přívětivého strejčka a bedlivého strážce umění. Hned byste mu světil do péče vlastní drobotinu.

Čas přealivší se hradem i touto zemí, opracoval vnější podobu starého stavení a jak jsme se právě ujistili, zgruntu také zrevidoval smysl jeho existence. Dnes návštěvníkům houby záleží, proč je tahle věž situována právě takhle a ne jinak a proč v renesanci přibýly strážné a obranné vížky, protože dnes je tak strašně jednoduché zamknout na dva západy a je to. Stará opatrnost je současníkům naprosto cizí, nebot' dneska se vše dobývá hypermoderními způsoby - země, města, planety, lidská srdce - ve všem shledává pokrok.

Nevím, že právě na Kosti musí člověku přijít na mysl, proč tihletí kamenní svědkové minulosti mají takovou osobitou vlastnost, která je dočista cizí produktům moderního věku (i lidem). Každý z našich hradů má určitý specifický - řekněme rovnou: klasický - pohled, jen ten jediný jako pravý vedle mnoha pohledů výtvarných a řemeslných, jichž je obvykle na sta. Mezi nimi však pouze jeden, nejvlastnější, chytá za srdce.

Když bylo zjištěno, že původ monumentálního pohledu na Kost neobjevíme, najednou jsme stáli u Semtínské lípy. Tot' se ví, že byla objímána, chodili jsme kolem dokola - jak by ne, takový pěkný a starý strom! Však vykřikované údaje se tak nehorázně rozcházejí, že je lépe neuvádět ani jediný. Nad některým součtem objektů a pohledů by zbledly závistí i cedry na Libanu.

HUMPRECHT A SOBOTKA

Slušelo by se říci Sobotka a Humprecht, poněvadž obec byla dřív, v tomto případě nehrozí nebezpečí sporu co bylo dřív, zda vejce nebo slepice?

Byl večer více podzimní nežli v pozdním létě. Kraj ještě hýří pohodou, zato barev je sobecky lačný. Halí si je, jakoby pro sebe chtěl celou krásu usurpovat, do průhledných závoju mlh, aby nerušeně vychutnával pohled do jejich stonásobně proměnlivých tváří.

Příjemná atmosféra na Humprechtu souzní se vzpomínkami na odešlého pěvce tohoto místa. Jistě, vyvolávají je úryvky básnickova díla, probíhající paměti. Vynořily se jemně neodbytné v pravý okamžik a na pravém místě.

Zámeček sám přesadila vlášská renesance. Na několika jiných místech v Čechách vyčarovala půvabný koutek, v němž si člověk může do zásoby nasbírat dobrou náladu a vnitřní spokojenost, mír a uklidnění.

Záhadné proměny podnítila i sympatická průvodkyně s dceruškou. Jak to jen děti umí, i tenhle žabec zasahuje do výkladu co nejnevhodněji a zaručeně ve zcela opačném smyslu. Pravda, vyvolá úsměv na tváři dospělého, a přitom nevědomky podtrhuje něco velmi důležitého: pro vesmír je závazná i dětská myšlenka vyslovená nahlas. Maminka toho děvčátka má k povinnému výkladu hezký dodatek: zazpívá v hodovní síni zvučnou škálu a ještě jednou v terciích - věru, že případ stojí za zmínku. Oválná místnost značné výšky je obdařena pozoruhodnou akustikou. Ta paní, dobrý duch na Humprechtu, nás rozestavila pěkně podél stěn a jasným sopránem zanotovala cosi ke stropu a dopřeje vždycky dost času užaslým k labužnickému ocenění vodopádu jejího zpěvu. Pod stropem někdo skrytý protáhl její hlas varhanními píšťalami a vrací ho na lidské hlavy nějak slavnostně rozehvělý. Potom ta paní vybidne k sborové písni a už začíná známé „Rožnovské hodiny.“ Ta krásně naivní melodie stoupá s vroucností ke stropu a vrací se v lesku nebeských chórů.

Ale nebyli bychom z vlastního národa, aby se mnozí nevrátili a nezazpívali si společně ještě

„Tálinské rybník“ a jiné staré, neméne krásné lidovečky. Všechny se vrátily v tom slavnostním oblečku z kůrových perel. Vzápětí se proměnily v mnohohlasné vlnění srdcí. Onen tajemník transkriptor byl stále v skrytu pod stropem, třebaže paní procházela s jinými literární expozicí. Moc mě mrzel její podfuk, že dobrotivého čaroděje nepředstavila jak by se slušelo a patřilo.

Dnes už vím, proč musí zůstat utajen. Vy ne? Inu, protože musel být Šrámek, museli být Jeřábek a Šolc, bez nichž by nebylo pořádně ani Humprechtu a Sobotky, natož spousty smrtelníků, bohatších o krásný zážitek.

Dobře, že to tak v životě běží. Jedno podmiňuje druhé a všecko do sebe zapadá jak poslušná ozubená kolečka obrovitého soukolí, ve kterém jsou uměním a vzácnými smysly opracovány lidské city.

(Pokračování na str. 23)

XXXI. REPRESENTAČNÍ PLES

Sdružené československé organizace metropolitního Chicaga připravují další Representační ples, pořadím již XXXI.

na sobotu 4. ÚNORA 1989 ve velké plesové síni Holiday Inn v Hilside, IL.

Bude opět provedeno uvádění debutantek plesu s tanečním vystoupením naší mládeže, které připravuje taneční mistr Zdeněk Machálka.

K tanci budou vyhrávat dvě hudby, dechová George Píchy a taneční orchestr Eddie Woods.

Zaznamenejte si již dnes datum 31. Representačního plesu - 4. února 1989.

Těšíme se opět na shledanou s Vámi.

Plesový výbor

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TURON, M.D.

Family Physician

8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinační hodiny:

Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.
Úterý 1:00 p.m. - 9:00 p.m.
Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.
Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.
Pátek 9:00 a.m. - 3:00 p.m.

ANSWERING
SERVICE
24 HOURS
☎ 387 - 7000

WESTCHESTER, IL.

Skutečně krásný rodinný domek v libivém prostředí, nedávno zrenovovaný: kombinační kuchyně s jídelním koutem, jídelna, tři ložnice s 2 přilehlými koupelnami, obývací pokoj a několik šatníků začleněných do stěn. - V jídelně a v obýváku nový koberec, nové čerpadlo spodní vody, nový ohříváč na teplou vodu, opravářská dílna s „utility room“, garáž na 2 1/2 auta. Kuchyňské zařízení možno odkoupit. Blízko škol a autobusové veřejné dopravy - 1 blok od Čermákovy tř. Musí se vidět!

V RIVERSIDE, IL.

je možno koupit celozděný, na zakázku stavěný rodinný dům ve stylu „Georgian“. - V kuchyni jídelní kout, 3 ložnice, 2 koupelny, šatníky ve zdi, dubové parкетové podlahy, pokryté kobercem v celém domě od zdi ke zdi; 2 rodinné otevřené krby na topení dřevem. - Kuchyňské zařízení a všechn nábytek v domě zůstávají. Vše velmi útulné. Poblíž Harlem Ave.

Hodláte-li prodat či koupit rodinný domek, obchod, stavební parcelu, dílnu či průmyslový závod a potřebujete-li odbornou poradu, odhad a sehnat hledanou nabídku, nebo vážného zájemce o svůj prodávaný majetek, obraťte se s důvěrou na naši realitní kancelář:

RE/MAX PARTNERS REALTORS

6420 záp. Čermáková tř. v Berwynu

☎ 484 - 2300

Zastavte se v naší kanceláři osobně a žádejte mluvit česky s Jarkou Mlsnou.

NESEM VÁM NOVINY!!!

For Christmas enjoyment & gifts - lovely cassette of Czech Christmas carols & hymns. Also available is polka & waltz classic favorites cassette. Lyrics included - 17 songs on each 40-min. tape. Price: \$8.50 plus \$1.50 shipping per tape.

Write: East Bernard Czech Singers,
c/o Martha Viktorin, Rt. 2, Box 224,
East Bernard, TX 77435.

Specify „Christmas“ or „Classic“.

PŘEKLÁDÁM

z češtiny a slovenštiny legální osobní a školní doklady, které mohou zároveň notářsky ověřit a potvrdit.

Pišťe na adresu:

I. O. KOVÁŘ

P. O. BOX 313

Riverside, IL. 60546

nebo volejte:

☎ (312) - 442 - 7115

G.K. Chesterton:

Strašidelný krámeček

Skoro všechny nejlepší a nejvzácnější věci na světě dostanete za půl pence. Vyjímám ovšem slunce, měsíc, zemi, lidi, hvězdy, bouřky a podobné maličkosti. Ty dostanete zadarmo. A vyjímám ještě jednu věc, o které se v tomto časopise nemohu šířit a která stojí nejméně jeden a půl penny. Avšak obecná zásada bude ihned zřejmá. O ulici dál se například můžete svést za půl pence tramvají. Jízda tramvají je jako let vzdušným zámekem v pohádce. Za půl pence dostanete slušný pytlík barevných bonbónů. Za půl pence získáte též příležitost přečíst si tenhle článek; samozřejmě současně s jinými nedůležitými.

Ale chcete-li zjistit, co vše-

chno, jaké fantastické a cenné věci nakoupíte za půl pence, pak udělejte to, co já včera večer. Přitiskl jsem nos na sklo výkladní skříně velmi malého a spoře osvětleného hračkářství v jedné z nejšedivějších a nejubožejších uliček v Battersea. Výklad byl sice osvětlen jen matně, ale (jak mi jednou řeklo jedno děcko) hrál všemi barvami, které Pánbůh stvořil. Ty hračky chudých se podobaly dětem, které je kupují; všechny byly špinavé; ale všechny byly skvělé. Co se mne týče, myslím, že skvělost je důležitější než čistota; protože první se týká duše, kdežto druhá těla. Musíte mi prominout; jsem demokrat; vím, že to dneska není moderní.

A jak jsem se díval na ten palác trpasličích zázraků, na malé zelené autobusy, malé modré slony, malé černé

panenky a malé černé Noemovy archy, asi jsem upadl do jakéhosi nepřírozeného snění. Výklad se proměnil v zářivě osvětlené jeviště, kde probíhá nějaká pestrobarevná komedie. Zapomněl jsem na šedé domy a špinavé lidi za sebou, jako se v divadle zapomíná na zřešelé galérie a dav ponořený do tmy. Měl jsem dojem, jako by ty malé předměty za sklem byly malé ne proto, že jsou to hračky, ale že pocházejí z daleka. Zelený autobus byl skutečný zelený autobus, který jede na své denní cestě do Bayswateru přes nějakou rozsáhlou poušť. Modrý slon nebyl modrý barvou; byl modrý dálkami. Černá panenka byla skutečná černoška, nápadná mezi bujným tropickým listím v zemi, kde každá tráva plane barvou a kde jen člověk je černý. Červená Noemova archa byla skutečná obrovská loď, která zachraňuje pozemšťany plující po vlnách vzdušných dešťem, červená v rozbřesku naděje.

Každý myslím zná ty skvostné okamžiky abstrakce, ta skvělá prázdná místa myšlení. V takových chvílích vidíte obličej nejlepšího přítele jako nic neznamenající schéma brýlí a vousů, které jsou obvykle charakterizovány dvěma znaky: pomalým růstem a náhlým zakončením. Návrat k reálnému myšlení přijde náraz, jako když do někoho vrazíte. Většinou také (mluvím za sebe) skutečně vrazíte. Rozhodně však je probuzení vždy důrazné, a obecně řečeno, vždy úplné. Tentokrát jsem si při nárazu zdravého rozumu uvědomil, že koneckonců zírám jen do umouněného malého hračkářství; ale kupodivu mě to nevládnutelně definitivně. Stále mi ještě zůstával v mysli jakýsi nezvládnutelný zbytek, něco, co mi říkalo, že

jsem zabloudil do divné atmosféry nebo že jsem provedl něco zvláštního. Měl jsem pocit, jako bych se byl dopustil hříchu nebo udělal zázrak. Bylo to, jako bych v každém případě překročil nějakou hranici.

Abych ze sebe strásl to nebezpečné snění, vstoupil jsem do krámu a chtěl jsem si koupit dřevěné vojáčky. Prodáváč byl hrozně starý a úplná troska. Hlavu a půlku obličeje mu zakrývaly bílé rozčuchané vlasy; byly tak překvapivě bílé, že vypadaly skoro jako umělé. Ačkoliv byl sešlý a zřejmě i nemocný, v jeho očích nebylo stopy po nějakém utrpení; vypadalo to spíš, jako by neustále postupně usínal a přitom se rozkládal, ale nebylo to nic nepřijemného. Dal mi dřevěné vojáčky, a když jsem položil na pult peníze, zdálo se nejprve, že je nevidí; potom na ně zamžoural a třesoucí se rukou je odstrčil „Ne, ne,” řekl zastřeným hlasem. „Nikdy jsem... Nikdy jsem... Vedeme to tu ještě postaru.”

„Nebrat peníze,” odpověděl jsem, „je spíš nějaká neobvyklá nová móda než stará.”

„Nikdy jsem je nebral,” řekl stařec, oči se mu zamžily a vysmrkal se. „Vždycky jsem rozdával. A na to, abych přestal, jsem už starý.”

„Pane na nebi!” zavolal jsem. „Co to říkáte? Nejste snad svatý Mikuláš?”

„Jsem svatý Mikuláš,” řekl jako na omluvu a znovu se vysmrkal.

Venku na ulici určitě ještě nerozsvítily. Aspoň jsem proti tmavé obloze neviděl nic než osvětlenou výkladní skřín. Z ulice nebylo slyšet ani kroky ani hlasy. Snad jsem zabloudil do nějakého nového světa bez slunce. Ale něco ve mně přetřelo struny normálního myšlení a už

jsem se ani nedivil, leda velmi ospale. Něco mě donutilo, že jsem poznamenal: „Vypadáte špatně, svatý Mikuláši.”

„Umírám,” odpověděl.

Neřekl jsem na to nic a on promluvil znova: „Všichni ti noví můj krámeček opustili. Nechápu to. Zřejmě proti mně něco mají, tihle vědátoři a novátoři, ale jsou to takové zvláštní a nedůsledné důvody. Prý lidem nadělují pověry a oni jsou pak samé snění; prý jim dávám cukroví a oni jsou pak moc hrubí. Prý je má nebeská část příliš pozemská. Opravdu nevím, co vlastně chtějí. Jak mohou být nebeské věci příliš nebeské, nebo pozemské příliš pozemské? Jak může být někdo příliš dobrý, nebo příliš hezký? Já tomu nerozumím. Ale jednu věc chápu dost dobře. Ti dnešní lidé jsou živí a já jsem mrtvý.”

„Možná že jste mrtvý,” odpověděl jsem. „To byste měl vědět vy. Ale co se týče jich - tomu se nedá říkat život.”

Náhle mezi námi zavládlo mlčení. Myslel jsem si, že vydrží, ale neuplynulo ani deset vteřin, když jsem v tom hlubokém tichu zaslechl velmi rychlé kroky, jak přicházejí po ulici čím dál blíže. Za malou chvíli vstoupil do krámu muž a zůstal stát mezi dveřmi. Měl velký bílý klobouk posunutý jakoby z netrpělivosti do týla, úzké tmavé staromódní kalhoty, křiklavou staromódní náprsenku a vestu a starý podivínský kabát. Jeho velké, zářivé, široce rozevřené oči se podobaly očím herce, který dovede upoutat pozornost. Měl bledý nervózní obličej a bradu mu vroubil krátký vous. Změřil krám i starce doslova bleskovým pohledem a zcela ohromen zavolal: „Pane na nebi! To přece nejste vy! To nejste vy! Přišel jsem se zeptat, kde je váš hrob.”

v Berwynu 1988

Láskyplné svátky Kristova narození
a požehnaný nový rok
všem přátelům a známým
ze srdce přeje

Jan B. Uhlir

Františka Uhlířová

Ježíšku -
nás drahý,
nezapomeň,
že jsi Jezulátko z Prahy.

Nezapomeň, že dnes
Herodes zas ožil,
egyptskou hůl útěku
v ruce naše vložil.
/z Koledy exilové/

Všechny své přátele o modlitbu u jeslíček
za osvobození trpící vlasti prosí

Anežka a Karel
Chrobákovi s dětmi.

VÁNOCE 1988

Hodně duchovních radostí
z narození Spasitele
a spokojený rok 1989

pteje

lidem dobré vůle

ADOLF
BERWYN FUNERAL HOME

HEART OF THE WESTERN SUBURBS

BERWYN, ILL.

Zdařilá mikulášská

ČSNRA - odbočky Štefánik a Gama uspořádaly také letos tradiční mikulášskou zábavu v sobotu 10. prosince. Konala se za velmi pěkné návštěvy členů s jejich rodinami a přáteli v mrakodrapu v Chicagu na jezeře Michigan v krásné klubovně místnosti zásluhou spoludomácích, manželů Kraupnerů.

Jako v minulých letech, také letos byla to pěkná společenská událost v té předvánoční době a příležitost, abychom se ještě jednou před koncem roku sešli a strávili několik bezstarostných veselých chvil dohromady v přátelské zábavě a ve vzpomínkách na kouzlo vánoc doma za mladých let.

Poradatelé a hlavně naše obětavé sestry v čele se ses. Kraupnerovou se postarali o vánoční vyzdobení sálu a o výborné občerstvení, které začalo s velkou variací chut'ovek, po kterých následovalo hlavní jídlo s bohatým výběrem salátových a jiných příloh a lahůdek a nechyběly ani výborné nak-

ládané houby, darované známým houbařem br. Jandáčkem. A ovšem, před, mezi a po občerstvení byl k dispozici otevřený bar s nápoji k pozdvižení vánoční nálady. Naše sestry též pamatovaly na domácí pečivo, které v bohatém výběru jako desert vyložily na dalším stole s čerstvě voňavou kávou.

O program se postarali br. Jandáček přednesem několika dobrých politických vtipů ze současné doby a ses. Věra Rokničová, naše známá recitátorka, která krásně přednesla přiléhavou báseň k vánocům. Pak vystoupení svatého Mikuláše s andělem a čertem, sehrané br. Chrobákem, ses. Pavlasovou a br. Bulířem zpětně našu zábavu. Sv. Mikuláš nás obveselil vypravováním několika povedených historek z náboženského a politického života z dnešní doby, ale ve vážné části své role vzpomněl na náš lid doma a jeho trvalý utrpení a společně jsme se s ním pomodlili za brzké osvobození. Sv. Mikuláš se pak ujal úkolu losování o dárky v tombole.

Poté lékárník, br. Holeček zahájil společný zpěv vánočních koled a národních písní.

Myslíme, že jsme všichni s večírkem byli spokojeni a znovu jsme si uvědomili, jak je dobře jednou za čas se sejít a pobavit se mezi našimi lidmi. My, kteří jsme vyrostli doma, nikdy si nebudeme rozumět tak dobře v jiných národnostních skupinách. Proto většina nás vždy ráda uvítá takovouto příležitost ke společné přátelské besídce, která je také posilou a podporou v našem společném úsilí o obnovení svobody doma v

pevné víře, že náš národ se přece jen jednou dočká návratu svobody a demokracie.

Za zdar večírku děkujeme především našim přátelům Kraupnerovým a jejich věrným pomocníkům a hlavně pomocnicím, účinkujícím v programu a ovšem v neposlední řadě všem přátelům, kteří nás poctili svou návštěvou a pomohli náš večírek uskutečnit.

Než jsme se nadáli, uhodila hodina rozchodu a tak jsme musili další zábavu přerušit, ale budeme v ní pokračovat na příští zábavě. Popřáli jsme si radostné svátky a šťastný nový rok a spokojeni se vraceli domů. K.H.

New Book!

Sharing the Journey

*Ellen Cook
National Apostolate with
Mentally Retarded Persons*

Active reflections on the Church's presence with **mentally retarded persons.**

A reading "must" for family members with mental retardation. This thought-provoking collection of personal experiences offers suggestions and issue challenges, but it also presents a vision of confident and caring parents, responsive professionals and a Church which offers hope and presents a caring, human face.

ISBN0-697-02208-0 Paper, \$6.50

Order directly from
National Apostolate
with Mentally
Retarded Persons
P.O. Box 4711
Columbia, S.C. 29240

Payment must accompany order.

MAY THIS HOLIDAY SEASON
BRING BLESSINGS
AS BRIGHT
AS THE STAR
IN THE EAST
ON THAT FIRST
CHRISTMAS MORN

Ondrus & Son
6533 W. CERMAK RD., BERWYN

Všem svým
milým přátelům
a známým

MILOSTIPLNÉ SVÁTKY VÁNOČNÍ
a hojnost Božího požehnání, zdraví a spokojenosti
do Nového roku
z hloubi srdce přeje
KATEŘINA TOMŠIČ

Milým zákazníkům, přátelům
a celé československé veřejnosti
vše nejlepší v novém roce přeje

**MID AMERICA
FEDERAL SAVINGS**

ESLIC
Federal Savings & Loan Insurance Corp.
Your Savings Insured to \$100,000

CICERO 5900 W Cermak Road. Phone 863-8700	RIVERSIDE 40 E. Burlington Phone 442-9700	WESTERN SPRINGS 40 W. 47th Street Phone 246-8980
CLARENDON HILLS 55th & Holmes. Phone 325-7300	NAPERVILLE 1001 South Washington St. Phone 429-1001	WHEATON 280 E. Roosevelt Rd. Phone 685-4800
ST. CHARLES 2800 E. Main St. (North Ave.) Phone 377-2100	4800 W Cermak Road. Phone 656-1770	

"You're never more than 5 miles from a Mid America Federal Savings office in the western suburbs"

KLIDNÉ PROŽITÍ VÁNOC
přejí
JOSEF H. MARIK
A
CHARLES J. MARIK
z pohřebního ústavu

J. Marik Sons
Funeral Home
of Berwyn

se všemi svými zaměstnanci

6507 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402
484-6310 242-3255

Jižní Afrika se dnes spravedlivě brání proti všem

Zachraňuje tím nejen sebe, ale zároveň celý dosavadní svobodný svět. Až příliš dobře totiž ví, co by znamenalo její vzdání se dnešnímu uměle vyvolanému mezinárodnímu nátlaku k zavedení „číslné lidové demokracie“, a jakou pohromou pro celý svobodný svět by byl rozhodný vliv Moskvy v geopolitickém prostoru Jižní Afriky.

Vláda Jižní Afriky už dávno věděla, že její systém apartheidu neboli oddělení ras bude musit být skončen a nahrazen pravou demokracií, kde všechny rasy budou moci spolužít v harmonii, míru a blahobytu. Zároveň však věděla, že dosažení tohoto cíle nebude snadné a cesta k němu bude ještě dlouhá; případ Jižní Afriky je totiž zcela zvláštní a ojedinělý. Sovětský svaz si však už dávno uvědomil strategickou a hospodářskou důležitost JAR-u pro svobodný Západ, a proto se už také po léta snaží všemi silami dosáhnout toho, aby získal kontrolu nad touto zemí. Bohatou na kovy první důležitosti pro moderní průmysl. USA, které před více než dvěma lety si také sice vydobyly nezávislost na Anglii a nakonec se poctivě snažily vyřešit svůj „černošský problém“, nemohou dost dobře jít v OSN „proti proudu“, ačkoliv dobře vědí, že celou agitaci za odstranění bělošské nadvlády v JAR organizuje v pozadí SSSR. Přitom jsou však ve svých výrocích alespoň stejně málo upřímné, jako je SSSR ve svých křiklounských heslech a navíc i ve svém jednání s většinovým neruským obyvatelstvem přímo doma. Americkým pionýrům - snad - před dvě stoletími jiného

nezbývalo, než do původních většinových obyvatel - amerických Indiánů střílet a častokrát si je podmanit kořalou. Naproti tomu území Jižní Afriky bylo před třemi stoletími poloprázdné, snad kromě Zulů - se tam většina předků dnešních černošských kmenů nastěhovala z okolních krajů až tam teprve holandské a anglické pionýři si začali budovat své domovy a vytvořili nová pracovní místa. Že tam tehdy neměli jak běloši tak černoši na ruzích ustláno, je na bředni. Indové a jiní Asiaté tam přišli, anebo byli přistěhováni z jiných britských kolonií podobně jako černoši do USA v době, kdy i v kulturní a civilizované staré Evropě bylo ještě nevolnictví.

Od těch dob se v celém světě mnoho změnilo - hodně věcí k lepšímu - jiné zase k horšímu. Co je však i obyčejnému člověku se zdravým selským rozumem těžko pochopitelné, že dnešní kulturní pokrokové země Západu s USA v čele „tančují do taktu“ Kremlu i přesto, že dobře vědí, oč mezinárodnímu komunismu běží, když tak křiklounsky usiluje „osvobodit“ černochoy JAR, zatímco doma v SSSR i v satelitních zemích provádí horší sociální diskriminaci a apartheid, než je dnes v JAR!

Přesto však páni politici na Západě i v SSSR zašli tak daleko, že v JAR najednou způsobili uměle černošskou revoltu takových rozměrů, že ještě v březnu 1986 se situace v Jižní Africe zdála beznadějnou. Revoluční násilí v černošských městských čtvrtích rychle vzrůstalo, vláda se zdála zastrašena hrozbami sankcí ze strany US kongresu, a US státní department na ni naléhal, aby učinila větší ústupky revolucionářům. Mezinárodní propaganda proti Jižní Africe tížila na psychologii tamního lidu i jeho vládců. Komunisté a černošští teroristé ANC (African National Council) se domnívali, že už v létě téhož roku by v Jižní Africe mohlo dojít k revoluci. Winnie Mandela, žena známého uvězněného revolucionáře Nelsona Mandely, řekla například 13. dubna v Soweto: „V našem zápase jsme dospěli k vážnému okamžiku. Čas mluvení je u konce. Ještě rok 1986 uvidí osvobození černých mas naší země.“ Někteří úředníci US státního departmentu opravdu mysleli, že v Pretorii bude do šesti měsíců nastolena nová černošská vláda.

Toto všechno se však najednou změnilo. Dne 12. června jihoafrická vláda vyhlásila výjimečný stav a ihned dala zatknout tisíce revolucionářů podle vzoru SSSR doma, v Polsku i v Mad'arsku. Cizím tisku nebyl povolen vstup do země, aby nemohl vést svým lživým zpravodajstvím nepřátelskou propagandu proti Jižní Africe a tak pomáhal revoluci. Nátlak US sdělovacích prostředků, kongresu a státního departmentu, aby výjimečný stav byl zrušen, aby byli z vězení propuštěni teroristé a komunisté, a aby jihoafrická vláda zahájila vyjednávání s ANC, byl plně ignorován, a byla učiněna různá protiteroristická opatření. Jihoafrický lid se nedal zastrašit; nakonec se díval na Ameriku jako na naivního pomocníka Sovětského svazu, který by chtěl Jižní Afriku zkomunizovat.

Kongres USA potom uvalil na Jižní Afriku různé ekonomické sankce a činil nátlak na země západní Evropy,

aby následovaly jejich příkladu. Na nátlak US státního departmentu a Departmentu obchodu americké firmy postupně opouštějí Jižní Afriku; dosud jich odešlo asi 60 včetně General Motors, IBM, Kodak, Warner Communications, Coca Cola atd. Dosud jich tam zůstává asi 230. Na naléhání USA se zvětšuje izolace Jižní Afriky a je pravděpodobné, že mezinárodní sankce a izolace se ještě více zhorší. Dne 20. února však USA a Anglie vetovaly před Radou bezpečnosti OSN návrh rezoluce, která by činila ekonomické a politické sankce proti Jižní Africe povinné pro všechny členské země světové organizace. Úplně účinné sankce proti Jižní Africe se však zdají být neproveditelné. Jednak tam je za prací 1.5 milionu černochů ze sousedních zemí, na jejichž výděleku závisí více než 10 milionů lidí. Kdyby kvůli ekonomickým sankcím Jižní Afrika musila tyto lidi poslat domů, jejich rodiny by trpěly bídou a hladem. Jižní Afrika pak má hlavně na svém území obrovská ložiska některých kovů, bez nichž se moderní průmysl západních zemí nemůže obejít, a které se nikde jinde na světě ve význačnějším množství nevyskytují. Jde zejména o mangan, chrom, vanadium a platinu. Území Jižní Afriky například chová 80 % světových rezerv platiny, bez které není myslitelný automobilový, letadlový a petrochemický průmysl. Mnohé země, které tyto kovy absolutně potřebují a nikde jinde si je opatřit nemohou, si nemohou dovolit aplikovat proti Jižní Africe ekonomické sankce, požadované Spojenými státy, protože jinak Jižní Afrika by jim mohla odepřít dodávky potřebných kovů. Jde zejména o Západní Německo, Anglii, Japonsko, Izrael, Taiwan, Jižní Koreu, Indonésii, Čile atd.

Jižní Afrika je také soběstačná na potraviny, pohonné látky, hlavní nerosty a dnes už také na zbraně. Vláda i lid se tedy rozhodly obejít se bez dovozu z ciziny a zbudovat si v potřebných oborech svou vlastní ekonomii.

Už v sedmdesátých letech po ohlášení zbrojařského embarga proti Jižní Africe ze strany USA a OSN si JAR začala budovat svůj vlastní zbrojařský průmysl; dnes je už devátým největším výrobcem a vývozcem zbraní na celém světě a plně soběstačná pro svou potřebu hlavních druhů moderních zbraní. Je skoro jisté, že už má k dispozici i nukleární zbraně. Někteří pozorovatelé dokonce říkají, že izolace, vnucená JAR Sovětským svazem a Spojenými státy, může nakonec přivést Jižní Afriku k tomu, že se stane jednou z nejmocnějších zemí světa.

Sovětská strategie proti vládě Jižní Afriky je tato: zevnějším obklíčením, vnitřní demoralizací a černošskou revolucí ji postupně přinutit ke kapitulaci. Sovětský svaz vede proti JAR boj na třech frontách:

1) **Obklíčení:** země sovětského bloku vyzbrojují sousední marxistické země Angolu, Zimbabwe a Mozambik. Dnes tyto země sice ještě neznámají žádné vojenské ohrožení Jižní Afriky, která je jedinou vojenskou velmocí v této končině, ale situace se však pro ni může znatelně zhoršit v dalších pěti či šesti letech. 2) **Ekonomická válka:** západními sankcemi chce SSSR dosáhnout otřesení do základů jihoafrickou ekonomikou. 3) **Vnitřní revoluce černošského obyvatelstva:** komunisté se už od šedesátých let snažili infiltrovat různé černošské organizace: organizace mládeže, dělnické pracovní unie, ANC a také bělošské liberální university v Kapském městě a Witwatersrand v Jobergu. Dnes už jsou všechna revoluční hnutí jihoafrických černochů pod kontrolou bělošských komunistů. Předsedou komunistické strany Jižní Afriky je běloh Joe Slovo, který je zároveň plukovníkem sovětské KGB. Za studentských bouří v roce 1976 byly tisíce jihoafrických černošských studentů rekrutovány komunistickou stranou a ANC a poslány na školení v teroristických taktikách do Angoly, Mozambiku, Nigerie, Alžírsko, Libye, Kuby, Východního Německa a Sovětského svazu.

Po roce 1978 byly po celé zemi zřízeny tajné skryše různých zbraní sovětské výroby, včetně strojních pušek AK-47, automatických pistolí, zemních min, povrchních min, ručních granátů a výsoké účinných trřskavin. V polovině roku 1984 revolucionáři začali přepadat a vylupovat banky podle vzoru západoněmeckých teroristů bandy Baader-Meinhof a italských „Rudých brigád“. Poz-

HODNĚ RADOSTI A MILOSTI
Z KRISTOVA NAROZENÍ
V HŘEJIVÉ RODINNÉ POHODĚ
DOBŘE ZDRAVÍ, PRACOVNÍCH ÚSPĚCHŮ
A BOŽÍ POŽEHNÁNÍ
V CELÉM NOVÉM ROCE

preje všem svým členům,
přátelům a krajanům všude po světě

CZECH CATHOLIC UNION
(Č.K.J.)

Fraternal Life Insurance
5349 Dolloff Rd.
Cleveland, OH. 44127

Most Rev. Daniel W. Kucera, O.S.B.
Archbishop Dubuque, Iowa
Chaplain

Joseph Kocáb Elsie Filous
předseda tajemnice

PRÍJEMNÉ SVIATKY
VŠETKÝM ČECHOM A SLOVÁKOM
DOBREJ VÓLE

praje

DR. JURAJ PODZÁMSKÝ

ději v témže roce se pak politické pohrby stávaly příležitostí k zahájení různých násilností. Od roku 1984 pak stoupaly nepokoje, násilnosti, politické vraždy a stávky. Tehdy byla zraždění uskrčením mnozí umírnění černoši, zejména policisté, jimž byla vytýkána kolaborace s bělochy. Byly vypáleny bělošské firmy v Sekhukhunilandu a černošští zemědělní dělníci se nedostavovali do práce, protože jim bylo vyhrožováno usmrcením. Někteří běloši byli vyhnáni ze svých farem. Černošům bylo zakázáno kupovat v bělošských obchodech, a v mnohých černošských školách byl studentům vychalován Sovětský svaz jako „osvoboditel lidových mas“. Na začátku června r. 1986 se pak jihoafrická policie dopátrala toho, že na den 16. června se „něco chystalo“: studenti měli oslavovat ty, „kteří padli za revoluci“, měl být vyhlášen „národní den mládeže“, měla se konat masová shromáždění lidu, plánoval se pochod na vězení „Pollsmoor“ v Kapském městě; vůdce ANC Oliver Tambo vyzval z ciziny k „paralyzování továren, farem a bělošských domů“ (domorodé služby měly i otrávit jídlo bělochů), ke zrušení černošských rezervací „homelands“ i tříkomorového parlamentu. Nabádal k masovým pochodům na budovy Jihoafrické federální unie a parlamentu v Kapském městě. Černošské městské rady měly být nahrazeny občanskými organizacemi a v každé ulici a v každém domovním bloku měly být otevřeny „buňky“, jež by sloužily za základní kádry nové vlády. Proto jihoafrický prezident Botha nelenil, a 15. června vyhlásil výjimečný stav - na vzdor silnému mezinárodnímu nátlaku. Tím byl učiněn konec dalšímu provádění revolučního plánu.

Iránský šach vyjmenoval ve své knize „The Shah's Story“, vyšlé v roce 1980, jednotlivé etapy, které byly sledovány v provedení iránské revoluce; jihoafrická revoluce je prováděna podle stejné formule. Zde jsou jednotlivé etapy revoluce podle šachovy knihy:

1) Mezinárodní hromadné sdělovací prostředky zahájí válku propagandy proti zemi, vybrané pro revoluci.

2) Levicové náboženské osobnosti mají agitovat masy.

3) Vláda země, vybrané pro revoluci, nabídne liberální reformy, avšak revolucionáři je nepřijmou a zvýší své požadavky.

4) Pohrby se stanou příležitostí masových demonstrací a násilností.

5) Mládež bude zfanatisována a zatažena do revoluce.

6) Vyškolení revolucionáři zvýší násilnosti, chaos a teroristické útoky.

7) Zvýší se školský bojkot, sabotáže, stávky a násilnosti, které pak vyústí v generální stávku.

8) US vláda se oddálí od vlády ohrožené země, která pak ztratí svou moc a je donucena předat osudy země do rukou revoluční vlády, neboli „národní demokratické vlády“.

Pak, asi tak rok - „národní demokratická“ vláda zachová fasádu demokracie a požádá o finanční výpomoc Západu. Pak je však přeměněna v marxisticko-leninskou diktaturu, podřízenou Sovětskému svazu. V Iránu byla ovšem „první“ revoluce provedena nikoliv komunisty, nýbrž ayatolly, kteří tam od svržení šacha vládnou, a komunisté prozatím vyčkávají, až přijde „jejich čas“.

V případě Jižní Afriky však jde od počátku o skutečné komunistické nebezpečí. V JAR už byly provedeny body 1-6; v červnu 1986 měl být proveden také bod sedmý a pak ještě v létě bod osmý. Vláda však vyhlášením výjimečného stavu tento revoluční proces zastavila. Alespoň prozatím.

Proti Jižní Africe je také ze všech stran vedena intenzivní psychologická válka. Hromadné sdělovací prostředky, různá prohlášení vládních a jiných osobností, propaganda mluvená i tištěná, vedená mezinárodním komunismem, mají za cíl demoralisovat Jihoafričany a zničit jejich vůli k odporu. Stále je jim opakováno, že se dopouštějí velkých rasistických zločinů, že jsou všeobecně nenáviděni, že jsou izolováni ode všech, že není možno odporovat společnému nátlaku Spojených států a sovětského bloku, že v žádném případě nemohu zvítězit a nakonec budou poraženi atd. Udělají prý tedy nejlépe, když se „ještě zavčas“ dohodnou s ANC. I uvnitř samotné JAR vedl podobnou propagandu denní tisk dodnes; vláda mu však nyní pohrozila, že bude censurován, bude-li nadále „fandit“ revoluci. Jiným zdrojem této propagandy jsou anglicky mluvící university a ty protestantské církve, které jsou spojeny v organizacích „Světová rada církví“ a „Jihoafrická rada církví“, která je jen filiálkou té první. Obě tyto organizace, ve svém úsilí bojovat proti apartheidu, věnovaly ANC a jiným revolučním organizacím finanční výpomoc ve výši už mnoha milionů dolarů. Kromě toho připravují pro revoluci půdu hlásáním tak zvané

„liberalisační teologie“, jejímž hlavním představitelem je anglikánský arcibiskup Desmond Tutu, podobně jako jimi jsou v Nikaragvě katoličtí kněží - ministři v Ortegově juntě.

Tato liberalisační teologie, která je ve skutečnosti infiltrací marxismu do křesťanství, byla původně připravena v SSSR. Je jí užíváno z dvojího důvodu:

1) Prostý lid přijímá - podle Lenina - nekriticky všechno, co mu je předloženo pod rouškou náboženství; proto také přijme marxismus, „oblečený“ do křesťanské mluvy. 2) Potom bude snadné zlikvidovat samotné křesťanství a náboženství vůbec. Podle marxistické teologie osvobození pravý křesťan musí být oddán revoluci, protože i biblická spása je osvobození od rasové, sociální a politické oprese. Toto osvobození však není možné bez násilí. Zavedení „socialismu“ po revoluci je totožné s rozšířením Božího království na zemi. Kdo nepracuje pro revoluci, je nepřítelem lidu i nepřítelem Krista. Tato liberalisační teologie je dnes hlásána zejména ve třech zemích, které jsou hlavním terčem úsilí komunistů: v Nikaragvě, na Filipínách a v Jižní Africe.

V Nikaragvě sandinistický ministr kultury kněz Ernesto Cardenal, dokonce přimíchává do své teologie osvobození ještě více křesťanských prvků. Říká, že „marxismus je jediné řešení pro odstranění hříchu sociální nespravedlnosti.“ - Hřích je pro něho totožný s nespravedlivými sociálními strukturami, zejména s kapitalismem. Spása není přece nic jiného nežli osvobození od hříchu. Toho se dosáhne pouze ozbrojenou revolucí, protože žádný - i sebemenší potentát - se nechce vzdát svých privilegií dobrovolně. - (A co komunisté? Pozn. red.) - Ježíš stál na straně chudých, proto křesťané, chtějí-li jej následovat, musejí také stát na jejich straně, dnes hlavně politicky! Musejí bojovat proti svým utiskovatelům a vykořisťovatelům. Jako se Bůh vtělil a stal se člověkem, tak i křesťan se musí „vtělit“ do marxistické revoluce a pomáhat k jejímu vítězství, chce-li být na straně Boha i lidí! ...Ježíš byl prvním revolucionářem, usilujícím o osvobození Izraele od římské nadvlády. (To je nehorázná lež, protože jej židovská velerada odsoudila k smrti právě proto, že s ní o vyhnání Římanů z Palestiny vůbec nejednal, i když stále mluvil o „jakémisi Božím království“, které oni - v židovské vládě - považovali za

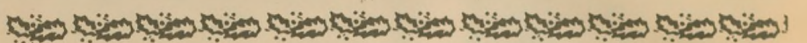
nový svobodný židovský stát. A pak - jaká to drzost! Říkal o sobě, že je prorokem slíbeným „Synem člověka, Dobrým pastýřem, králem, dokonce i Synem Božím“, a pro skončení okupace Palestiny Římany nehnu ani prstem! Pozn. red.)

Liberalisační teologie učí, že Ježíš byl rebel, revolucionář, odpůrce kapitalismu. Ježíš byl Bohem chudých, ne bohatých; zemřel jako politický agitátor, aby osvobodil utlačované od nespravedlivé nadvlády. Ti, kteří trpí pod takovou nespravedlností, jen pokračují Kristovo utrpení. - Boží vůle je, aby křesťané se zúčastnili zápasu za osvobození utlačovaných.“ - Tak revoluce a šíření království Božího je pro nikaragžského „Plojhara“ - Ernesto Cardena - jedno a totéž.

Jižní Afrika nechce, aby USA či jiné země se míchaly do jejich vnitřních záležitostí. Vláda v Pretorii se poctivě snaží vypracovat a ukázat světu realistický plán své vlastní cesty, po níž chce jít, aby dosáhla svými postupnými reformami spravedlivého uspořádání rasového soužití všech ras v JAR. Než však vývoj a kulturní pokrok dospěje v JAR tak daleko, aby se mohla stát „rasovou mosaikou“, jak jsou Spojené státy, připravuje a klade základy k federálnímu systému po vzoru švýcarských kantonů v nichž si ve svých věcech budou různé kmeny volit své zástupce a vládnout si po svém. Do společného federálního parlamentu, pak vyšlou své zástupce, podobně jako je tomu dnes ve federálním parlamentu USA. To je ovšem mezinárodnímu komunismu proti srsti. Komunisté chtějí nejprve pod rouškou demokracie pro každého občana JAR jeden hlas, aby jejich ANC získal v prvním

„osvobozovacím“ opojení naporostou většinu. Pak by posadili do centrální vlády svou privilegovanou zaprodanou marxistickou menšinu, která by dala Sovětům v JAR volnou ruku diktaturou proletariátu. A pak by bylo zle nejen v komunistické JAR, ale i v celém svobodném světě, protože by Moskva ovládla veškeré jihoafrické přírodní bohatství, námořní cesty kolem Mysu Dobré naděje a všechny africké státy, které dnes na Jižní Africe hospodářsky závisejí. Proto dnešní vláda JAR nesmí v žádném případě dopustit, aby se její země stala obětí mezinárodního komunismu, a svobodný Západ by se měl probudit a jednoznačně pochopit, že nepřestane-li dnešní vládě JAR kopat jámu, spadne do ní sám. Pak bude ovšem „pozdě bycha honit!“ Jihoafričané nejsou přece padlí na hlavu. Sami dobře vědí, že rasová apartheid je odsouzena k zániku a upřímně ji také chtějí odstranit. Jsou rozhodnuti energicky pokračovat a dokončit potřebné reformy, k jejímu odstranění, ale zcela právem se ptají, proč se jim naivní Západ - (na nátlak Moskvy a světové levice) - plete do jejich místních problémů, které oni znají ze své historie a zkušeností sami nejlépe, a proč se už tak vehementně nezastávají sociálního a politického apartheidu v rudém carství Moskvy, jeho satelitů a v marxistických diktaturách ostatních afrických zemí.

(Pozn. redakce: Bude-li to naše čtenáře živě zajímat přineseme jim postupně zprávy i o tom, jak apartheid v JAR vznikl, co Bothova vláda už udělala pro jeho postupné odbourání, a co všechno JAR znamená pro svobodu Západu.)

V nejkrásnější pohodě

prožití svátků

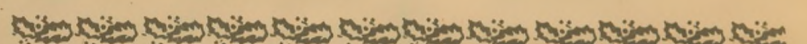
a vše nejlepší,

hlavně dobré zdraví

po celý rok 1989 Vám všem přeje

F. PANCNER, Inc.

Z BERWYNU

MERRY CHRISTMAS

From
CRESTWAY CARPETS
 8425 45th St. LYONS, IL.
 ☎ 442-7250
 2017 W. Ogden Ave.
 LISLE, IL.
 ☎ 852-2901

**MERRY CHRISTMAS
 RUBINO SEA FOODS**

Fresh, Frozen & Smoked Fish
**FRESH SHRIMP, LOBSTERS
 CRABS, CLAMS & OYSTERS**
 1605 W. Roosevelt
BROADVIEW, IL.
 ☎ 344-2299

Merry Christmas
 From

Mr. L. Pergantas - Owner
FOUR STAR BODY SHOP
 5424 W. Montrose
 Chicago, Ill.
 ☎ 286-2051

Merry Christmas
 From

"BUD"
 A - B Window Cleaning Co.
 ☎ 939-3646

Merry Christmas

Sal's Custom Tailor & Cleaner
 3435 S. Harlem
 BERWYN, ILL.
 ☎ 484-5454

Dry Cleaning
 Leather & Fur
 Also Weaving

**MERRY CHRISTMAS
 VAL GROSS PRINTING CO.**

8736 W. Ogden
 LYONS, IL.
 ☎ 442-0255
Complete Printing Service
 Quality Offset & Letterpress
 Serving The Western Suburbs
 For Over 18 Years

Merry Christmas
CESAR'S LTD.

3112 1/2 Oak Park Ave.
 BERWYN, IL.
 ☎ 795-8788
B-B-Q Ribs
Tacos - Fresh Cut Fries
 Open MON. thru FRI.
 11 A.M. to 10 P.M.
 SAT. 11 A.M. to 8 P.M.

KAREL ČAPEK
HORDUBAL

(Pokračování z min. čísla)

XIV

Ráno zapřahá Štěpán koně k vozu, pojedou dolů do roviny. Z chléva vychází Hordubal, je divný, oteklý a oči má krvavé. „Jedu s tebou, Štěpáne,“ povídá krátce.

C - c, vůz letí dědinou, ale Juraj se nedívá na lidi ani na koně. A kousek za dědinou „Zastav,“ káže, „a slez s vozu, něco ti povím.“

Štěpán si drže, palčivě prohlíží pobitou tvář gazdovu. Nu, copak?

„Počuj, Manyo,“ začíná Hordubal váhavě, „jsou takové mrzké řeči — o Polaně — a o tobě. Já vím, jsou to klepy — ale třeba je zarazit. Rozumíš?“

Štěpán krčí rameny. „Nerozumím.“

„Musíš od nás, Štěpáne. Je to — kvůli Polaně. Lidem zapat huby. Musí to být, rozumíš?“

Štěpán upírá drzé oči na uhýbavé oči gazdovy. „Rozumím.“

Juraj mávl rukou. „Tak, a teď si jeď.“

Manya stojí, svírá ruce, vypadá, jako by se chtěl bít.

„Máš svou práci, Štěpáne,“ bručí Hordubal.

„Taky dobře,“ sykl Štěpán, vyhoupl se na vůz, zatočil bičem a prásk! koně přes hlavu.

Koně zacouvali, vzepjali se a vyrazili splašeným tryskem; a vůz letí a řinčí, jako by se měl rozskočit na tisíc kusů.

Hordubal stojí na silnici a polyká prach; pak se pomalu obrací k dědině a jde s hlavou schýlenou domů. Ech, Juraji takto chodí staří.

XV

Za ten týden Hordubal zhubl, kostmi by mohl chrastit. A jak by ne, pěkně prosím: což je toto maličkost, ráno poklidit, prasata nakrmit, koně hřebelcovat, poslat krávy na pastvu, vyčistit chlév a dítě vypravit do školy; pak s koni dolů do roviny, je čas sklízet kukuřici; a v poledne domů, uvařit něco dítěti k obědu, koně napojit, nasypat slepicím; a zas do roviny, na kousek roboty, a před večerem rychle domů, připravit večeři, o dobytek se postarat, ba i Hafii hrubými prsty zašít sukénku; inu, hraje si děcko, brzo-li si potrhá šaty. Těžko být na tolika místech najednou, těžko nezapomenout jedno pro druhé; jako kus dřeva padá večer do slámy, a ještě neusne starostmi, zdali na nic nezapomněl. Ach Bože, zapomněl, muškáty v okně nezalil; a hekaje vstává Hordubal zalit voničky.

A Polana — jako by nebyla; zamkla se v komoře a vzdoruje. Co dělat, myslí si Hordubal rozpačitě; zlobí se hospodyně, že jsem se s ní neporadil, co tomu říkáš, Polano, chci dát čeledína pryč. Ech, ženská, měj přece rozum: mohl-li jsem ti říci, Polano, takové a takové řeči jsou o tobě? A co ti to budu povídat; nu, dal jsem pryč čeledína, zlob se; holí tě do práce honit nebudu. Och jej, chybí tu ruce Polaniny; jen týden — a jako by všechno zchátralo; kdo by si byl pomyslel, co roboty udělá taková žena, — ani polovinu toho chlap nezastane. Však sama to uvidí, přejde jí zlost a zasměje se: jaký somár je Juraj, neumí ani poklidit a uvařit — inu, co chcete od chlapa!

Jednou — ji zahlédl; vrátil se pro cosi, a stála ve dveřích. Jako stín. Kruhy pod očima a na čele kolmou rýhu. Hordubal se odvrátil, já nic, dušinko, já tě neviděl. A zmizela — jako stín. V noci, když Hordubal zalezl do slámy, slyší, jak se ticho otvírají kdesi dveře. To Polana. Vychází na dvorek a stojí, stojí — A Juraj, ruce pod hlavou, mrká do tmy a trne.

Krávy, koně, Hafie, slípky, prasata, pole, voničky — Hospodine, dost je toho; ale nejtěžší je zachovat zdání. Aby lidské huby neměly co povídat, že u Hordubalů kdesi cosi. Má sestru vdanou Hordubal, pomohla by, uvařila by, ale ne, děkuju pěkně, není třeba. Sousedka kývá přes plot — pošlete

mi, Hordubale, Hafii přes den, postarám se o ni. Děkuju, sousedo, děkuju pěkně, ale neobtěžujte se; Polana jen maličko zastonala a polehává, rád ji zastanu. Co ty, já ti dám slídit! Potkám Geriče, dívá se po člověku, má na hubě napsaný pozdrav. Jdi si, neznám tě. A Hafie se bojí; hledí, ani nemrká, — inu, chybí jí Štěpán. Co platno, dítě, ale takové řeči byly, přičti to lidem.

Krávy, koně, kukuřice, prasata — pravda, poklidit svinčik a sviním dát vody. A tuto, vida, vyčistit stružku, aby mohla odtékat nečistota. Hordubal se do toho dá, funí horlivostí, teď není na světě nic než svinčik; počkej, Polano, podivíš se, až sem přijdeš — svinčik jako jizba. Teď ještě čerstvou vodu — A Hordubal jde s putýnkou ke studni.

Na dvorku na oji vozu sedí Manya, pohupuje na klíně Hafii a něco jí povídá.

Juraj staví putýnku na zem, a, ruce v kapsách, jde rovnou k Štěpánovi.

Manya jednou rukou odsunul Hafii a druhou sahá do kapsy; sedí, má oči zúžené jako kmín a něco mu čouhá z hrsti proti břichu Jurajovu.

Hordubal se zašklebil — holenku, znám já z Ameriky, jak se střílí z revolveru. Tu máš, vyndá z kapsy zavřený křivák a hodí jej na zem. Manya zastrkuje ruku do kapsy a nespouští očí s hospodáře.

Hordubal se opřel rukou o žebřínu a dívá se shůry dolů na Manyu. Co já tady s tebou, myslí si, Hospodine, co si s ním mám počít?

Ani Hafie neví, jak to dopadne, a zírá vyjeveně s táty na Štěpána a se Štěpána na tátu.

„Nu, Hafie,“ zabručel Hordubal, „jsi ráda, že za tebou přišel Štěpán?“

Holčička nic, jen obrátila oči na Manyu.

Hordubal si nejjistě hladí týl. „A co tu sedíš,“ povídá pomalu. „Jdi napojit koně.“

XVI

A rovnou ke komoře a bouchá na dveře: „Otevři, Polano!“ Dveře se otevrou a stojí tu Polana — jako stín.

Hordubal si sedl na truhlici, ruce opřeny o kolena, a dívá se k zemi. „Manya se vrátil,“ povídá.

Polana nic, jen rychle dýchá.

„Byly — jakési řeči,“ mumlá Juraj. „O tobě... a o čeledínovi. Proto jsem ho dal pryč.“ Hordubal rozmrzele zafuněl. „A vrátil se, kašpar jeden. To tak nemůže zůstat, Polano.“

„Proč?“ vyhrkla prudce Polana. „Kvůli těm hloupým řečem?“

Hordubal vážně kývá hlavou. „Kvůli těm hloupým řečem, Polano. Nejsme tu na samotě. Štěpán — je chlap, ať se lidským hubám brání sám; ale ty — Ech, Polano, jsem přece jen tvůj muž — aspoň před lidmi. Tak je to.“

Polana se opírá o veřeje, nohy jí klesají, a mlčí.

„Zdá se,“ bručí Hordubal, „zdá se, že Hafie je na Štěpána zvyklá — Je hodný na dítě. A koně — schází jim Manya. Byl na ně tvrdý, ale i v tom se hovadům zalíbilo.“ Juraj zvedl oči. „Co bys tomu řekla, Polano — zasnoubit Hafii Štěpánovi?“

V Polaně hrklo. „Ale to přece — není možno,“ vydechla zděšeně.

„Inu, pravda, Hafie je maličká,“ dumá Hordubal. „Ale zasnoubit — není vydat. Za starých časů, Polano, zasnoubovali i děti v kolébce.“

„Ale vždyť Štěpán — Hafie je o patnáct let mladší než on,“ brání se Polana.

Juraj kývá hlavou. „Jako ty, dušinko. To bývá. Ale Manya tu nemůže zůstat jako cizí člověk. Jako Hafiiin ženich — á, to už je jiné: patří k rodině, ženičku si vysluhuje —“

Polaně se začíná rozbřeskovat. „A to by tu tedy zůstal,“ praví, napjatá jako luk.

„Zůstal. Proč by nezůstal? Jako u rodičů by byl. Jakýpak cizí člověk? Zeť je to. A lidem se zapče huba. Aspoň budou vidět, že... že vedli jen mrzké řeči. To kvůli tobě, Polano. A jinak — nu, zdá se, že má rád Hafii — a koním rozumí. Není do práce, pravda — ale zbohatne-li pracovitý?“

Polana usilovně přemýšlí, až vraští čelo. „A myslíš, že Štěpán bude chtít?“

„Bude, dušinko. Mára peníze — což, může je mít on. Prosím tě, co já s penězi? A Štěpán — je chtivý; chtěl by mít louky, koně, rovinu, až kam dohlédneš — zrovna mu oči zasvítil. Sedne si do tepla — bude on se rozmýšlet!“

A Polanina tvář je zase neproniknutelná. „Nu, jak myslíš, Juraji. Ale já mu to nebudu říkat.“

Juraj vstává. „Sám mu řeknu. Nestarej se, i s advokátem se poradím, jak a co. Jakási smlouva musí, myslím, být. Což, i to obstarám —“

Hordubal otálí, snad si myslí, že Polana ještě něco řekne. Ale do Polany náhle vjíždí spěch: „Musím chystat večeři.“

A Juraj se loudá za stodolu, jako druhdy.

XVII

Manya veze hospodáře do Rybár, prý s rodiči promluvit. C — c. A koně, hlavy nahoru, radost pohledět.

„A tak ty, Štěpáne,“ mluví Hordubal zahloubaně, „máš jednoho bratra staršího, jednoho mladšího a sestru provdanou. Hm, dost vás. A pravda, u vás je rovina?“

„Rovina,“ povídá ochotně Štěpán, a zuby mu blýskají. „Hlavně buvoli se u nás pěstují — a koně. Buvoli rádi v močále, hospodáři.“

„Močál,“ přemýšlí Juraj. „A nešel by vysušit? Viděl jsem takovou práci v Americe.“

„Nač vysušit?“ směje se Štěpán. „Půdy je, pane, nazbyt. A škoda by bylo močálu, roste tam proutí; u nás se v zimě pletou koše. Místo prken máme proutí. Vůz — košatina; ploty, chlěvy — samá košatina. Však pozírejte, tamto ten košiar.“

Jurajovi se rovina nelíbí, nemá konce, ale co dělat. „A otec živ, říkáš.“

„Živ. Bude se divit, koho mu vezu,“ praví Manya nějak pyšně, chlapecky. „Však tuto, to už jsou Rybáři.“ A kloboček nazad, prask bičem, a jako barona veze Juraje do dědiny a do dvorce Manyů.

Z chalupy vychází krátký a sporý parobek. „Počuj, Ďula,“ volá Štěpán, „postav koně do stínu a dej jim obroku a vody. Tudy, hospodáři.“ Hordubal si jen tak po očku prohlíží dvorec: stodola rozvalená, po dvoře se prochází prasnice, tuto se čepýří krůty; do pažení dveří zabodnuto jakési veliké šidlo —

„To je jehla, pane, jehla na pletení košů,“ vysvětluje Štěpán. „A novou stodolu budeme stavět z jara.“

Na prahu stojí starý Manya s dlouhými vousisky podnosem.

„Vedu vám, tatko, hospodáře z Krivé,“ hlásí Štěpán a jaksi se nadýmá. „Chce s vámi mluvit.“

Starý Manya vede hosta do jizby a nedůvěřivě čeká, co bude. Hordubal důstojně usedá, jen na půl zadku, aby bylo vidět, že není ještě ruka v rukávě, a káže: „Nu, řekni, Štěpáne, co a jak.“

Štěpán ukazuje zuby a vyklopí celou tu velikou novinu: že by mu tuto hospodář dal svou jedinou dceru Hafii, až dospěje; a že proto chce mluvit s tatkou, aby se dohodli —

Hordubal kývá hlavou: ano, tak.

Starý Manya ožil. „Hej, Ďula, dones pálenky! Vítám vás. Hordubale; a což, byla dobrá cesta?“

„Dobrá.“

„Chvála Bohu. A pěkná u vás úroda?“

„I pěkná.“

„A zdrávi všichni?“

„Děkujeme pěkně, zdrávi.“

Když takto bylo řečeno, co se sluší, povídá starý Manya: „A tak vy máte jen jednu dcerku, Hordubale?“

„Inu, jen jedna se urodila.“

Stařík se pochechtává, ale očima zkoumá. „Neříkejte, Hordubale, ještě může přijít syn. Odpočaté pole dobře plodí.“

Juraj jen potrl rukou, jako by chtěl mávnout.

„Narodí se třeba synek, dědic,“ šklebí se stařík a slídí očkami. „A dobře vypadáte, Hordubale; ještě padesát let budete gazdovat.“

Hordubal si hladí pomalu týl. „Nu, jak Bůh dá. Což, Hafie nebude muset čekat na dědictví. Chvála Bohu, věno bych pro ni měl.“

Starému Manyovi svítí očka. „Jak by ne, povídá se tak. V Americe prý jen sbírat peníze na zemi, že?“

„Tak lehké to není,“ míní Hordubal starostlivě. „A to víte, Manyo, peníze. Máš je doma — ukradnou ti je; dáš je do benku — ukradnou také. Lepší by bylo hospodářství.“

„Svatá pravda,“ souhlasí starý Manya.

„Dívám se tady,“ pokračuje Hordubal rozvážně. „Mnoho lidí u vás půda neužívá. Samý močál a výběh. Hádám, tady jeden hospodář aby měl desítky jiter pusty, má-li být z toho živ.“

„Inu pravda,“ brouká opatrně stařík. „Těžko tady dělit hospodářství. Náš nejstarší, jako Michal, by měl podědit gazdovstvo, a ti druzí dva — jenom podíly.“

„Kolik?“ vystřelil Juraj rovnou.

Starý Manya překvapeně zamrkal. Ech ty, co nenecháš člověku pokdy? „Tři tisícky,“ bručel, šilhaje rozmrzele po Štěpánovi.

Hordubal si to narychlo přepočítal. „Tříkrát tři — tedy devět, deset tisíc, říkáte, má vaše hospodářství cenu?“

„Jak to, prosím, tříkrát tři?“ zlobí se stařík. „I dcera má dostat podíl.“

„Pravda,“ uznává Hordubal. „Tedy řekněme — třináct.“

„A ne, to ne,“ vrtí hlavou stařík. „A to vy, Hordubale, jen tak žertem?“

„Nic žertem,“ stojí na svém Hordubal. „Já bych chtěl vědět, Manyo, co asi stojí takové hospodářství v rovině?“

Starý Manya je zmaten, Štěpán vyvaluje oči: chce snad boháč Hordubal koupit usedlost Manyů?

„Takový statek byste nedostal ani za dvacet tisícek,“ řekl starý váhavě.

„Se vším všudy?“

Stařík se zachechtal. „Vy jste dobrý, Hordubale. Míváme čtyři pět koní ve dvoře.“

„Já myslím bez koní.“

Starý Manya zvažněl. „A co vy vlastně, Hordubale — přišel jste statek kupovat nebo zasnoubit dceru?“

Hordubal zrudl. „Statek kupovat — já, a kupovat statek v rovině? Bláto budu kupovat, ne? Pruty na pišfalky, ech? Děkuju uctivě, Manyo, ale já rovnou. Dohodneme-li se my dva, zasnoubí-li se váš Štěpán s Hafii, odkážete vy svůj dvorec Štěpánovi. Po svatbě — dostane váš Michal ode mne vyplacen svůj podíl. A Ďula také.“

„A Márja?“ vydechl Štěpán.

„A Márja — už nikoho víc nemáte? Ať si Štěpán gazduje tady v Rybárech.“

„A co Michal?“ ptá se stařík nechápavě.

„Nu, dostane podíl, ať jde spánembohem. Mladý člověk — raději vezme peníze než půdu.“

Starý Manya vrtí hlavou. „Ne, ne,“ mručí, „to nepůjde.“

„A proč by to nešlo?“ vyhrkl horlivě Štěpán.

„A ty táhni odtud, hybaj!“ rozkřikl se stařík. „Co ty se máš co plést do řeči?“

Brumlaje uraženě loudal se Štěpán na dvorek. Ďula — rozumí se — u koní.

„Tak co, Ďulo?“ plácl ho Štěpán po rameni.

(Pokračování na str. 22)

Situace v území sovětské Arménie postíženém zemětřesením je stále tragická

Moskva. — Záchrané práce v arménském území SSSR, postíženém 7. prosince zemětřesením, pokračují v plném proudu. Mnohé země tam poslaly své specialisty i svou hmotnou výpomoc. Vzdušný prostor nad postíženým územím je přeplněný; letadla přistávají na letištích hlavního města Arménie Jerevanu a města Leninakanu, která však nejsou vybavená na přijímání takového množství letadel. V Jerevanu například na letišti menšího rozsahu přistává v jediném dni asi 80 letadel a až dosud jich tam přistávalo nanejvýš 5 - 6 denně. Při těchto letech už došlo ke dvěma leteckým neštěstím; dne 11. prosince se u Leninakanu kvůli špatnému počasí zřítilo sovětské vojenské letadlo, při němž zahynulo 69 lidí a 9 členů posádky. Hned na druhý den - 12. prosince se u Jerevanu zase zřítilo jugoslávské letadlo, přivážející léky a jiné potřeby. Všech 7 členů posádky přitom zahynulo. Letadla také musejí přistávat v sousedních republikách Georgii a Azerbejdžánu. Sovětské vládní osobnosti uznávají, že cizí záchrané čety jsou nohem účinnější a lépe vytřénované než sovětské, že sovětské záchrané práce jsou chybně organizovány, a že při stavbě tamních obytných domů nebyl brán žádný ohled na nebezpečí zemětřesení. Proto bylo tolik mrtvých. Podle posledních odhadů při tomto zemětřesení zahynulo na 55,000 lidí; do 15. prosince bylo vyhrabáno z trosk asi 22,000 mrtvol a 21 tisíc živých zraněných. V tamním městě Spitak zahynulo 15,000 z 25,000 obyvatel. Na postíženém území bylo zničeno 48 vesnic a 500,000 lidí zůstalo bez přístřeší. Protože hrozí nebezpečí epidemie, začalo se s evakuací zbylých obyvatel z postíženého území. Cizí pozorovatelé vyzdvihují štědrost této mezinárodní pomoci a sovětské policejní autority mají problémy s rozkrádáním přivezených potravin, příkrývek a šatů a zároveň s vykrádáním zbořených obchodů a domů.

**HLEDÁME
ELEKTRIKÁRE
S PRAXÍ
Angličtina není nutná!
Volejte:
- Karol ☎ 248 - 3031**

**Všechny druhy pojištění
v Clevelandu a okolí
Vám ochotně, srozumitelně vysvětlí
a odborně zprostředkuje
FRANK KOLÁR,
který už po 12 let pracuje
dnes u největší americké pojišťovny
„Farmer's Ins. Groupe Co.“**

**V případě hledání dobrého a poctivého pojištění
volejte: ☎ (216) 953 - 9192**

(Pokračování ze str. 21)

„Pěkný koník,“ oceňuje znalecky parobek. „Mohl bych se na něm projet?“

„Příliš dobrý pro tvou řiť,“ cedí Štěpán a ukazuje hlavou k jizbě. „Náš starý —“

„Co?“

„Ech, nic. Dělá, co může, aby mi zkazil štěstí.“

„Jaké štěstí?“

„A, žádné. Co ty víš!“

Ticho je na dvorku, jen svině chrochtá sama pro sebe; od močálu je slyšet chřástaly, i žáby už začínají —

„A zůstaš v Krivej, Štěpáne?“

„Snad — ještě jsem se nerozhodl,“ napaňuje se Štěpán.

„A gazdová?“

„Co ti je po tom?“ dělá tajnosti Štěpán. Ech, komáři! a vlaštovky div nebrousí břichem po zemi. Štěpán zívá, jen že si nevymkne čelist. Co ti dva staří tam uvnitř — Bodejž si nosy ukoušete!

Štěpán ze zlosti a z dlouhé chvíle vytáhne košíkářskou jehlu z pažení dveří a zabodává ji ze vši síly. „Tak, teď ji vytáhni,“ pobízí Ďula.

Ďula ji vytáhne. „Poď, kdo hloub?“ Chvilku je baví zabodávat jehlu do dveří, až z nich litají třísky.

„A co,“ povídá Ďula, „půjdu za děvčaty. S tebou už nic není.“

Pomalů je soumrak, obzor nad celou rovinou se zardívá fialovou mlhou. Mám jít dovnitř? myslí si Štěpán. A nashvát. — Hybaj, řekne mi starý, nepleť se do řeči! Nabízí Američan Hordubal jemu svou dcerku či mně? Dovedl bych já se o sebe postarat, a zatím — hybaj! A co mi máš co poroučet, vzteká se Štěpán, do jiné už patří rodina!

Konečně se hrne Hordubal ze dveří, je podroušen pálenkou, dohodli se asi staříci; starý Manya ho doprovází a pleská ho po zádech. Štěpán — stojí u hlav koní a drží je za řetízky udídel, inu, jako štolba; ani Hordubalovi to neušlo a kývl pochvalně na Štěpána.

„Tak v neděli ve vároši,“ volá starý Manya, a c — c, vůz se rozjel. „Šťastnou cestu!“

Štěpán pokukuje po očku na hospodáře, nechce se ptát; snad sám začne —

„Tamto — naše řeka,“ ukazuje bičem.

„M.“

„A tam, ten vůz s rákosem, to je asi náš Michal. U nás steleme palachem místo slámy.“

„Tak.“

A nic. Štěpán drží koně, jak pěkně jen dovede, ale hospodář — jen hlava se mu klátí. Konečně to Manya nevydržel.

„Tak co, hospodáři, kolik jste jim dal?“

Hordubal zvedl obočí. „Co?“

„Kolik jste jim upsal, pane?“

Hordubal nic. Teprve po chvíli: „Po pěti tisících každému.“

Štěpán přemítá, a pak utrousí mezi zuby: „To vás okradli, hospodáři. Po třech tisících — bylo by dost.“

„M,“ bručí Hordubal. „Tvůj otec — jako dubový pařízek.“

Ech ten, myslí si Štěpán; druhým dává a mně — jako by to bral.

„A tobě — také pět tisícek,“ dodává Hordubal. „Abys prý měl do hospodářství.“

Dobře, myslí si Štěpán. Ale teď, když jsem skoro jeho syn — jak to bude se mzdou? Nemůže mě už platit jako čeledína. Snad by mi mohl dát to hříbě? Prodej si je, Štěpáne, nejsi-li už jako náš vlastní?

„A jed' pořádně!“ káže Hordubal.

„Ano, pane.“

(Pokračování příště)

Pravidelné české bohoslužby jsou každou sobotu
v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
V Ciceru, Ul. - 2414, S. 61st Ave.

Komemorace 40. výročí přijetí Spojenými národy „Všeobecné deklarace lidských práv“

U příležitosti komemorace 40. výročí vyhlášení a přijetí Spojenými národy „Všeobecné deklarace lidských práv“, uspořádal State Department ve Washingtoně kolokvium na toto téma, a to ve čtvrtek, 8. prosince t.r.

Úvodní proslov měl Richard Schifter, Assistant Secretary of State for Human Rights and Humanitarian Affairs, který přišel do Spojených států z Vídně jako 12-letý chlapec, když jeho rodina prchala z Rakouska před nacisty. Mr. Schifter zastupoval Spojené státy u Komise pro lidská práva Spojených národů a v r. 1985 byl vedoucím americké delegace na konferenci o lidských právech v rámci CSCE, která se konala v Ottawě, v Kanadě. Ve svém projevu Mr. Schifter zhodnotil význam Všeobecné deklarace lidských práv pro lidstvo.

Dalším řečníkem byl Richard S. Williamson, Assistant Secretary of State for International Organization Affairs, který zhodnotil zejména funkci Komise pro lidská práva

GRANT THE TRUTH OF
INDEPENDENCE AND
FREEDOM TO ALL NATIONS
IN SLAVERY BY THE USSR
ПОЛНУЮ И ДЕЙСТВИТЕЛЬНУЮ
СВОБОДУ И НЕЗАВИСИМОСТЬ
ДЛЯ ВСЕХ ПОРАБОВАННЫХ
НАРОДОВ В СССР!

Transparent s tímto anglicko - ruským nápisem si vyrobil a nesl při demonstracích Porobených národů před budovou OSN při příjezdu Gorbačova - náš krajanský básník a exulant J. Toman - Tománek z NY.

Spojených národů a postoje americké vlády k problémům týkajících se porušování lidských práv. Zmínil se také o každoročním hodnocení stavu lidských práv ve světě, které State Department činí v publikaci „Country Reports on Human Rights Practices.“ Příští publikace vyjde v únoru 1989; v ní bude zhodnocen stav lidských práv ve světě za rok 1988.

Hlavním řečníkem byl Mr. John C. Whitehead, Deputy Secretary of State, který zhodnotil zejména své cesty do států

sovětského bloku, kde byl ve své funkci celkem šestkrát. Jak je známo, byl také několikrát v Praze, kde měl schůzku s představiteli Charty 77 a dalších občanských iniciativ v Československu.

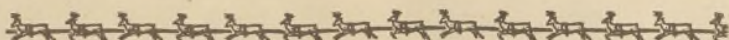
K shromážděným zástupcům organizací, které pracují na poli lidských práv promluvil také několik obhájců lidských práv, kteří byli nedávno propuštěni z vězení ve svých rodných zemích.

Na závěr této diskuse o lidských právech uspořádal State Department recepci v Benjamin Franklin Room.

Opoledne bylo v komemoraci pokračováno v Bílém domě, kde promluvil velvyslanec Vernon Walters, vedoucí americké delegace při Spojených národech, který se také zmínil o přítomnosti ve Spojených národech generálního sekretáře komunistické strany SSSR a presidenta SSSR Michaila Gorbačova, který při této příležitosti učinil dvě významná prohlášení - jedno ve věci Všeobecné deklarace lidských práv a druhé - ve věci stažení určitého počtu sovětských vojsk z Evropy, včetně států střední a východní Evropy. Velvyslanec Walters v této souvislosti podotkl, že právě při této příležitosti bylo možno si uvědomit plný dosah americké svobody projevu a shromáždění, když v době návštěvy Mr. Gorbačova ve Spojených národech, demonstrovali američtí Estonci, Litevci, Lotyšci a Arménci za svobodu a demokracii ve svých rodných zemích, před budovou OSN.

Po projevu velvyslance Vernona Walterse k shromážděným promluvil prezident Spojených států, který na závěr programu podepsal Proklamaci ku dni Všeobecné deklarace lidských práv.

-afa-

GLENOVÉ KLUBU DOMOV Z N.S.G.K.

vyprošují a přejí všem rodinám svých přátel
příznivců a dobrodinců, rodičům dětí sobotní školy
kardinála Berana,

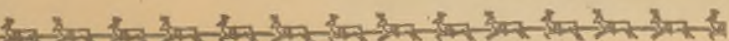
všem našim věrným a roduvěrným krajanům
v USA, v Kanadě a všude ve světě

MILOSTIPLNÉ VÁNOCE

a

POŽEHNANÝ NOVÝ ROK 1989

Otec Vojtěch Vít, O.S.B., duchovní rádce
Ludvík Pospíchal, předseda
Františka Uhlířová, tajemnice
Anna Rysavá, pokladní

ČESKÝM RÁJEM

(Pokračování ze str. 15)

Teprve na zámeckém ochozu člověk poznává prapříčinu existence této kuriosní stavby. Nejedná se o běžně tradované *cherchez la femme*, ani strohou uměnímilovností a krasocit hraběte Černína, nýbrž o prozřavost věků. Jen ony dopředu tušily nevyhnutelně nutný pohled na Sobotku s výšky, protože jinak by nevynikla radnice a kostel a prastaré chalupy. Bez pohledu shora bychom neviděli jak neomylně Sobotka patří do této krajiny se svými stříškami a zahrádkami a bílými pásy vápené omítky mezi trámy ve zdech domků v popředí. Město jednoduše musí vypadat jak z vyprávění našich babiček - a básníků.

JIČÍN

Město se snahami takřka císařskými, je Jičín. Přestože žádného postavení nedosáhl, umí si zjednat odstup. Jeho historická část zaručeně. Promluvte si s rodáky nebo s někým kdo tam byl. Zaručeně jste viděli, nebo uslyšíte. Kdo prošel Jičínem, jsou nějak pozorně nadáni čímsi navíc než jen běžnou návštěvou. Řekl bych, že jsou v lepší situaci než homo alkoholiensis třeba ze sídliště v pražské Michli.

Ujist'uj, že nevystavují subjektivní pocit, náhled či názor. Již stařík Valdštýn pocítil onu latentní sílu svého města a v jeho zájmu usměrnil požadavky svého vyhlášeného *grösswahn*, přízpusobiv hlavní průčelí zámku stávajícímu celku, aby neporušil imposantní vzhled náměstí. Ano, přesně tak se zachoval gigantický dobrodruh Albrecht z Valdštejna, budující na severu Čech protějšek kolosálního majetku Rožmberků z jihočeské roviny. Málem se mu to podařilo nebýt násilné smrti v Chebu 1634. A kdo ví, zda by nedosedl na první stolec země, na trůn královský, na nějž nepochybně aspiroval.

Tento velikášský vévoda z Frýdlantu, generalissimus císařských vojsk, věrolomník, konspirátor a penězokaz respektovatel vzezření a stávající dispoziční města, v němž pro něho nebylo - nic. Musel si vybudovat konírny, ze starého zámku nový, mincovnu, opevnění, domy úředníků, stavební kancelář, a mnoho, mnoho dalších budov, zařízení, ba jeho zájmu neušly ani domy v městě, které mu nepatřily. V duchu nastupujícího baroka byly představovány dosavadní stavby gotické a renesanční - město se od základu přeorientovalo na sídelní ve vévodství frýd-

latském. Mocný vlastník severních Čech městu nařídil užívání vybraných mravů, gracie a dodaného půvabu nejen o dnech svátečních, neustále. Ku pomoci si dal poslat stavitele, zedníky a nesčetné řemeslníky.

Víme, že do podobné úlohy se vžívají lidé často, takže neudíví, podleho-li celé město. Něco z panského chování přešlo Jičínu do krve a proudí v ní dodnes. Je jedním ze životodárných článků v jádru země Čechů.

Kuriosita je jevem neobvyklým, jinak je zvláštností nebyla, je výjimečná, zvláštní, pozoruhodná a podobně, že? Když potkáme kuriositu, vychyluje nás k určitému maximu na přímce k minimu nadšení či nezájmu, podle toho, jak jsme založeni. Jičínské mimořádnosti jsou skutečně kuriositami.

Hned ta alej. Představme si, že by dnešní náčelník generálního štábu nebo ministr války nakomandoval regiment vojáků a každému by vrazil do ruky místo pušky útlý proutek lípy, do druhé ruky rýč. Na povel by všichni vyhloubili jamku a na další zasadili přidělený stromek. Tak nějak se totiž stalo, že byla ve čtyřech a půl minutách vysázena lipová alej mezi Jičínem a Libosadem před Valdicemi. Možná, že pozoruhodný rozkaz splnili za pět minut, co já vím, beztak je úplně jedno jak dlouho to trvalo, nezáleží na tom hlavně, že bylo dosaženo záměru, kuriosita byla na světě a je stále (poněkud vzrostlá a zestárlá), o události se hovoří a to je v životě kuriosity to podstatné a nejdůležitější. Neboť něco podobného si mohl dovolit v Jičíně pouze Valdštýn, majitel soukromé armády a falsifikátor uznaných platidel. A trošičku snob. Na tom však také nezáleží, klípky „se nosí“, u turistů sklízí úspěchy. Dobře se

pamatují, dokonce mnohem snáze, než třeba, že E.A. Valdštýn tuto alej druhu *Tilia platyphyllos Scop.* vysadil v r. 1628. Úředně, tj. botanicky jsou to možná *ulmifoliae* či *cordatae* nebo *argenteae* - v lípách jsem vždy pokulhával za vědou - jsem si však jist, že v tomto podání by po aleji neštěkl ani poslední jičínský Voříšek.

Každá verze kořeněná klípem, drbem, vtípem i pomluvou však ji činí pikantní. Zmíněná fáma postavila vzosné a šumící stromy do zástupu, v záktyru, na stupeň proslulosti - nu, nechod' me daleko od Semtínské lípy.

A že jsou nedaleko Valdice! Cožpak nemáme Žižkov, Tetín, Baťov, Karolinum - pardon, Baťov už není, ale i tak nám z dřívějšíka zůstalo mnoho míst s jmenovatelem zakladatele, majitele či jinak důležitého činitele, nebo lépe řečeno jmenovatele: Dlužice, Beroun, Svinařov, Klamovka a jiné.

Ačli se Kartouzy či Valdice vyznačovaly překrásným kostelem Panny Marie uprostřed bývalého kláštera kdysi bohatě nadaného samotným Valdštýnem, jsou dnes přísně střeženým objektem. Osudy kláštera byly od osvíceného kroku Josefa II. dojemné, pohnuté. Císařova direktiva o likvidaci konventu nejprve přivodila samozřejmý úpadek, později několik dražeb objektu a když se po třikrát nenašel kupec, přestavěl erár budovy na věznici. Po dvě století se vnučený stav nezměnil. Skvostný barokový portál nepřijal kriminální, pochmurné vzezření. Hrdě svítí ve stoje, živ, vysoko vyzdvížen nad rmutné myšlenky držených uvnitř.

Však zpět do města!

K Jičínu patří zmíněný již libosad s letohrádkem a loggií,

něco na způsob pražské Salla terreny, plně vyhovující Valdštýnově představě o velikosti a významu panského sídla. K Jičínu patří také Čeřov s Milohládkou, jejichž názvy vzbuzují v představách poněkud lepší představy minulosti, než v jaké člověk žije dnes, kdy je systematicky spoutáván hlavně masovými prostředky na výrobu „veřejného mínění“.

Nesmíme zapomenout ani na Valdickou bránu. Tahle věž starého městského opevnění má jakousi tvrdošjnou vitalitu. Po ztrátě vlastního *raison d'être*

spoluvytváří symbol města a ční jako zdvižený prst kostela, s jehož pohledem z několika úhlů splývá v celek.

V Jičíně, jak vidíme, má všechno přesně vymezenou funkci, ať dům, kašna, socha, loubí, květy, štíty, portály i dlažba. Městské prvky jsou v Jičíně podobny samorostům, rozestaveným ve společném akordu. Přitom nepřestává být jednotlivec sám sebou, slouží jen útvaru vyššímu a dokonalejšímu. A ten je krásný.

(Pokračování příště)

AMERICAN CZECHOSLOVAK SOCIAL CLUB
13325 Arch Creek Road
North Miami, FL 33168

přeje
zdravý a šťastný nový rok 1989

Navštivte nás v našem středisku Čechoslováků
na slunné Floridě, kde se scházíme již 40 let.
V únoru to oslavíme!

NAZDAR A NA SHLEDANOU!
Emilie Welcl-Růžička Jan Hertl
tajemnice předseda

GIVE A GIFT OF
CZECH CHRISTMAS MUSIC FOR
LISTENING, PLAYING, OR SINGING PLEASURE!

Cassette: CZECH CHRISTMAS MASS. (Česká mše vánoční) for choir, soloists and organ by Jan Jakub Ryba, 1796. Performed in English by the „new Prague Area Community Choir” - a charming pastoral choral work about the birth of our Lord. (\$7.95)

Cassette: Písňe vánoční: 19 Koledy sung in Czech by the Lonsdale „Koledy Choir” with organ and instruments. (\$7.95)

Music Book: Písňe vánoční: Koledy Collection for choirs and keyboard accompaniment. Contains historical articles about the music. (\$3.95)

Make checks payable to Dominican Sisters:
Add \$1.00 for postage and handling:

Order from: Sr. Anita Smisek, OP
110 Columbus Ave. N.
New Prague, MN 56071

Nabízíme našim zákazníkům a všem krajanům

„VIDEO FILMY”

Dobrý voják Švejk - barva - 90 minut \$32.00
Švejk, poslušně hlásím - barva - 90 min. \$32.00

VHS pásky jsou vyrobeny na americký systém, barevné,
v původním českém znění.

Hrají:

R. Hrušínský, E. Svobodová, F. Filipovský, J. Marvan a jiní

DALŠÍ VIDEO:

Veselka - Moravanka - Hašlerovy písňe
zpěvy - tance - barva - 90 minut \$32.00

Máme na skladě nejnovější gramodesky a kazety

„Apon” a „Supraphon”

Pište si o katalog - zdarma.

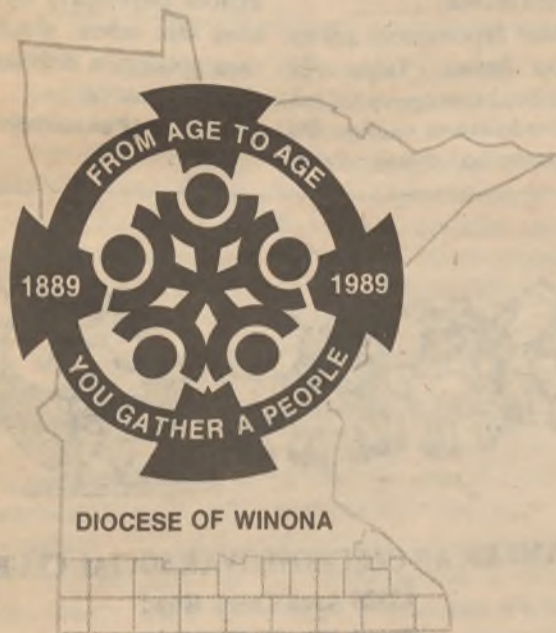
Apon Record Company, Inc.
P.O.Box 3082 Steinway Station
Long Island City, N.Y. 11103
(718) 721 - 5599

VOICE OF THE NATION

Celebrating
our Centennial

+ John D. Vlasek

Centennial Prayer

■ saving God,
your creative Word lovingly shaped,
formed and breathed life into our diocese.

Your Son
taught us to respond in loving praise and
continues to nourish us as the Bread of Life.

May your Holy Spirit inspire us
to reveal your healing compassion
in a wounded world.

Sustain us on our journey of faith
toward the heavenly Jerusalem,
until we join Mary, our Mother,
and all the saints.

May their eternal dedication,
united with our daily efforts,
make this diocese fertile and fruitful
so that we may celebrate
an everlasting "Holy, Holy, Holy!"

We offer this prayer in the name of Jesus
our Lord, who gathers a people, from age to
age. Amen.

Catholic Relief Services

CRS accepting donations for Armenia

Catholic Relief Services/Chicago is accepting monetary donations for the victims of Wednesday's earthquake in Soviet Armenia. Donations may be made payable to „CRS - Armenia Fund” and sent to Catholic Relief Services/Chicago, 155 E. Superior St., Chicago, IL 60611.

All donations will be expedited to relief programs in Armenia through CRS' international headquarters in New York. Customarily, CRS works through reputable interfaith and

humanitarian networks in recipient countries.

All monies are rigorously allocated solely on the basis of human need without reference to race, religion, or political ideology.

Catholic Relief Services is the 45-year-old relief and development agency of the American Roman Catholic community. Currently, CRS is working in 74 of the world's poorest nations.

In Chicago, CRS' regional office is a program of the Office for the Ministry of Peace and Justice, the social ministry agency of the Archdiocese of Chicago.

The Czech Catholic Union of Texas

CZECH CENTENNIAL CELEBRATION

The Czech Catholic Union of Texas, The KJT, a fraternal benefit society headquartered in La Grange, Texas, has announced its plans for the celebration of the Union's centennial beginning on the evening of June 30 and continuing through Saturday and Sunday, July 1 and 2, 1989.

The Emotions, a popular youth band, will begin the festivities on Friday night at the Fayette County Fairgrounds where the young will have an opportunity to meet members and friends from throughout the state. A dance for the older crowd will be held at the same location.

The celebration will continue at the fairgrounds on the following two days with food, drink, music and dance. Czech and Slavic dance, choral and other musical groups will provide continuous entertainment. A folk dance and music ensemble will travel from Czechoslovakia to Texas to join the festivities.

Another highlight will be a 10:00 A.M. Sunday morning Mass at Hostyn, Texas, and the unveiling and dedication of a monument at the Church to mark the centennial. Hostyn is a short drive south of La Grange and can be reached by driving south five miles on Highway 77 and west on FM 2436 to the Church.

The Czech Catholic Union of Texas is composed of nearly 17,000 members of Czech Catholic ancestry and was founded on July 4, 1889, to provide protection primarily to surviving widows and children. The Union has evolved into a full fledged fraternal providing fraternity, religious and community work, life insurance and other benefits for its members.

The fraternal has 108 lodges or societies located throughout the fertile blackland belt of Texas where the immigrants of the past century found their dreams of property ownership fulfilled.

V ZIMĚ ZA SLUNCEM A PŘÍJEMNOU POHODOU

Zájezdy na Floridu, na Havajské ostrovy, do Mexika, na Bahamas, Jamajku, Arubu a jiné Karibské ostrovy za velmi výhodné ceny.

Zájezd do Kalifornie, letadlem a busem. 8 dní pobytu s návštěvou zajímavých míst v oblasti Los Angeles a San Diego. Odlet 30. ledna za \$789 a 4. března za \$829.

Zájezd busem na XVII. Slet amerického sokolstva do Omahy NE. Odjezd 20. června, návrat 25. června 1989. Prohlídka zajímavostí Omahy a okolí, 5 nocí ubytování a doprava na Sokolské sletové podniky. Cena \$296.

TUZEX - oblíbený dárek Vaším drahým. Rovněž vyřizujeme zasílání balíků do Československa.

Návštěvy příbuzných z Československa vyřizujeme rychle a přesně, zvláště dlouhodobé návštěvy. Máme výhodné nemocenské pojištění pro návštěvníky.

Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. ČERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
Telefon: 312-749-1333 nebo 242-1512

MEALMAKERS

6714 W. Cermak Berwyn

“Only Mama Cooks Better”

Fully Cooked Meals

We Cater To Parties

- Dumplings
- Sausages
- Roast Duck
- Bakery Goods
- Roast Pork
- Jaternice
- Breaded Pork Tenderloin
- Beef With Speciality Gravies
- And Lots More Fine Foods

10% Off Any Purchase With This Coupon

Delivery Service 484-2711 Why Cook? Call Us

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- „Special Homemade” cukrovi
- Velmi chutné máslové housky a štrúdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2854

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha český
i anglicky